

ЗВЯЗДА

18 САКАВІКА 2011 г. ПЯТНІЦА № 50 (26914)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЕЦЦА 39 ЖНІўНА 1917 г.

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 17 сакавіка прыняў з дакладам старшыню праўлення Нацыянальнага банка Беларусі Пятра Пракаповіча. Кіраўніку дзяржавы было даложа аб выніках выканання грашова-кредытнай палітыкі Беларусі ў студзені—лютым 2011 года, а таксама аб вырашэнні задач, якія стаяць перад банкаўскай сістэмай краіны.

Прэзідэнт быў праінфармаваны аб тым, што ўсе асноўныя паказчыкі грашова-кредытнай палітыкі ў Беларусі выконваюцца. Нацыянальны банк, банкаўская сістэма краіны робяць усё неабходнае для рэалізацыі праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2011 год: прыводзяць неабходную працэнтную, валютную, курсавую і кредитную палітыку.

Разам з тым, Пётр Пракаповіч канстатаваў, што апошнім часам назіраецца павышэнне попыту насельніцтва на замежную валюту, які выкліканы правакацыйнымі чуткамі аб быццам бы плануемай разовай дэвальвацыі, якія распускаюцца СМІ і ў інтэрнаце. Кіраўнік Нацбанка адзначыў: «Ніякай разовай дэвальвацыі ў Беларусі не будзе. Наш вопыт гаворыць, што рэзка дэвальвацыя — дрэннае рашэнне для беларусаў». Пры гэтым пад разовай дэвальвацыяй ён меў на ўвазе аднамоментнае павышэнне курсу замежнай валюты нават на 5%.

Аляксандру Лукашэнку было даложа, што Нацыянальны банк Беларусі ў гэтай сітуацыі дакладна выконвае даручэнні Прэзідэнта і цалкам задавальняе існуючы попыт фізасоб на валюту. «Задавальваючы гэты попыт цалкам, мы даём дадатковую нагрузку на нашу банкаўскую сістэму, бо ў канчатковым выніку усё гэта пытанне вырашаецца за кошт нашых золатавалютных рэзерваў. Мы прыцягваем знешнія пазыкі і прадаём валюту насельніцтву замест таго, каб укладваць яе ў развіццё эканомікі і засяродзіцца на галоўным — на выкананні праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на бліжэйшыя пяцігоддзі», — сказаў кіраўнік Нацбанка. Акрамя таго, на працягу трох бліжэйшых гадоў неабходна выйсці на дадатнае сальда знешняга гандлю. Для вырашэння гэтай задачы варта навучыцца працаваць і жыць па сродках, вырабляць больш прадукцыі на экспарт. Менавіта на гэтым трэба засяродзіць намаганні і насельніцтва, і ПІ, і дзяржпрадпрыемстваў.

У БЕЛАРУСІ ДАСТАТКОВА НАЯЎНАЯ ВАЛЮТЫ

Пра гэта паведаміла на сустрэчы з працоўным калектывам Віцебскага гарадскога клінічнага радзільнага дома № 1 старшыня праўлення ААТ «ААБ Беларусбанк» Надзея Ермакова падчас правядзення ў Віцебску Адзінага дня інфармавання «2011 год — Год прадпрымальнасці», перадае БЕЛТА.

«На рынку цалкам дастаткова наяўная валюта — долараў, еўра, расійскіх рублёў. Праблема ў іх выдчыні з'яўляецца толькі тэхнічнай, — сказала Надзея Ермакова. — Напрыклад, толькі на рахунках Беларусбанка захоўваецца больш за \$3 млрд. Пры гэтым уклады насельніцтва складаюць усяго \$600 млн. Таму грошы ёсць, але аддаць іх за адзін дзень мы проста фізічна не можам».

Надзея Ермакова таксама падкрэсліла, што структуры банкаўскай сістэмы Беларусі пастаянна працуюць па дагаворах з замежнымі банкамі, дзе заўсёды могуць падмацаваць патрэбнай валютай. «Аднак рабіць вялікія запасы проста так, адцягнуць і замарозіць рэсурсы нельга, паколькі гэта непрактычна і няправільна», — растлумачыла старшыня праўлення банка. Закранаючы прычыны, якія справакавалі ажыятаж вакол валюты, Надзея Ермакова адзначыла, што актыўны попыт на грашовыя рэсурсы прыпаў на выхадныя дні, калі ў банках скарачэння рабочых дні, у некаторых — выхадны, не працавала інкасацыйная служба. У ліку такіх прычын старшыня праўлення Беларусбанка назвала таксама раздутыя чуткі аб дэвальвацыі нацыянальнай валюты і сітуацыю, якая склалася ў сувязі з увядзеннем увязных мытных пошлін на аўтамабілі з 1 ліпеня. «Рэакцыйна стаў масавы поход насельніцтва за набывцём машын, для чаго людзі і здымалі свае ўклады ў банках. Далей пайшла ланцуговая рэакцыя: убачышы чаргу ў абменніках, іншыя таксама вырашылі зняць свае зберажэнні на ўсякі выпадак. Асаблівага страху ў тым, што цяпер адбываецца, няма, пройдзе час — усё супакоіцца і зноў панясуць свае грошы назад у банкі», — рэзюмавала Надзея Ермакова.

УНІКАЛЬНЫ СКРУТАК ТОРЫ XVIII СТАГОДДЗЯ ПРАЛЯЖАЎ НА ГАРЫШЧЫ 65 ГАДОЎ

У Музеі гісторыі і культуры яўрэяў Беларусі яго можа паглядзець цяпер кожны ахвотны

— Некалькі гадоў таму патэлефанаваў чалавек і сказаў, што ў яго ёсць Тора, — кажа дырэктар музея Іна Герасімава. — Я падумала, што ён мае на ўвазе кнігу. Сказала, што звязуся з ім па тэле, бо мусіла якарз ехаць на міжнародную канферэнцыю. Прыехала, закруцілася... Карацей, ператэлефанавала яму толькі праз некалькі месяцаў. Пытаюся: «Дык што за Тора?» А ён загадкава кажа: «Прыязджайце...»

Інтуіцыя не падвяла Іну Герасімаву. У Дукоры (мястэчка ў Ляхавіцкім раёне, непадалёк ад Сміла-

вічаў) гаспадар дома Міхаіл Шчэрба запрасіў гасцю... на гарышча свайго дома! Там, пад 50-сантыметровым слоём пілавяніна і сухага ліста падолога была засланая... даўжэзнымі кавалкамі Скрутка Торы.

— Міхаіл апавёў, што Тору здабыў ягоны дзед, — працягвае Іна Паўлаўна. — 14 кастрычніка 1941 года фашысты расстралілі ў Смілавічах усіх яўрэяў — 1600 чалавек... Смілавічы былі буйным яўрэйскім цэнтрам — сінагогі, ешыва (духоўная вучэльня для равінаў)... І дзед Міхаіла Шчэрбы забраў у апусцелай сінагогі Скрутку Торы. Пасля, калі будаваў сваю хату ў Дукоры, вырашыў заслаць гэтымі скруткамі гарышча: час быў бедны, набыць іншы матэрыял ён не мог. А Тора робіцца на дасканалы вырабленай цяляччай скуры. Дзякаваць Богу, дошкі, на якія дзед Міхаіла заслаў Тору, былі сухія. Таму яна гэтыя 65 гадоў захоўвалася ў цудоўных умовах... Аперачыю па ратаванні Торы рыхтавалі амаль год. Іна Паўлаўна адшукала магчымасць ўзяць Тору заслаць гарышча спадару Міхаілу іншым матэрыялам. Нанялі двух працаўнікоў, якія ахайна расчысцілі пілавянін, дасталі Тору, пераслалі новым матэрыялам і засыпалі усё назад. Калі Тору вынеслі на двор і паставілі ў альтанку, загадае спадарыня Герасімава, усім прысутным падалося, што гэта — нібы жывая істота, якую пасля доўгага зняволення выпусцілі зноўку на святло... Новай шчырацю стала для мяне тое, што ў Торы... не сцёрлася ніводная літара!... прызна-

ISSN 1990 - 763X

Кропка на планеце

Соф'я ШКЕЛЬ і самы надзейны венерынскі памочнік конь Сівачок.

УДОВІНА ВЁСКА ВЕНЕРА

Каардынаты: у.д. 54°33'24" п.ш. 27°41'31"

— Наша вёска Венера з'явілася ў час адкрыцця планеты Венеры. Пра гэта мне гаварыў яшчэ дзед Дзямін, — кажа Антон Іосіфавіч Максімовіч.

Пенсіянеру ніхто не прырачыць. Жанчыны згодна ківаюць галавамі, быццам іншых версій паходжання назвы вёскі няма і быць не можа. Быццам перакананыя, што багіня Венера, і тым больш расліна-чырвоначыяк «Венерын чарвічак», тут не пры чым.

— Ніколі ў нас жанчын Венер не было, і сваім хатнім жывёлам — цялушкам, сабакам і кошкам гэтых мянушак таксама не давалі, — кажа маладзёйшая з пенсіянерак, колішняя паляводка і дарка Ганна Загорская. — Толькі кароўкі кікалі Зоркамі.

Венерыскі жыхаркі сабраліся ў адной чэка, чакаюць пашталёна, няспешна размаўляюць пра хлэб, пенсіі і закончаныя зімы. З першага кроку ў хату адчуваецца, што Венера — жаночая вёска. Антон Максімовіч выглядаў сярод аднавясковак іншалапаціцамі. Пералік мужчынскага насельніцтва Венеры пачынаецца і завяршаецца на пальцах адной рукі. Жанчын — больш за дваццаць. Але большасць з іх —

СТАР. 4

Код памяці асабістае

АДНО ЦЭЛАЕ

90 гадоў таму Беларусь падзялілі

Я «западэнка». Ён — «усходнік». Часам можа папакіць, што я «не сапраўдна беларуска», бо мала таго, што там, адуку я родам, размаўляюць па-палашуцку, не так, як у іх, у «сапраўднай Беларусі», дык яшчэ і жылі мае родныя пад Польшчай амаль два стагоддзі... Я за словам у кішэню не лезу ў такіх выпадках: на мой погляд, гэта «усходнік» надта хутка і лёгка падпарадкаваўся БССР прыныпам камуністычнага ладу жыцця, ахвяраваўшы сваёй беларускай гаспадарлівацю, што гэта і цяпер адчуваецца...

Мы сшыліся ў новым стагоддзі і добра ладзім: вышэйзачыненымі «кампліментарамі» абмяняваемся зрэдку і хутчэй з жартам, таму што ў нас адны погляды на жыццё, на краіну, на яе гісторыю. Тое, што нас раз'яднала — адбылося ў мінулым стагоддзі і не з намі самімі. Ужо некалькі пакаленняў сышло, якія памятаюць, што за дзень быў 18 сакавіка 1921 года. Але, відаць, было гэта вельмі балюча, калі нават дагэтуль, скрозь пакаленні ўзнікаюць падставы для абмеркавання таго, у чым жа мы розныя, хоць у прынцыпе усё-такі належым да аднаго народа.

Мы абодва беларусы. І аднолькава разумеем сутнасць таго, што калісьці раз'яднала Беларусь на дзве часткі, распалавініўшы адзін народ. Усяго адно рашэнне амбінных палітыкаў, якія адмовіліся ад ваіны і пайшлі на міравую. У гэты дзень была падпісана Рыжская мірная дамова паміж Польшчай, Савецкай Расіяй і Украінай. Беларусь толькі не было — яе ўдзельніку — на гэтым падпісанні.

Польшчы адышла значная тэрыторыя ў 113 тысяч квадратных кіламетраў, дзе пражывала больш за 4 мільёны чалавек. БССР забрала ўсёц паветы Мінскай губерні. І пра ўсё нібыта дамовіліся... Калі пачытаць Рыжскую дамову, то ў ёй ёсць пункты, дзе канкрэтна прапісана мяжа, назначаны прынцыпы вызначэння грамадзянства, ёсць абяцанне неўмяшання ў інтэрэсы адно аднаго. Маюцца на ўвазе інтэрэсы СССР і Польшчы. Інтэрэсы беларусаў толькі няма.

Ад арэнды прыватных кватэр сёлета бюджэт сталіцы атрымаў 2,6 млрд рублёў падаткаў

Аб'ём добраахвотных пастанупленняў падаходнага падатку павялічыўся на 147,6 млн рублёў, або на 6,1 працэнта. Акрамя таго, за гэты час падатковы інспекцыі Мінска выявілі 145 уладальнікаў кватэр, якія здавалі ў арэнду свае памышканні, але фіксаваныя сумы падатку не плацілі. Па выніках кантрольных мерапрыемстваў такія «ухілісты» заплалі падаткі і штрафы ў памеры 29,9 млн рублёў. Сяргей КУРКАЧ.

Ганна ЗАГОРСКАЯ жыве на ўскрайку Венеры, калі ехаць з вёскі Дзвіноса.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ЭКСПЕРТЫ: СВЕТ ЧАКАЕ «ДРУГІ ЧАРНОБЫЛЬ»

Эксперты напярэдадні заявілі, што ў японскі ўлад ёсць усяго 48 гадзін, каб прыняць экстранныя меры і выратаваць свет ад катастрофы, наступстваў якой могуць быць цяжэйшымі, чым пасля аварыі на Чарнобыльскай АЭС у 1986 годзе.

Адначасова супрацоўнікі сферы ядзернай бяспекі Францыі выступілі з пессімістычнымі прагнозамі адносна таго, наколькі паспяхова можа быць праца па прадукцыі новых выкідаў радыяцыі на АЭС «Фукусіма-1». Амерыканскія ядзерныя таксама даюць горшы прагноз сітуацыі, чым іх японскія калегі. Усё часцей гучаць абвінавачванні ў адрас японскіх улад, што сітуацыя становіцца «некантраляемай», паведаміла брытанская газета The Daily Telegraph.

Тым часам японцы працягваюць адчайную барацьбу за ўрэгуляванне сітуацыі з аварыйнымі рэактарамі. У працах па астуджэнні перагратыга трэцяга рэактара ў чацвер бралі ўдзел два адмысловыя вайсковыя аўтамабілі. Абсталюванне магчымымі брандспойтамі спецыяльнымі заліваёй вадой энергаблок. Незадоўга да гэтага японскія СМІ паведамілі пра тое, што высокая радыяцыя не дазваляе выкарыстоўваць вадамётны для астуджэння трэцяга энергаблока. Паводле самых апошніх звестак з АЭС, пасля аднаўлення злівання рэактара атаманай станцыі з вадзянога гарматы раттам вылучае радыяцыю. Некалькі вадамётнаў спрабавалі астудзіць трэці энергаблок, каб прадукцыі агульнае паліўны стрыжняў. Паводле «маланкі» агенцтва Kyodo, фатаграфіі са спадарожніка цяпер дамаюцца дым, які выбываецца і з рэактара №2.

Шлейф радыяцыі з аварыйнай АЭС учора рухаўся праз Ціці акіян і можа закрануць Алявускія астравы, а да вечара пятніцы накрыве паўднёвую Каліфорнію і паўднёвы захад ЗША, уключаючы штаты Невада, Юта і Арызона.

НА ВЫХАДНЫЯ ЎНАЧЫ МОКРЫ СНЕГ

Сёння пад абаронай антыцыклону на тэрыторыі Беларусі будзе без ападкаў, толькі на захадзе Брэсцкай і Гродзенскай абласцей воблачна і невялікі дождж. Максімальная тэмпература паветра — 1—7 цяпла, паведаміла рэдакцыя начальніка аддзела метэапрагнозаў Рэспубліканскага гідрометэацэнтру Мінпрыроды Людміла ПАРАШЧУК.

Аднак на выхадныя да нас завітаюць атмасферныя франты. Таму ў суботу на захадзе, а ў нядзелю па ўсходняй палове краіны пройдуць ападкаў і выглядае даждж, а ўначы — і мокрага снегу. Тэмпература ў гэтыя два дні ўначы — ад мінус 3 да плюс 3, удзень — 2—8 цяпла, па поўдні — да плюс 10 градусаў.

Згодна з доўгатэрміновымі прагнозамі, у пачатку наступнага тыдня да нас зноў завітае сур'ёзны антыцыклон з боку Вялікабрытаніі. Таму ўвесь працоўны тыдзень ападкаў не будзе. Уначы і раніцай на асобных участках дарог галалёдзіца. Уначы — ад 0 да 7 марозу, месцамі да мінус 8—10 градусаў, удзень — ад 4—5 цяпла па паўночным усходзе да плюс 11—12 градусаў па паўднёвым захадзе краіны. Прагназуецца, што на поўдні краіны бліжэй да выхадных сонейка прагрэе паветра ўдзень да 15 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

Online-канферэнцыя

НАКАПЛЕННІ — ТОЛЬКІ ПА ЖАДАННІ

СТАТЫСТЫКА сведчыць, што пенсіянерам з'яўляецца кожны чацвёрты беларус, прычым апошнім часам па адфармленне пенсій з'яўляецца па 130 тысяч грамадзян краіны ў год. Таму гэта тэма хваляе многіх — цяперашні пенсіянер, усіх тых, хто збіраецца выйсці на заслужаны адпачынак і бліжэйшы час, а таксама работадатцаў. І менавіта «пенсійныя пытанні» сталі нагодай для правядзення чарговай online-канферэнцыі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны з удзелам намесніка міністра Валяніны Вікенцьеўны КАРАПЕЎАЙ, начальніка галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Наталлі Уладзіміраўны МУРАШКЕВІЧ, намесніка начальніка галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Ларысы Міхайлаўны ЯШКОВАЙ, начальніка аддзела развіцця пенсійнай сістэмы Тацяны Аляксандраўны ПАГОНЫШАВАЙ, начальніка аддзела пенсійнага забеспячэння Алены Васільеўны ГОМАРАВАЙ і начальніка аддзела арганізацыі пенсійнага забеспячэння Ніны Міхайлаўны ЛУЗІНАЙ.

© Як пацвердзіць час працы ў калгасе ў 1950-я гады, калі ўлік гэтай працы вёўся на галаву сям'і?

— У выпадках, калі да 1966 года ўлік працы ў калгасе вёўся на галаву сям'і, пацвердзіць такую працу можна па паказаннях сведкаў. Для гэтага ва ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароны па месцы атрымання пенсіі неабходна прадставіць даведку аб тым, што ў гэтай гаспадарцы ўлік працы сапраўды вёўся на галаву сям'і, а таксама ўказаць не менш чым двух сведкаў, якія сумесна працавалі з вамі і якія самі маюць пацвердзальныя дакументы аб занятасці ў калгасе ў гэты ж час.

СТАР. 7

ПРЫХІЛЬНІКІ КАДАФІ АВБЯСЦІЛІ ПРА АДНАБАКОВАЕ СПЫНЕННЕ АГНІ

Прыхільнікі лівійскага лідара Муамара Кадафі ў нядзелю, 20 сакавіка, пераняць баі з паўстанцамі. Апазіцыянерам прапанаваў склаці зброю.

Раней паведамлялася, што сілы палкоўніка Кадафі знаходзяцца на подступах да Бенгазі — асноўнага цэнтра супраціўлення апазіцыі, дзе знаходзіцца Нацыянальны пераходны савет.

БЯЛКОВАЯ ДЫЕТА ПАГРАЖАЕ РАЗВІЦЦЁМ РАКА ТΟΥСТАГА КІШЧЫНІКА

Многія спартсмены аддаюць перавагу бялковай дыеце, каб падтрымліваць сваю вагу. Да падобнага сакрэту з'яўляюцца і ахвотнікі пахудзець. Аднак адмысловы ўстаноўлены навунасыць негатывіўны наступстваў такога рацыёну. Аказваецца, высокабялковая дыета шкодзіць тоўстама кішчэніку, адзначае Reuters.

Навукоўцы адмыслова даследавалі гэтую з'яву, сабраўшы групу з 17 чалавек, якія падыступілі на атлусценне. Усіх добраахвотнікаў паставілі на розныя дыеты. Адна з дыет прадугледжвала нізкае ўтрыманне вугляводаў (усяго 22 грамы). Тых, хто сядзеў на гэтай дыеце, кармілі на сніданак рэччын з беконам, а на абед і вячэру — мясам, рыбай і птушкай. Гэта дазволіла высветліць, што рацыён прыводзіў да змен у кішчэніку, якія з часам з'яўляюцца выклікаць рак. Уся справа ў пачобных прадуктах метабалізму.

Паводле слоў доктара Гары Флінта з Універсітэта Абердына, які прымая ўдзел у даследаванні, гэта адкрывае людзі, што намагавецца сцікнуць вагу, павіны прыняць да ўвагі. Бялковая дыета прыводзіць да павышэння канцэнтрацыі ў арганізме так званых N-гідрэазлачуннаў і іншых прадуктаў метабалізму, звязаных з ракам.

БОЛЬШЕ ПОКУПКИ! Небольшие проценты!

Advertisement for BELVNESHEKONOMBANK. It features a man and a woman smiling, with the woman holding a credit card. Text includes: 'Кредиты без комиссий: за рассмотрение, за сопровождение, досрочное погашение кредита за оформление поручительства.' and contact information: 'Тел.: (029) 309 29 44, (029) 704 29 44, (017) 209 29 44'. The bank logo is also present.

Table with exchange rates for various currencies. Columns include: Currency, Rate, and another column. Currencies listed include USD, EUR, RUB, BYR, and others.

ПРЭЗІДЭНТ БЕЛАРУСІ ПРЫНЯЎ З ДАКЛАДАМ ПЯТРА ПРАКАПОВІЧА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Асобна на сустрэчы абмяркоўваліся пытанні паўваўнення золатавалютных рэзерваў Беларусі. У 2010 годзе наша краіна звярнулася ў Антыкрызісны фонд ЕўАЭС за прасьбай аб выдзяленні крэдыту на суму \$2 млрд, а таксама да ўрада Расіі — аб крэдыце ў суме \$1 млрд. На апошнім пасяджэнні Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы кіраўнік райскага ўрада Уладзімір Пуцін запусціў нашу краіну, што запячаткі крэдыты будучы выдзелены. Аднак пры гэтым расійскі бок запатрабаваў ад Беларусі пэўных крокаў, у прыватнасці, ёй неабходна прадставіць праграму дзеяўняў беларускага ўрада на бліжэйшы час. Цяпер у Беларусі створана спецыяльная камісія, у якую ўвайшлі прадстаўнікі ўрада і Нацыянальнага банка. Узаньлявае камісію Старшыня Праўлення Нацыянальнага банка Беларусі Пётр Пракаповіч.

«Мы ў бліжэйшы час адпрацуем названую праграму. Яна будзе разлічана на тое, каб няўлічана выканаць праграму сацыяльна-эканамічнага развіцця рэспублікі, у тым ліку ў той частцы, якая датычыцца выхату ў гэтым годзе на адмоўнае салёда знешняга гандлю не больш як 9%, вырашана пытаньне прыцягнення прамых замежных інвестыцый у аб'ёме не менш як \$6,5 млрд. Мы павінны сёлета працаваць так, каб намячана ў праграме, і мы гэта забяспечым», — сказаў Пётр Пракаповіч.

Ужо на наступным тыдні адбудзецца сустрэчы беларускіх экспертаў з міністрам фінансаў Расіі Аляксеем Кудрынём, з іншымі расійскімі чыноўнікамі. Таму плануецца, што да канца сакавіка неабходная праграма будзе сфарміравана. «У нас ёсць усе шанцы, каб у красавіку—маі выйці на вырашанае пытаньне па прыцягненні гэтых крэдытаў», — падкрэсліў Пётр Пракаповіч. У цэлым Беларусь разлічвае прыцягнуць гэтыя сродкі ў першым паўгоддзі.

Кіраўнік Наўчанка далажыў кіраўніку дзяржавы, што ў гэтым годзе золатавалютныя рэзервы Беларусі будучы павялічаны да \$10 млрд. «Мы дзевяцьдзят золатавалютныя рэзервы ў гэтым годзе да \$10 млрд і больш іх зніжаць не будзем», — сказаў ён. Пры гэтым ніякіх дадатковых абмежаванняў на валютным рынку Беларусі ўводзіць не плануецца.

Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў ад Нацыянальнага банка і ў далейшым забяспечыць выкананне асноўных паказчыкаў грашова-кредытнай палітыкі Беларусі.

У БЕЛАРУСІ ПАШЫРАЕЦЦА ПЕРАЛІК АПЕРАЦЫЙ У КІРАВАННІ МАЁМАСЦЮ ААТ, ПРАВОДЗІМЫХ ПА ЎЗГАДНЕННІ З ПРЭЗІДЭНТАМ

У Беларусі пашыраецца пералік аперацый у кіраванні маёмасцю ААТ, якія будучы праводзіцца толькі па ўзгадненні з Прэзідэнтам. Аляксандр Лукашэнка 14 сакавіка падпісаў указ № 107, якім унесены змяненні і дапаўненне ва указ ад 16 лістапада 2006 года № 677 «Аб некаторых пытаннях распаўсюджвання маёмасцю, якая знаходзіцца ў камунальнай уласнасці».

У прыватнасці, гэта датычыцца аджужжэння будынкаў, збудаванняў, ізалявання памяшканняў, акцый, залого акцый, а таксама другой і наступнай з'яўляюцца адкрытых акцыянерных таварыстваў, што перапрацоўваюць сельскагаспадарчую прадукцыю, у статутных фондах якіх ёсць акцыі, што знаходзіцца ў камунальнай уласнасці. Выключэнне складаюць з'яўляюцца акцыі, звязаныя з аджужжэннем і (або) павелічэннем (утварэннем) долі Рэспублікі Беларусі ў (або) адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінках.

На ўзгадненне кіраўніку дзяржавы ўносяцца праекты раённаў адпаведных мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў для ажыццяўлення другой і наступнай з'яўляюцца акцый ААТ, у статутных фондах якіх ёсць акцыі, што знаходзіцца ў камунальнай уласнасці, а таксама аджужжэння будынкаў, збудаванняў, ізалявання памяшканняў, акцый, залого акцый аблыканкамамі і Мінскім гарвыканкамам. Такія праекты раённаў павінны быць узгоднены з Мінэканомікі, Дзяржмаёмасцю, іншымі дзяржаўнымі арганізацыямі, падпарадкаванымі ўрада, а таксама дзяржорганам у выпадках, прадугледжаных заканадаўствам.

Толькі па ўзгадненні з кіраўніком дзяржавы будзе ажыццяўляцца аджужжэнне, у тым ліку ўнясенне ў статутны фонд недзяржаўных юрыдычных асоб, залог наўняўных у камунальнай уласнасці акцый (долі ў статутных фондах) гаспадарчых таварыстваў, уключаныя ў пералік юрыдычных асоб, якія забяспечваюць функцыянаванне стратэгічна значных галін эканомікі і (або) важных дзяржаўных патэрнасі, зацверджаныя Саветам Міністраў.

Акрамя таго, аблыканкамам, Мінскаму гарвыканкаму з 1 студзеня 2011 года прадастаўляюцца пераважнае права на куплю акцый адкрытых акцыянерных таварыстваў, якія перапрацоўваюць сельскагаспадарчую прадукцыю, некалі набытых грамадзянамі Рэспублікі Беларусі ў дзяржавы за грашовыя сродкі на льготных умовах (па цане на 20 працэнтаў ніжэйшай за намінальны кошт) і ў абмен на імянныя прыватызачыяныя чэк «Маёмасць», а таксама перададзеных вытворцам сельскагаспадарчых па намінальным кошце па пераліках такіх таварыстваў, якія зацверджаюцца аблыканкамамі, Мінскім гарвыканкамам.

Калі на працягу 90 календарных дзён з дня атрымання аблыканкамам, Мінскім гарвыканкамам паведамлення акцыянера аб намеры прадаць прыналежаў яму акцыі, або з дня размяшчэння акцыянерам заяўкі аб продажы акцый у Беларускай катэрыянавай аўтаматызаванай сістэме ААТ «Беларуская валютна-фондавая біржа» гэтыя акцыі не набыты аблыканкамам, Мінскім гарвыканкамам па ўстаноўленай акцыянерам цане, акцыі могуць быць прададзены акцыянерам трэцім асобе па цане не ніжэйшай за заўленую аблыканкаму, Мінскаму гарвыканкаму. Гэта норма даць магчымасць мясцовым выканаўчым і распарадчым органам набываць акцыі такіх акцыянерных таварыстваў у першааргавым парадку з мэтай павелічэння долі камунальнай уласнасці ў іх і статутных фондах і атрымання магчымасці ўплываць на прымаемае органы кіравання таварыстваў раённаў.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі.

ПАСЛЕТВА БЕЛАРУСІ У ТОКІА ЎСТАНАВІЛА КАНТАКТЫ З 75 ГРАМАДЗЯНАМІ БЕЛАРУСІ

Аб гэтым паведаміў учора начальнік упраўлення інфармацыі — прэс-сакратар МЗС Беларусі Андрэй Савіных на брыфінгу, адказваючы на пытанні журналістаў, перадае карэспандант БЕЛТА. Міністэрства замежных спраў Беларусі вядзе маніторынг сітуацыі ў Японіі пасля землетрасэння і цунамі. «Сітуацыя даволі складаная. У сувязі з гэтым мы рэкамендуем беларускім грамадзянам устрымацца ад паездкаў у гэту краіну да стабілізацыі абстаноўкі», — падкрэсліў афіцыйны прадстаўнік беларускага МЗС.

Пры гэтым ён адзначыў, што асабліва заклапочанасць выклікае абстаноўка на японскіх атамных станцыях «Фукусіма-1» і «Фукусіма-2».

«Мы ўважліва аналізуем афіцыйную інфармацыю кампетэнтных органаў Японіі і экспертаў МАГАТЭ», — сказаў Андрэй Савіных.

МЗС рэкамендуе беларускім грамадзянам, якія знаходзяцца ў прафуртах Міягі, Фукусіма і Іватэ, пераехаць у паўднёвыя раёны краіны або пакінуць Японію рэгулярнымі рейсамі.

Андрэй Савіных падкрэсліў, што цяпер прапаноўваецца варыянт дзеяўняў на выпадак пагаршэння абстаноўкі.

АДНО ЦЭЛАЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Хоць і яны нібыта ёсць... Вось болю запісана ж у артыкуле VII дамова, пункт першы: «Польшча прадастаўляе асобам рускай, украінскай і беларускай нацыянальнасці, якія знаходзяцца ў Польшчы, на аснове раўнапраўна нацыянальнасцяў, усе правы, якія з'яўляюцца спецыяльна развіцця культуры, мовы і выканання рэлігійных абрадаў. Узаяма Рэсія і Украіна забяспечваюць асобам польскай нацыянальнасці, якія знаходзяцца ў Расіі, Украіне і Беларусі, усе тыя ж правы.

Асобы рускай, украінскай і беларускай нацыянальнасці ў Польшчы маюць права, у межах унутранага заканадаўства, культываваць сваю родную мову, арганізоўваць і падтрымліваць свае школы, развіваць сваю культуру і ўтвараць з гэтай мэтай таварыствы і саюзы. Гэтымі ж правамі, у межах унутранага заканадаўства, будучы карыстацца асобы польскай нацыянальнасці, якія знаходзяцца ў Расіі, Украіне і Беларусі».

А Беларусі ж сама нібыта і была... Меліся на ўвазе самі беларусы, толькі ніяк не «ўпісваліся» ў карту асобным колерам... Таму колераў было два. Як былі два беларускія светлы.

Я, «западніка», ўпэўнена, што менавіта на майі частцы беларусы даказвалі, што гэта гучыць годна. Мой «усходнік» жага: яны вымушаны былі дзеля таго, каб выжыць, ахвяраваць сваімі прынцыпамі — адсюль славаўта паслухмянасць. Так, бацькі майі мама вучыліся ў польскай школе, які іх старэйшы дзеці. Але дома заўсёды гаварылі толькі «па-своіму». Ну як ж ты перабарыш склад мыслення? А калі ж песні спяваць тады, каб працы дапамагалі ды вольны час напоўніць? Чужыя — не ведалі. І сваіх не забылі. І тут мне ёсць чым крыць: нашы ж «захаднікі» ўвесь час памяталі пра тое, што яны — найперш беларусы. Змагаўся, рызыкаваў жыццём. Ці ж гэта не нацыянальная свядомасць? І я паказала яму самы красамую доказ: ля рэшткаў копішчу паўстанню (пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюкі, рашучасці барцаў бы маіх «запа-

Генеральны пракурор Рэспублікі Беларусь:

«КОЖНЫ ПЯТЫ ЗВАРОТ ПРЫЗНАНЫ АБГРУНТАВАНЫМ»

Рыгор Васілевіч сустраўся з працоўным калектывам Магілёўскага завада ліфтавага машынабудавання і правёў прыём работнікаў прадпрыемства.

Пракурорская абарона

У актывай зале завада сабралася шмат людзей, каб паслухаць Рыгора Васілевіча. На ўласна прыём са сваімі праблемамі і пытаннямі заіскалася 7 супрацоўнікаў «Магілёўліфтамаша», але спачатку Генеральны пракурор у даступнай форме расказаў пра суабытныя тэндэнцыі ў заканадаўстве і прававой практыцы.

Наперш выступілі асобныя ўвагу на Дырэктары Прэзідэнта № 4, якая прадугледжвае большую свабоду ў рэгуляванні працоўных адносін, што ў канчатковым выніку павінна зрабіць працу людзей больш эфектыўнай, дазволіць зарабляць болей і жыць лепей.

Рыгор Васілевіч таксама расказаў аб працы пракуроры. Сёння ў гэтай сістэме працуе каля 2 тысяч пракурорскіх работнікаў, што ў два разы меней за працоўны калектыв завада ліфтавага машынабудавання. Пракуроры прызначаны абараняць правы грамадзян і суб'ектаў гаспадарання, патрабаваць належнага выканання заканау у краіне.

Паводле слоў Рыгора Васілевіча, за апошнія гады ў Беларусі назіраецца скарачэнне ўзроўню злчанасці: за апошнія 3 гады — болей чым на 20%. Колькасць збойстваў скарацілася амаль на 40%, разбойных нападаў — напалову, рабаўніцтваў — больш чым на 40%.

— Дзяржава і праваахоўныя органы робяць усё, каб абараніць правы грамадзян ад злчаных змахаў, — робіць выснову Генеральны пракурор.

Цяпер пракуратура краіны сур'ёзна займаецца прадукцыйным злчаным рыздыўяў. Іншая вельмі актуальная задача: сацьць за тым, каб дзеці з праблемных сем'яў выхоўваліся ў нармальных умовах. І, вядома, у сацыяльнай дзяржаве ніхто не дазволіць пры мадэрнізацыі вытворчасці выкідаць людзей на вуліцу: трэба ствараць новыя працоўныя месцы і даваць магчымасць зарабіць. Цяпер узровень беспрацоўя ў краіне каля 1%.

ПАЛЯВАННЕ НА ПТУШКУ — НОВЫЯ СЕЗОНЫ

Згодна з Правіламі вядзення палюўніцкага гаспадаркі і палявання, у краіне з 20 сакавіка адкрываецца веснавы сезон палявання на глушца і цецерука.

Даволена з гэтай даты па 30 красавіка здабываць самоў тлушак — з 3 да 9 гадзін. Калі на самоў тлушца можна будзе палываць на таках з падышоў і засады, дык на самоў цецерука — на таках толькі з засады. А неўзабаве — з першай суботы красавіка — у краіне будзе дазволена і палыванне на чачара крыванкі. Здабыча будзе дазволена па другі тыдзень мая ў светлы час сутак зброёвым спосабам з засады, з падавабліваннем з дапамогай падаснай качкі (качак) і (ці) чучал і вабіўка. У гэтым жа тэрміны, але з 18 да 22 гадзін, можна будзе палываць таксама на самоў ваальдшопца — зброёвым спосабам з засады (на цэлю).

Сяргей ЦАПОЛЬКА.

«Online-марафон» ПЕНСІІ, БЯСПЕНА ПРАЦЫ, САЦПАДТРЫМКА

Бліжэйшым часам Міністэрства працы і сацыяльнай абароны наладзіць чарговы «online-марафон», удзел у якім могуць узяць усё жыхары нашай краіны.

Як паведаміла прэс-сакратар міністэрства Варвара АЛЕКСАНДРЭВІЧ, у рамках «online-марафона» запланавана правядзенне інтэрактыўных канферэнцаў. **22 сакавіка**, — падтрытоўці, перападарытоўці, стажыроўці, павышэнню кваліфікацыі і правярці ведаў работнікаў па ахове працы, а **29 сакавіка**, — пытаньням сацыяльнай абароны пажылых людзей, ветэранан і інвалідаў. Прычым у гэтыя дні ўсе тры канферэнцый прадуюць у аднолькавы час — з **11.00 да 12.30**.

Дарчы, нагадава Варвара Аляксандрэвіч, задаць сваё пытанне спецыяльнай міністэрства змога кожны. Напярэдня ў дзень і час правядзення канферэнцый зрабіць гэта магчыма праз сайт www.mintrud.gov.by (раздзел «Інтэрактыўныя канферэнцыі»), а на прапэрадыні — праз e-mail: press@mintrud.gov.by або па факсе (8-017) 306-38-84 (з адзнакай «online-марафон»).

Сяргей ГРЫБ.

«Прамая лінія» ЖЫЦЦЁ З АЛЕРГІЯЙ

Гэта паталогія даволі частая і сустракаецца ў кожнага пятага жыхара зямлі. Алергія — гэта не толькі цяжкае захворванне, напрыклад, бранхітальная астма, але і рыніт, крапіўніца, іншыя хваробы. Вельмі шмат алергенаў знаходзіцца ў памяшканнях, дзе мы жывём. Як вынік — бытавыя алергены ўздзейнічаюць на чалавека круглы год.

Людзям, схільным да алергічных рэакцый рознага паходжання, трэба прытрымлівацца пэўных правілаў у штодзённым жыцці. Якіх? Пра гэта мы пагаворым на нашай чарговай «прамой лініі», у якой прыме ўдзел кандыдат медыцынскіх навук, дацэнт кафедры алергалогіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі Людміла Вячаслаўна Маслава. Прамая лінія адбудзецца **23 сакавіка**, у сераду, з **13.00 да 14.00** па нумарам: **8 (017) 292 38 92 і 292 38 21**. Папярэдняе пытанні можна пакінуць па тэлефонах: **8 (017) 287 18 29 і 287 18 36**.

«Прамая лінія» ЖЫЦЦЁ З АЛЕРГІЯЙ

Гэта паталогія даволі частая і сустракаецца ў кожнага пятага жыхара зямлі. Алергія — гэта не толькі цяжкае захворванне, напрыклад, бранхітальная астма, але і рыніт, крапіўніца, іншыя хваробы. Вельмі шмат алергенаў знаходзіцца ў памяшканнях, дзе мы жывём. Як вынік — бытавыя алергены ўздзейнічаюць на чалавека круглы год.

Людзям, схільным да алергічных рэакцый рознага паходжання, трэба прытрымлівацца пэўных правілаў у штодзённым жыцці. Якіх? Пра гэта мы пагаворым на нашай чарговай «прамой лініі», у якой прыме ўдзел кандыдат медыцынскіх навук, дацэнт кафедры алергалогіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі Людміла Вячаслаўна Маслава. Прамая лінія адбудзецца **23 сакавіка**, у сераду, з **13.00 да 14.00** па нумарам: **8 (017) 292 38 92 і 292 38 21**. Папярэдняе пытанні можна пакінуць па тэлефонах: **8 (017) 287 18 29 і 287 18 36**.

данаў» супраць рэжыму Пілсудскага за сваю адметнасць. Ён можа мне сказаць (бо няма ў нас такіх помнікаў), як «гаспадарлівыя захаднікі», дбаючы пра свой дабрабыт, нажываліся на бядзе і годладзе «усходнікаў» з Савецкай Беларусі, «заганяючы імі па спекулятыўных коштах» самае неабходнае, а часам нават спажываючы буржуазныя тавары, якія трапілі шляхам кантрабанды. Хтосьці нажываўся ў той час, як хтосьці галадаў. Нішто сабе браты! Я магу сказаць: шмат хто з тых, хто нібыта шыкаваў да 39-га на «Захадзе», потым апынуліся ў лагерах як польска-буржуйскія «недабіткі», ці «улакі», ці «нацыяналісты»...

Тут мы сыходзімся: у выніку ўсе ўраўняліся. І цяпер мы адно цэлае. Адна краіна. Але паміж пра дзве больныя часткі жывая — вынікі таго падзелу краіна адчувае дагэтуль. Мы аб'ядналіся ў адной Беларусі, для якой ёсць месца на карце. Але чаго гэта каштавала народу, усёй краіне, яшчэ доўга прайдзецца ўсведамляць. Калі яна хоча быць краінай.

Вось як мы, два розныя чалавекі, з дзвюх розных частак Беларусі — сёння адно цэлае ў адной сям'і. У нашых родных розныя гісторыі і вопыт. Але ў нас адзін погляд на тое, што значыць для нас быць разам. Мы выдатна дапаўняем адно аднаго. Мне так падаецца...

А што наконкр краіны?..

Валентын МАЗЕЦ, кандыдат гістарычных навук, старшы супрацоўнік Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі:

— Падзел Беларусі быў лагічным вынікам тых падзей, якія пачаліся з Першай усветнай вайны, якая мела на можа карэнны перагляд дзяржаўных межаў у Еўропе. Пачыналася яна як змаганне за калоніі паміж двума блокамі — Антантай і Траістым саюзам. А вытлілася ў шэраг рэвалюцыйных рухаў, у стварэнне самастойных незалежных дзяржаў. У тым ліку яна прывяла да аднаўлення польскай дзяржаўнасці ў лістападзе 1918-га года. Адноўлена Польшча намагалася ажыццявіць лозунгі і праграмы ранейшых нягя канцлера ў Бярозе душагубка стаіць — сімвал рашучасці барцаў бы маіх «запа-

— Падзел Беларусі быў лагічным вынікам тых падзей, якія пачаліся з Першай усветнай вайны, якая мела на можа карэнны перагляд дзяржаўных межаў у Еўропе. Пачыналася яна як змаганне за калоніі паміж двума блокамі — Антантай і Траістым саюзам. А вытлілася ў шэраг рэвалюцыйных рухаў, у стварэнне самастойных незалежных дзяржаў. У тым ліку яна прывяла да аднаўлення польскай дзяржаўнасці ў лістападзе 1918-га года. Адноўлена Польшча намагалася ажыццявіць лозунгі і праграмы ранейшых нягя канцлера ў Бярозе душагубка стаіць — сімвал рашучасці барцаў бы маіх «запа-

— Падзел Беларусі быў лагічным вынікам тых падзей, якія пачаліся з Першай усветнай вайны, якая мела на можа карэнны перагляд дзяржаўных межаў у Еўропе. Пачыналася яна як змаганне за калоніі паміж двума блокамі — Антантай і Траістым саюзам. А вытлілася ў шэраг рэвалюцыйных рухаў, у стварэнне самастойных незалежных дзяржаў. У тым ліку яна прывяла да аднаўлення польскай дзяржаўнасці ў лістападзе 1918-га года. Адноўлена Польшча намагалася ажыццявіць лозунгі і праграмы ранейшых нягя канцлера ў Бярозе душагубка стаіць — сімвал рашучасці барцаў бы маіх «запа-

— Падзел Беларусі быў лагічным вынікам тых падзей, якія пачаліся з Першай усветнай вайны, якая мела на можа карэнны перагляд дзяржаўных межаў у Еўропе. Пачыналася яна як змаганне за калоніі паміж двума блокамі — Антантай і Траістым саюзам. А вытлілася ў шэраг рэвалюцыйных рухаў, у стварэнне самастойных незалежных дзяржаў. У тым ліку яна прывяла да аднаўлення польскай дзяржаўнасці ў лістападзе 1918-га года. Адноўлена Польшча намагалася ажыццявіць лозунгі і праграмы ранейшых нягя канцлера ў Бярозе душагубка стаіць — сімвал рашучасці барцаў бы маіх «запа-

Усеагульная інтэнсіфікацыя працы, дарчы, закрунула і пракуратуру: калі ў 2007 годзе пракурорскія работнікі разлідалі 7,5 тысячы зваротаў, то летась ужо 12,5 тысячы грамадзян звярнуліся ў пракуратуру, але колькасць пракурораў ад тых часоў не павялічылася.

Звароты на месцах

Рыгор Васілевіч адзначыў у гутарцы з журналістамі, што ў нашай дзяржаве ёсць грунтоўная прававая база для працы са зваротамі грамадзян, каб змянілі іх не належным чынам. — Мы праводзілі аналіз такіх зваротаў: абсалютная іх большасць вырашаны належным чынам, — сказаў Рыгор Аляксевіч. — Але і ў гэтай бочцы ёсць сваё лыжка дзёгцю. І калі высвятляецца, што чалавек гадамі дамагаўся аднаўлення свайго права і за ім была прада, а інстанцыі нэўважліва паставіліся і не высветлілі ўсе абставіны, то гэта падзеічча вялічым мінусам у працы ўсіх органаў улады. Таму, безумоўна, важнейшая задача ўладных структур — гэта вельмі ўважлівае і сур'ёзнае стаўленне да зваротаў грамадзян.

На гэта апошнімі гадамі звяртае ўвагу і кіраўнік дзяржавы.

— Мне здаецца, што павінны быць пастаяннымі выезды афіцыйных асобаў у рэгіёны, каб праводзіць на месцах сустрэчы ў працоўных калектывах і прыёмы грамадзян, — лічыць Генеральны пракурор. — Усё гэта дазволіць адчыць праблемы людзей не проста седзячы ў сваім кабінете, а праз непасрэдныя зносіны. Рыгор Васілевіч мяркуе, што можна было б зрабіць сустрэчу кіраўніку службы і аддзелаў, якія працуюць са зваротамі грамадзян — рэгіянальных і сталічных органаў улады. Менавіта з тым, каб памяншыць паток скаргаў на рэспубліканскі ўзровень. Генеральны пракурор таксама мяркуе, што працу старшын райвыканкамаў і кіраўнікоў раённых адміністрацый трэба ацэньваць па колькасці зваротаў іх узроўню, які прызначаны абгрунтаванымі вышэйшымі інстанцыям.

— У апошнія 4 месяцы я вельмі шмат ездзіў у краіне і прымаў грамадзян, — паведаміў Ры-

гор Аляксевіч. — Кожны пяты зварот прызнаны абгрунтаваным. І многія звароты, якія паступалі ў мой адрас, павінны былі б вырашыцца на мясцовым узроўні. Кожная шоста скарга з тых, якія датычыцца прыцягнення да адміністрацыйнай адказнасці, пацвярджаецца. Гэта вельмі сур'ёзнае і важнае пытанне, доўгатэрмінавая задача для ўсіх органаў улады — праца са зваротамі.

Разумная адказнасць

У гутарцы з працоўнымі «Магілёўліфтамаша» і падчас размовы з журналістамі Генеральны пракурор Беларусі звярнуў увагу на Канцэпцыю ўдасканалення сістэмы мер крымінальнай адказнасці і парадку іх выканання. Гэты дакумент Аляксандр Лукашэнка падпісаў напрыканцы мінулага года: канцэпцыя афіцыйна прымяняецца ад пачатку 2011 года.

— Мне хацелася б, каб не толькі пракуроры, але і суддзі вывучалі і прымянялі гэты дакумент, каб змянілі сваё стаўленне да сістэмы пакарання, — сказаў Рыгор Васілевіч. — Першы квартал паказаў тэндэнцыі ў гэтым пытанні.

Ён нагадаў, што па прыкладзе еўрапейскіх дзяржаў і з улікам сучасных рэалій трэба збалансаваць прыцягненне людзей да адказнасці. Большы акцэнт прапануецца рабіць на штраф, а не на пазбаўленні волі, калі дзеянні правапарушальніка не замахаваюцца на жыццё і здароўе чалавека.

— Трэба разумець, што гэта не бяздумнае паслабленне адказнасці, — папярэдзіў Рыгор Васілевіч. — Так, я супраць таго, каб за 50 долараў хабару давалі 8 гадоў пазбаўлення волі. Адказнасць павінна быць больш разумнай. Калі і чалавек усядоміў недапушчальнасць такога ўчынку, і каб сям'я не надоўга страчвала свайго карміцеля, а грамадства — спецыяліста. Калі гэты чалавек здольны змяніць сваё стаўленне да выканання абавязкаў, то добра. Калі ж не атрымаецца, то тады можна весці размову пра пазбаўленне волі, значныя тэрміны.

Генеральны пракурор лічыць, што тут трэба карыстацца прафілактыкай, грамадскімі работамі. Учыніў чалавек эканамічнае правапарушэнне — няхай падмаце вуліцу, з мяцёлкай паходзіць. Трэба ўлічваць цяжкасць злчанасці і асоб

УЛЬЯНА Кірылаўна Мельнік размаўляе на прыгожай сакавітай палескай гаровцы, якую хораша апісаў Копас у рамане «На ростанях». Так гаварылі яе бацькі, дзяды. А слова з яе цягнуць не трэба, яна сама нясешча ў грунтоўна распадае пра сваё доўгае нялёгкае жыццё, яе трывалая памяць дазваляе ўзнаўляць самыя розныя эпізоды. Мужа Аляксандра, з якім пражылі 35 гадоў, яна называе Олісь. А мне, калі я патэлефанавала, каб напісаць на сустрэчу, сказала: «Прыязджай, дачко, поговорым!» І вось ужо каторы дзень знаходжусь пад уражаннем ад сустрэчы з гэтым простым і такім незвычайным чалавекам.

ВАЙНЫ І ПАСЛЯ ВАЙНЫ

У Чамярэне Ульяна пражыла ўсё жыццё. У 1941 годзе яна, 18-гадовая, выхадзіла замуж за прыгожага хлопца Карнея Цярлецкага. Адзін за адным нарадзіліся два хлопчыкі — Раман і Анатоль — ужо ў час вайны. Пасля вызвалення, у 1944 годзе, Карнея забралі на фронт, і ў студзені 1945-га ён загінуў. Той дзень, калі атрымала пахаванку, яна добра памятае. Маці Карнея, яе сваякроўка, моцна хварэла. А хваляванні за сына, што пайшоў на вайну, зусім падкасілі яе сілы. Апошняя паўгода Ульяна дачка глядзела яе, ляжучы на руках нявесткі яны і памерла. І трэба было так суласіць: сваякроўка ў труне на покуці, а на мужа прынеслі пахавальнае павадмленне!

Засталася адна з малымі дзецьмі на руках. Калгасаў яшчэ не было, у гаспадары — гектар зямлі. І мушы яго апрацоўваць, каб жыць, — іншы крыніцы даходаў не было. А як гэта зрабіць адной маладзёнкай жанчыне? Тады яна прызначыла сябе ў будынку Ульяна асвоіла. Тады без кепкі на вуліцу не мог выйсці ні зухаваты кавалер, ні сталы мужчына. А купіць патрэбны тавар асабліва не было дзе. Словам, яна шыла, а ў якасці аплаты ёй дамагалі апрацоўваць поле. Сядзела за машынкай па начах, бо ўдзень хапала работы па гаспадарцы. Але і гэты яе занятак не даваў столькі магчымасцяў, каб добра забяспечваць сямя.

ФОТАПАРАТ «КАМСАМОЛЕЦ»

Вось аднойчы ў сельсаве прыехалі два вайскоўцы — лейтэнант і старшы лейтэнант — з фотаапаратам. Па вясцы разнеслася навіна, што прыезджы будзе здымаць на картэчкі таго, хто мае патрэбу ў дакументах. Раней жа ў вайскоўцаў не было ні пашпарту, ні іншых пасведчаных асоб. У галаве яе старэйшага брата нарадзілася ідэя,

але яна пра гэта пакуль не ведала. Ён прывёў ваенных да сястры на пастой. «Справа была перад Калядамі, якраз вепручка закалолі, карова ацялілася, — расказвае Ульяна Кірылаўна, — ады халапа. Хлеба напакла свежага, бульбы было ўдосталь. Госці не крывідавалі».

Тады брат і аб'явіў пра сваю задумку. Ён выныў з сумкі падарунак сястры — фотаапарат «Камсамолец». І сказаў, што за пастой гэтыя хлопцы навучаць Ульяну здымаць. І вось ёй выдалі цэную плёнку і накіравалі ў вёску на здымкі. «На-стаўнікі» былі строія, і за першую спробу яна атрымала грозную вымову. Бо яе фотагерой атрымалася дзе божам, дзе без галавы, дзе яшчэ як. За другую плёнку яе не так лялі, а за трэцюю пахвалілі. На «майстар-клас» па фатаграфаванні, праўдзі, друкаванні здымкаў было мала часу, але за некалькі дзён яна азы засвоіла. Усё астатняе прыйшло з досведам у час работы. Так Ульяна стала фотаграфам на ўсю акругу.

Палогоска хутка абляцела навакольнай вёска. І да яе пайшлі людзі. Многім патрабавалася фота на дакументы, іншыя хацелі здымаць на памяць. Бліжэйшае фотацэнтры знаходзілася ў Пінску, а транспарт у горад тады не хадыў, дабрацца можна было толькі канём або пешаю.

ФОТАГРАФ УЛЬЯНА

Землякі з радасцю і ўдзячнасцю ішлі да Ульяны. Яна здымала сваіх сябровак і суседзяў, родных, знаёмых. Тое вяселле ў акрузе лічылася добрым, якое запрашала фотаграфу. Дэмобілізавалася з вайска хлопцы — ішлі па картэчку на памяць, малы хацелі пакажуць здымкі сваіх маці, некаторыя вайскоўцы імкнуліся зрабіць сямейны партрэт. Многія ішлі права ў хату да Ульяны, іншыя арганізаваліся ў групу і пайшлі за шаноўным фотаграфам паўдому за 10-15 кіламетраў. Словам, уся фотакроніка тутэйшага краю з канца 40-х да канца 60-х гадоў зроблена яе рукамі.

Фотамаістры тады былі цяжкай. Асабліва калі ўлічыць, што цэлы дзень маці вялікай сям'і працавала

Урокі жыцця і мудрасці ад Ульяны Мельнік

Ульяна МЕЛЬНИК.

ў калгасе. А ночку праўдзіла плёнку, замацоўвала, друкавала фотаздымкі. «Пад раніцу, — успамінае Ульяна Кірылаўна, — панаклейваю фотакартэчкі на шкло, пастаўлю на печ, каб сохлі, гляджу — адна гадзінка засталася на адпачынак. Хутка трэба ўжо уставаць сваю гаспадарку даглядаць, сьняданак гатаваць ды на працу збірацца. І рабіць на-роўні з тымі, хто ўсю ноч спаў...»

Вельмі няпроста было здабываць фотаматэрыялы. Ён жа ў краме не купіш, ці цярпел, гаворыць бабуля Ульяна. Таму яна збірала вялікі кош праўдзіну — сала, вядліны, яек, масла, тварогу — і ехала ў Пінск да фотамайстры. А тыя забяспечвалі яе праявіцелем, замацавальнікам, фоталапай. За здымкі яна брала 20 калеек, пляч экзэмпляраў аднаго гадка каштавалі рубель. Уся акруга ведала яе тарыфы. Невялікі заробак, але ж сям'і падмога. Тым больш што сямя стала нашым большай.

Свой другі лёс яна знайшла дзякуючы ў тым ліку фотасправе. Прышоў пасля доўгай службы ў войску таксама франтавік Аляксандр Мельнік. Спачатку ён наведаўся да яе як швакчы — заказваў кепку. А праз пару дзён з'явіўся зноў, каб зрабіць фотаздымак. Яшчэ праз дзень другі «кліенту» спатрэбілася фота ў іншым ракурсе. Ну а ў наступны раз ён ужо зрабіў прапанову.

ЖЫЦЦЁВЫЯ ДАРОГІ

Са сваім Олісем яны пражылі душа ў душу шмат гадоў. Выгадавалі дзювох дачок. Усё жыццё, асабліва апошнія гады, муж пакутаваў ад франтавых балачак, перанёс складаную аперацыю, і жонка пад-

ла фотаапарат пляменніку ў Маскву на гэтай зямлі, не ведаю. Трыма, за тое, што ні з кім за ўсё жыццё не пасварылася. Я ніколі не лаялася ні з адной суседкай. Не мела паняцця, як крычаць на мужа, ні з першым, ні з другім не ўчыняла сварак.

Зараз 87-гадовая Ульяна Мельнік жыве адна. Як яна кажа, дзеці сварацца, што не ідзе да іх. Але гаспадыні найлепш у сваёй хатэ, дзе вясцёр партрэты любімых людзей, дзе ўсё роднае і да болю сваб. Дзеці ў яе добрыя, усе клічывыя. Да сына ў суседнюю вёску яна не ідзе, бо нявестку шкадуе: «Яна сама хворая, а дзядзёцка яшчэ турбавацца». А дачкі ў горадзе жывуць: адна на сям'ю паверсе, другая — на восьмым, «я ж прывыкла ля зямлі». «Зіму перажыла, то і лета перабуду, — разважае жанчына, — а на наступны год пайду да некага, калі буду жыць».

ПРА САКРЭТЫ ДАЎГАЛЕЦЦЯ

— Я столькі гора пабачыла, так цяжка жыла, — разважае Ульяна

трымлівала яго стараннем доглядаў і дыетаў. Яшчэ напачатку 50-х даваяло перажывы Ульяне вялікае гора — ад мейнінгу раптоўна памёр яе старэйшы сын Раман, які добра вучыўся, падаваў вялікі надзею. Страту маці аплкавае да гэтай пары. А да навуцы, адуканасці ў яе было заўсёды асаблівае стаўленне. Вучылася толькі ў вясковай школе. Але заўсёды была натурай творчай, самастойнай на асвоіла швейную справу, фатаграфію. Тое ведае, кім маглі б стаць палеская дзювічкі, каб была магчымасць атрымаць добрую адукацыю? Можна, праславілася б, як зямлячка Жэня Янішчыц? А так даваяло ўсё жыццё цяжка працаваць на зямлі, цяжка здабываць хлеб.

Едучы на сустрэчу з Ульянай Кірылаўнай, спадзявалася ўбачыць яе рэліквію — старэнны «Камсамолец», з дапамогай якога яна захавала вобразы шматлікіх аднавяскоўцаў і больш далёкіх землякоў. Аказалася, яго даўно няма. Знайшоўся нейкі зайздроснік, напісаў пісьмо ў Брэст. І аднойчы да яе завіталі маладыя падатковыя інспектары аж з абласнога цэнтру. Яна акурат прыбегла з калгаснага поля на абед. Бесцэрмонна зрабілі вобвыск у хаце, павыбарвалі змесціва шафры. Але прыкмет багачка не знайшлі. Сказалі толькі, што ёй трэба аформіць належныя дакументы і плаціць падатак. Яна ж прапанавала паглядзець на свае спрачаваныя ў мазалыя рукі, якімі яна здабывае хлеб для сям'і і краіны. Пасля таго візіту яна адда-

ла фотаапарат пляменніку ў Маскву на гэтай зямлі, не ведаю. Трыма, за тое, што ні з кім за ўсё жыццё не пасварылася. Я ніколі не лаялася ні з адной суседкай. Не мела паняцця, як крычаць на мужа, ні з першым, ні з другім не ўчыняла сварак.

ПРА ЗАХАВАННЕ ШЛЮБУ

— Мой Олісь, як маладзёйшы быў, то часам і выліць мог. Бывае, прыйдзе дахаты пазнавата п'яны, і адразу да мяне: «Ульянка, памажы паспяваць». У такім стане вельмі ахвоць быў да спеву. Я ніколі не наварусыла на яго, але кажу: «Добра, зараз паспяваем». А сама стараюся ўладаваць на ложках (ён нападлітку хутка засынаў), потым сцягну чаравкі, накрыву. А назаўтра раненька ўстану, карову дагледжу, сьняданак пастаўлю, словам не папарну. А ён і сам вяртава пацірае, усё разумею. Дык навошта ў сям'і разлад чыніць?»

А жанчыны, бывала, папрыходзіць на працу і адна перад адной хваліцца: мой, маўлю, прыйшоў нападлітку, а яго давай пляч, ён агрызацца — а я яшчэ болей, ён біцца падступіць — а я яе перастаю. Іншая хваліць з гузаком ходзіць, ды задоволеная, што мужыка добра паўшчувала. Цяпер жа і наогул маладыя, як што крышчу не так, не толькі лаяцца альбо біцца, але адразу ў суд бягучы разводзіцца. Ураз свабодныя, але ці шчаслівыя?

ПРА ШАНАВАННЕ БАЦЬКОЎ

— Цяпер маладыя ці жэняцца, ці разводзіцца — бацькоў не пытаюць. А ў нас было не так. Мой Олісь прыйшоў сватацца, я яму нічога не адказала, сказала толькі, што павіна спытаць бацьку. Па-бегла адразу да бацькі і маці. Бацька выслухаў мяне і маўчаць, можа, з паўгадзіны. А потым прамовіў: ён з добрай сям'і! — не няціць, не гультай, можаж ісці, дачка. Я ж не дзювічкіна была, удава. Але і

другі раз замуж пайшла толькі з блашавана бацькоў.

ПРА ГАРЭЛКУ

— Людзей гарэлка згубіла, раскоша зьявля. Лёгка жыць, працай да смага поту хлеб не здабываюць. А без гарэлки наогул нічога не робіцца. Цяпер, калі чалавек папросіў памагчы ў гаспадары, трэба спачатку бутэльку паставіць з закускай, работнік выйце, а потым пойдзе нешта рабіць. Калі мы хату з мужам будавалі, таксама людзей наймалі, але ніхто нават не заікаўся пра нейкую выліпку.

Калі вяселле маё з Карнеем было, то бацька завёў у Пінск мех крупаў і павярыў яго ў маналіпольна на пляч чацвярынак гарэлки. Гэта ўжо лічылася знатнае вяселле. А цяпер колькі скрыгнуў трэба на вяселле ці іншую ўрачыстасць?

ПРА ЗЛАЧЫННАСЦЬ І БЯСПЕКУ

— Людзі шмат п'юць, лёгка жыць і сталі больш разбэшчаныя. У газеце прачытала колькі год таму, а забыцца не магу. Пад Мінскам дзювічкіна спазнілася на аўтобус, села ў спадарожную машыну. Дык гэты не-людзь завёз не ў Мінск, а ў лес, згвалтаваў студэнтку, затым задушыў і закапаў. Сяброўка, што пра-водзіла яе, запісала нумар машыны, дык зляцця і знайшлі. Чытала, на-палакала тады. Сябе ўспомніла. Да мяне, бывала, прыедзе чалавек з далёкай вёскі, я падапіла фотаапа-рат і паехала з ім. Еду з маладым мужчынам 12 кіламетраў праз лес, а яму ў галаву не прыйдзе нават слова якое непрыстойнае сказаць, а мне падумаць, што трэба нечага апаасацца. Хоць і бачыла гэтага ча-лавека, як правіла, першым раз.

ПРА ТЭХНІЧНЫ ПРАГРЭС

— Сядзіць мой унук няк насы-праць, гуляе з мабільнікам, шчоў-кае. А потым кажа: вось, баба, твой здымак гатовы. І праўда, зняў на мабільны тэлефон, нават нядрэнна. Потым можна без турбот заказаць фатаграфію. Вось як далёка пай-шла навука, якія прыстасаванні вы-найшлі! А дома ў кожнага пральня машына-аўтамат, розная бытавая тэхніка. У калгасе нічога рукамі ра-

біць не трэба, усё зробіць машыны. Людзі сталі жыць лягчэй, але не ўмеюць цаніць гэтага, не памятаюць, як жылі бацькі-дзяды.

Пра Ульяну Мельнік кожны жы-хар Чамярэны ды і ваколіцы раска-жоу. Стужка Юрыя Гарулёва і Вя-часлава Ільянкова атрымала на кінафестывалі дыплом «За адкры-це талента, згубленага ў часе».

Праўда, сталічныя госці забралі ўсе яе лепшыя здымкі, а пасля выхаду фільма вярнуць забралі. Толькі бабуля на іх не крывідуе: засталася яшчэ шмат. Час ад часу яна пра-глядзе свой архіў, што захоўваецца ў шуфлядзе ў торбачыні. Гэта была частка яе жыцця, адразак даўжы-ней у дваццаці гадоў, напоўнены сустрэчамі, людской удзячнасцю. І сёння многія маладыя жыхары вё-сак, Пінска, іншых гарадоў краіны і замежжа не мелі б уяўлення пра маладыя сваіх бацькоў, дзядоў, пра дзядоў, каб не Ульяна і яе фо-таапарат.

Зараз яна не здымае, не шыю, але вельмі запатрабаваная ў ася-родку мясцовых людзей. У сталья гадзі аднаўляе ўсё адзін талент Ульяны Кірылаўны. Магітвая яна лечыць спалох у дзятцы, іншыя ма-мчы. Расказвала, як заўважыла свае здольнасці. Аднойчы, калі пра-цавала ў полі з жанчынамі, адной з іх зрабілася дрэнна, рэзка забалеў жыўт. Ульяна нічога нікому не ска-зала, але стала гораю малаціца. І боль сунуўся. Потым былі іншыя вы-падкі. І паступова людзі сталі ісці са сваімі праблемамі. «Чараў ніякіх не ведаю, — гаворыць бабуля Ульяна, — магу паспрыць толькі Боаско ма-літваю. Людзі кажуць, што дапа-магаю. Я і рада». Хоць апошнім ча-сам цяжка бывае, асабліва, калі прыходзіць некалькі чалавек за адзін дзень. І не дзіва, што ідуць. Нават пагаварыць з Ульянай Кіры-лаўнай прыемна: сыходзіш ад яе з нейкім добрым святлом унутры.

Святлана ЯСКЕВІЧ. Фота аўтара і архіва Ульяны МЕЛЬНИК. Пінскі раён.

Землякі Ульяны ў яе здымках.

Рэпартаж У ТЕМУ

МАЛАДЫЯ ПАМЯНЛІ ЗБОЖЖА НА ПЛЯЖ

На выставе «Вясельныя прыгалады» у Магілёве ўдзельнікі мясцовага саюза вясельных фотаграфу паказалі больш за сотню сваіх лепшых работ.

Сёлета на гэтай традыцыйнай выставе з'явіліся фотаздымкі вялікага фармату: адзін з іх, вельмі гламурны, выкананы на вяселлі ў стылі ганг-старскага Чыкага 1930-х гадоў, адразу прыцягвае ўвагу.

Фотамаістры прадставілі шмат прыгожых і чорна-белых партрэтаў прыгожых і вясельных маладых. Жаніхі і нявесты ўсімхоўцаю, чалуюцца, радуюцца жыццю. У якасці дадатковага антуражу можна пабачыць прыгожыя кравядзі, більярды, стол, шапі, капелюшы і цыгары. Асабліва магілёўскія вясельныя фотаграфы любяць упрыгожваць нявест кра-нальных кацянятамі.

Летась у вясельны фотамодзе лідзіравалі здымкі на збожжавых па-лях і ў салемя — так бы мовіць, бе-лае на залатым. А цяпер перавагу

аддаюць лёгкім зратычным правака-цыям не толькі на ложках, але і на пясчаных пляжах мясцовых рэк і са-жалак. Гэта дае магчымасць мала-дым людзям прадэманстраваць не толькі свае вясельныя строй, але так-сама выдатную бялізну і мадэльныя фігуры. Стыльныя дадатка — келізі з залацістым шампанскім альбо, на-прыклад, чырвоная мякца кавуна. Дэманстрацыя падзякі на точнай но-жыцы нявесты — абавязковы шык.

Фотамаістры не проста ладзяць штогод выставу: яны яшчэ бярэць уд-зел у конкурсе. Адзін з лідэраў па ко-лькасці дыпломаў на гэты раз — Ігар ГАЛАВАЧОУ, работу якога, у прыват-насці, адзначалі як лепшую ў намінацыі «Эмоцыя». Маладыня на балконе ма-гілёўскай Ратушы: на фоне горада з вы-шыняй птушынага палёту волны вецер развівае валасы нявесты, жаніх яе аб-дымае і цяпле, а яна шчасліва заплю-шчыла вочы і ўсімхоўца. Менавіта Ігар належыць выдатны рэпартажны здымак, дзе бабуля на лаве і дзіць з коткай чакаюць прыезду маладых, ды-якіх на ганку ўжо прыгатавалі пацастунак.

Увогуле такіх падгляджаных з рэальнага жыцця здымкаў на выставе, на жаль, вельмі мала. Большасць работ — прыгожыя, але цал-кам паставочныя, дзе маладыя — нібыта пра-фесійныя мадэлі, а не жывыя людзі з пацучыямі і, чаго асабліва не хапае, з гумарам.

Мож тым, цяпер у свеце модную фатаграфію усё больш, здаецца, набліжаюць да фармату хатняй: вядомыя брэндзі адзення робяць цэлыя фотасесіі на паляроўды, а мадэльня нават выда-юць апараты, каб яны самі сабе фатаграфавалі. Каб усё было зчыра, нечакана, цікава і ўрэшце набліжала да жыццёвых людзей. У нас пакуль асвоіваецца прастора гламурных станавак, якія ўраджаюць сваім вытанчаным пылом, але не заўсёды даюць адчуць цяпло сапраўдных ча-лавецкіх эмоцый. Відэаць, шлях да сапраўдных «жы-вых» фотаздымкаў у нас ішчэ наперадзе.

— Уроўненне вясельных фотаздымкаў павы-шаецца, і гэта відаць на нашай выставе, — пра-каментуваў старшыня журы конкурсу ма-гілёўскі фотамастак Мікалай ЦІТОУ. — Усё скіравана на тое, каб рабіць для людзей не су-мня — «штампуюць», а арыгінальныя работы, якія дазваляюць ім узгадаць сваё вяселле як адну з лепшых і прыгожых падаеў у жыцці.

Ілона ІВАНОВА. Фота Ірыны САВОСНЯЙ.

Открытое акционерное общество «Испытания и сертификация бытовой и промышленной продукции «Беллис», 220029, г. Минск, ул. Красная, 7, телефон: 284 80 46

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС с 1.01.2010 г. по 31.12.2010 г. (млн. руб.)

АКТИВ	Код стр.	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства			
первоначальная стоимость	101	3 020	3 204
амортизация	102	1 545	1 571
остаточная стоимость	110	1 475	1 633
Нематериальные активы			
первоначальная стоимость	111	5	5
амортизация	112	4	5
остаточная стоимость	120	1	0
Доходные вложения в материальные ценности			
первоначальная стоимость	121		
амортизация	122		
остаточная стоимость	130		
Вложения во внеоборотные активы	140		
в т.ч. незавершенное строительство	141		
Прочие внеоборотные активы	150		
ИТОГО по разделу I	190	1 476	1 633
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	298	367
В том числе:			
сырье, материалы и другие аналогичные активы	211	256	282
затраты в незавершенном производстве и полуфабрикаты	212		
расходы на реализацию	213		
готовая продукция и товары для реализации	214		1
товары отгруженные	215	36	76
выполненные этапы по незавершенным работам	217		
расходы будущих периодов	218	6	8
прочие запасы и затраты	219		
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	1	2
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	230		55
В том числе:			
покупателей и заказчиков	231		
прочая дебиторская задолженность	232		55
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	212	31
В том числе:			
покупателей и заказчиков	241		
поставщиков и подрядчиков	242	120	6
по налогам и сборам	243	3	1
по расчетам с персоналом	244	80	5
разных дебиторов	245	9	19
прочая дебиторская задолженность	249		
Расчеты с учредителями	250		
В том числе:			
по вкладам в уставный фонд	251		
прочие	252		
Денежные средства	260	236	950
в т.ч. денежные средства на депозитных счетах	261		596
Финансовые вложения	270	37	33
Прочие оборотные активы	280		
ИТОГО по разделу II	290	784	1 438
БАЛАНС (190+290)	300	2 260	3 071

ПАССИВ	Код стр.	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	45	45
Собственные акции (доли), выкупленные у			

Спецыфічныя задачы для спецыяльнай міліцыі

Напярэдадні прафесійнага свята ўнутраных войскаў прадстаўнікі шэрагу СМІ наведлі сталічную бригаду міліцыі і азнаёміліся з бытавымі ўмовамі, у якіх ваеннаслужачыя жывуць і рыхтуюцца да выканання службова-баявых задач.

Паводле слоў намесніка міністра ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь — камандуючага ўнутранымі войскамі генерал-маёра Валерыя ГАЙДУКЕВІЧА, летас быў «узят курс на правядзенне капітальнага рамонтна ўсіх будынкаў, у тым ліку казармаў». Курс раслічаны, зразумела, са сталічнай бригады міліцыі, якая размяшчаецца на Маякоўскага, 97 і дзе ёсць будынкі пасляваеннага часу. З некаторымі «доўгажыцарамі» даведзена развіццё, а ў ліку новых з'явіліся службы жылы дом. Дакладней, узведзены апашняка каля вайсковай часткі 3214 ужо завяршаецца.

Спецыяльна для журналістаў былі арганізаваны і паказальныя выступленні ваенна-служачых роты спецыяльнага прызначэння вайсковай часткі 5448, спецыялістаў кінолагу, сапёрна-піратэхнічнай групы, спыненне спробы ўцекаў «асуджаных» сустрачэннем караулам. Прызывнікам вышэйназванай роты становяцца, як вядома, тыя, хто атрымаў спартыўны разрад або званне і вылучаецца выдатным здароўем. Салдаты прадманстравалі шэраг прыёмаў па самаабароне з выкарыстаннем аўтамата і халоднай зброі, а таксама валоданне самымі складанымі баявымі прыёмамі. Выступленне спецыялістаў-кінолагаў ўпэўніла, што абучаныя службовы сабака здольны затрымаць па-тэрыторыі злучэнцы нават тады, калі той «узброены і вельмі небяспечны». Сабака не баяцца ні стрэлаў, ні агню і дакладна выконваюць каманды сваіх «гаспадароў». У выпадку выяўлення падазронах прадметаў можна не толькі ўстанавіць наяўнасць у ім выбуховага рэчыва, але і не дазволіць яму дэтаніраваць. Разбуранне імправізаванага «падазронага прадмета» прадэманстравала сапёрная група.

Азнаёміліся журналісты з усімі ўзроамі аўтаматэльнай тэхнікі, неабходнай для службовай дзейнасці — перавозкі затрыманых, а таксама з машынамі-вадаметамі. Дарэчы, марафет для ўсёй спецтэхнікі вось ужо як два гады забяспечваецца ва ўмовах экалагічна бяспечнай, з замкнёным цыклам аўтамыйкі. Ну, а выстава зброі і сродкаў абароны, тых жа броньжылетаў, пераканала карэспандэнта «Звязды» ў тым, што глядзець, дакранацца, здзіўляцца — справа, вядома, няхітрая. Не тое што падняць які-небудзь з тых узораў...

Як адзначыў перад журналістамі Валерыя Гайдукевіч, летасі ўнутраныя войска спецыяльнай выкавалі ўсе пастаўленыя перад імі задачы, аднак аб'ёмы задач павялічваюцца. Паводле слоў намесніка міністра, неабходна фарміраваць насць, якая будзе забяспечваць ахову беларускай АЭС. Так, у гэтым годзе распрацоўваецца прававая база «для выканання гэтай важнай задачы», а ў наступным годзе распачнецца работа па

Сёння — Дзень унутраных войскаў

наборы і падрыхтоўцы адпаведных кадраў. На ўнутраныя войскі ўскладзены традыцыйныя і ў той жа час спецыфічныя задачы па ахове грамадскага парадку, канваіраванні асуджаных і асоб, якія ўтрымліваюцца пад вартай, ахове папраўчай устаноў і нагляду за асуджанымі. Летасі групы аператыўнага рэагавання ўнутраных войскаў 3172 разы выяжджалі на паведамленнях аб злучэнствах або правапарушэннях, затрымалі і даставілі ў органы ўнутраных спраў 770 парушальнікаў, з якіх 19 — па непасрэдным падазрэнні ў здзяйсненні злачынства.

Сёння пад аховай і наглядам стралковых падраздзяленняў знаходзіцца звыш 38 000 асуджаных, якія ўтрымліваюцца пад вартай. Для павышэння надзейнасці аховы папраўчых устаноў, далейшага паляпшэння і аўтаматызацыі працэсу збору і апрацоўкі аператыўнай інфармацыі асабоваму складу караулу і вайсковых нараду кантралёраў да ўжо дзейнай інтэграванай сістэмы аховы «ІСО-777» і сістэмы відэаназірання «Інтэлект», у трох папраўчых устаноў дадалося вядзенае вопытнай эксплуатацыі комплексу нагляду «ІКН-777», што паспрыяе ў далейшым аптымізацыі колькасці караулу.

Спецыялісты па размярванні 3 500 разоў выяжджалі летас на паведамленні аб выяўленні выбуховых прыладаў. Было абысходжана каля 19 000 выбухованебяспечных прадметаў. Летасі 491 раз спецыялісты са службовымі сабакамі прыцягвалі да пошуку наркатыкаў. Было выяўлена і канфіскавана каля 10 кг наркатычных сродкаў.

Святлана БАРЫСЕНКА, Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Сёння пад аховай і наглядам стралковых падраздзяленняў знаходзіцца звыш 38 000 асуджаных, якія ўтрымліваюцца пад вартай. Для павышэння надзейнасці аховы папраўчых устаноў, далейшага паляпшэння і аўтаматызацыі працэсу збору і апрацоўкі аператыўнай інфармацыі асабоваму складу караулу і вайсковых нараду кантралёраў да ўжо дзейнай інтэграванай сістэмы аховы «ІСО-777» і сістэмы відэаназірання «Інтэлект», у трох папраўчых устаноў дадалося вядзенае вопытнай эксплуатацыі комплексу нагляду «ІКН-777», што паспрыяе ў далейшым аптымізацыі колькасці караулу.

Спецыялісты па размярванні 3 500 разоў выяжджалі летас на паведамленні аб выяўленні выбуховых прыладаў. Было абысходжана каля 19 000 выбухованебяспечных прадметаў. Летасі 491 раз спецыялісты са службовымі сабакамі прыцягвалі да пошуку наркатыкаў. Было выяўлена і канфіскавана каля 10 кг наркатычных сродкаў.

Святлана БАРЫСЕНКА, Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

УДОВІНА ВЁСКА ВЕНЕРА

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

— Калі б была жывая Зіна Махэйка, не да б нам сумаваць, абавязкова заспявала б «Зорку Венеры», — гздавае венерынскую завадатарку Ганна Загорская. — Калі мы былі маладымі і бегалі на танцы ў суседнюю Тараканяўку, заўсёды спявалі гэты прыгожы раманс.

Відаць, нездарма кажуць, што ў песнях — душа вёскі. «Зорка Венеры» на словы Максіма Багдановіча была неафіцыйным гімнам Венеры. Не ведаю, які яшчэ населены пункт у Беларусі можа пахваліцца гэтым незвычайным падарункам лёсу. Бадай, ніякі. Але ўдовы цыпер да песень не ахвочыя, а моладзь (бывае толькі летам) спяваць не ўмее і рамансаў не ведае. Што датычыць самой планеты, дык, як сказала Ганна Загорская, ніхто ў вёсцы на яе ўвагі ніколі не звяртаў. Сама Ганна Васільеўна хадзіла на ранішняй дойкі і вярталася з іх менавіта пад самай яркай зоркай на небе, якую ў народзе называлі і Заранцай, і Заранкай, і Світалінай зоркай, і Вечарніцай, і Вячэрняй зорай і нават Воўчай звяздою. Але што спеціць менавіта Венеры, яна не здагадалася.

— Адкуль было мне ведаць, што яшчэ старажытныя грэкі прыдумалі назву: «Ранішняя зорка», — перапытае ўдава. — Калі мае ўнучкі прыязджаюць з горада, увечары ідуць паназіраць за Венерай. Добра, што цікавяцца і ведаюць. Сама Ганна Васільеўна жыве ў Венеры толькі з 1959 года: выйшла сюды замуж з Тараканяўкі, перайменаванай цыпер у Салаўёўку.

У сельсавеце я пачуў яшчэ адну версію паходжання планетарнай назвы. Нёбта тутэйшы пан меў дачку па імені Венера і, пералоўны на яе бацькоўскай любоўю, назваў яе імем самы пры-

Суседкі Таццяна Лазар і Грына Шкленік усёжыццё піюць з адной студні.

век з іх загінулі на фронце. Цыпер у Венеры 29 чалавек.

Соф'я Паўлаўна Шкель памятае вайну павойму. Яна нарадзілася ў 1933-м. Паколькі вёска была лясною, партызаны тут нярэдка гасявалі.

— Папіла лясно для партызан, прывозіла іх на кані і лесу, потым адвозіла ў лес. Ляталі з мамай іхня адзенне, мылі, — прыгадавае дзіцячыя гады былая калгасная палыводка. — А ў 15 гадоў разам з бацькам рэзала бярыны на дошкі і будвала дом. Потым з мужам свой уласны дом збудавалі. Хто ведае, можа, зорка і дапамагала ў цяжкасцях?

Калі коўх трохі паверыць у моц промняў Мілавіцы (яшчэ і так называлі Венеру), дык Таццяна Лазар зорка паспры-

яла больш як іншым жанчынам нарадзіць дзяцей — самёра. І што асабліва цікава — двойчы па двойні. Усіх яна выгадавала, падняла на ногі і выправіла ў вялікі свет. Цыпер, як рэха таго шчасця, да яе прыязджаюць дзесяць унучкаў і адна праўнучка.

Калісьці Венера была ў Пешчаніцкім раёне. Але бліжэй было на базар у Даўгінава — усяго 18 кіламетраў. Часта хадзілі туды пешкі. Ірына Шкель паказвае, дзе калісьці дарога, што вяла ў лес, праходзіла побач з яе падворкам. Лесам тутэйшыя людзі жылі і цешыліся. І рады, што ён захаваліся.

— Многа грыбнікоў едуць праз нашу вёску ў лес. Грыбоў усім хапае, — кажа суседка Ірына Александрэўна Таццяна Міхайлаўна Лазар, таксама ўдава. — А нам шмат не трэба, хапае ўсяго, — жанчына зачэрпае ў студні вядро венерынскі вадзі і нетаропка нясё яе ў хату. І хоць на блакітным небе яшчэ не было відаць зорак, я быў упэўнены, што адна з іх у гэты час усміхалася.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Спецыяліст Лагойскага РУПС «Белпошта» Алена Дашкевіч падпісвае венерцаў на газеты.

гожы з усіх сваіх куточкаў. Дагэтуль за вёскаю захавалася ліпавае аляе, якую называюць, як у горадзе, паркам. Даты ўзнікнення вёскі ніхто не ведае. І дзеля цікавасці я зазірнуў у старыя геаграфічныя карты на старарускай і польскай мовах. Ні на адной з іх населенага пункта з назвай Венера не адшукаў. Нават на вельмі падрабязнай, ваеннай, 1933 года выдання. Суседнія Прыстань, Краснае, Чарпаўчына і Дзвіноса пазначаны, а Венеры няма. Магчыма, і вёска, і яе назва з'явіліся толькі ў 1939 годзе, калі знікла мяжа з Заходняй Беларуссю і прыйшла савацкая ўлада. Але тут слова за гісторыкамі і архівістамі.

Тое, што зорка Венеры дапамагала сваёй вёсцы-цёццы, няма ніякага сумневу, упэўнены венерынскія жанчыны. Яны прыводзяць пераканальны аргумент: за ўсю вайну ў вёсцы было разбомблена толькі дзве хаты. У 1941 годзе налічвалася 49 хат і 332 жыхары. Сем чала-

«Планетарны» сход ў вясковай хаце. На першым плане пенсіянер Антон Максімовіч.

Знешні канал доступу ў інтэрнэт за мінулыя пяцігодку пашырыўся больш чым у сто разоў

Пра гэты і іншыя вынікі працы ў мінулым годзе і пяцігодцы распавяў міністр сувязі і інфарматызацыі краіны М.П. ПАНЦЯЛЕЙ.

Паводле слоў Мікалая Пятровіча, пасляжывае выкананню задач, пастаўленых перад галіной, садзейнічала рэалізацыя праграм інавацыйнага развіцця і развіцця сувязі, дзяржаўная праграма інфарматызацыі «Электронная Беларусь». Аб'ём інвестыцый у асноўны капітал, звязаны з развіццём галіны, склаў за гэты пяцігодку звыш 5,9 трлн рублёў, што амаль утрыя больш, чым у мінулы. Пры гэтым 61,5 працэнта аб'ёму інвестыцый забяспечаны за кошт уласных сродкаў арганізацый, 23 працэнты паступілі з замежных крыніц, 15,5 працэнта — з рэспубліканскага бюджэту.

Укладзеныя інвестыцыі садзейнічалі будаўніцтву больш чым 13 тыс. кіламетраў валаконна-оптычных ліній сувязі (замест прадугледжаных 7,1). У выніку за пяцігодку з 35 да 44 апаратаў на 100 чалавек узрасла шчыльнасць тэлефонных апаратаў.

Больш чым актыўна развівалася і сетка перадачы звестак: знешні канал доступу ў інтэрнэт за пяць гадоў пашырыўся з 0,5 Гбіт/с да 67 Гбіт/с,

з 3 тысяч да 1,5 мільёна партоў павялічылася ёмістасць абсталявання шырокапаўнамоцнага доступу ў інтэрнэт, колькасць яго абанентаў і карыстальнікаў склала 1,7 мільёна.

Ураджаюць і лічбы «ахопу» краіны паслугамі сатавай рухомай электрасувязі: 97,8 працэнта тэрыторыі, на якой пражывае 99,7 працэнта насельніцтва.

Як і варта было чакаць, далейшае развіццё атрымалі паслугі паштовай сувязі. За пяцігодку, як адзначыў спадар Панцялей, кліентам дастаўлена 757 млн адзінак карэспандэнцыі, 5 млн пасылкаў, больш за 1,5 млрд газет і часопісаў, завяршана аўтаматызацыя ўсіх 3745 аб'ектаў паштовай сувязі — забяспечана стварэнне адзінай інфармацыйнай сеткі. Працуюць сістэмы перасылкі электронных грашовых перавадаў, выплаты пенсій, санцыяў за паштовымі адрэаўраўнамі, якія рэгіструюцца. Рэалізаваны (у чым дапамоглі пераканачна ўсе кліенты беларускай пошты) прыём «аднаго акна», які забяспечвае атрыманне ўсіх відаў паслуг на адным працоўным месцы.

Працуе 880 плашчэзна-даведчаных тэрміналаў, больш чым 3 тысячы чытавальнікаў банкаматэматычных карткаў, што зрабіла магчымым

Ул. інф.

ажыццяўленне безнаўных плашчжоў ва ўсіх гарадскіх, «аграгарадскіх» і буйных сельскіх аддзяленнях сувязі. Для кліентаў, якія ажыццяўляюць рассылку пісьмовай карэспандэнцыі, з верасня 2010 года ўкараняюцца новыя паслугі — «Гібрідная пошта». Завяршана, як падсумаваў Мікалай Пятровіч, рэалізацыя Дзяржаўнай праграмы інфарматызацыі «Электронная Беларусь». Па выніках працы за пяцігодку аб'ём паслуг сувязі ўзрасла ў 2,2 раза, што значна вышэй за прадугледжанае заданне. Рост даходжу па арганізацыі сістэмы Мінскаўскіх склаў 122 працэнты.

Што ў блізкай перспектыве? Пашырэнне да канца бягучага года знешняга інтэрнэт-шыноза да 200 Гбіт/с, далейшае распаўсюджванне лічбавага тэлевыдання, украенне паслугі на пераходзе ад аднаго аператара мабільнай сувязі да другога з захаваннем ранейшага нумара, павышэнне даступнасці іншых паслуг (у тым ліку — што важна — дзякуючы энжынернаму коштаў)... Іншымі словамі, праз чарговыя пяць гадоў Беларусь, па словах міністра, можа ўвайсці ў сусветны спіс краін з найбольш высокім узроўнем развіцця інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій.

Ул. інф.

Філіял «Цэнтр «Белтехинвентаризация»

- Оценки оборудования и транспортных средств
- Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности
- Независимая строительная экспертиза

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА НА ЗАКЛЮЧЕНИЕ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Сведения о балансодержателе: Гомельский филиал РУП «Белпочта», г. Гомель, ул. Советская, 8, тел. 8(0232) 79 67 14

№ лота	Наименование объекта аренды и его характеристика	Местоположение объекта аренды	Цель использования объекта аренды	Коэффициенты месторасположения и спроса к базовой ставке (по договору)	Начальная цена продажи, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Помещение площадью 31,0 кв.м, расположенное на 1-м этаже в изолированном помещении	г. Гомель, р.п. Кожара, 1	Для размещения офиса, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществление производства (кроме вредных производств) при условии обеспечения тех. условий содержания здания	0,9 х 3	271 250	27 130
2	Помещение площадью 122,8 кв.м, расположенное на 2-м этаже в кап. строении	г. Гомель, пр. Октября, 81	Для размещения офиса, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществление производства (кроме вредных производств)	0,9 х 3	1 074 500	107 450
3	Помещение площадью 114,4 кв.м, расположенное на 1-м этаже в кап. строении (здание гаража)	г. Гомель, р.п. Костюковка, ул. 9 МАЯ, 16	Для размещения гаража, складских помещений, оказания услуг	0,7 х 2*	1 001 000	10 000
4	Помещение сост. из 2-х комнат (4,2 кв.м, 37,4 кв.м), расположенное на 1-м этаже в кап. строении (здание гаража)	г. Гомель, р.п. Костюковка, ул. 9 МАЯ, 16	Для размещения гаража, складских помещений, оказания услуг	0,7 х 2*	364 000	36 400
5	Помещение площадью 265,59 кв.м, расположенное на 3-м этаже в кап. строении (здание специализированное связи)	г. Гомель, р.п. Костюковка, ул. 9 МАЯ, 16	Для размещения офиса, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществление производства (кроме вредных производств)	0,7 х 3	2 323 913	232 390
6	Помещение площадью 24,5 кв.м, расположенное на 2-м этаже в кап. строении (здание специализированное связи)	г. Гомель, р.п. Костюковка, ул. 9 МАЯ, 16	Для размещения офиса, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществление производства (кроме вредных производств)	0,7 х 3	214 375	21 400
7	Помещение площадью 94,84 кв.м, расположенное на 2-м этаже в кап. строении (здание специализированное связи)	г. Гомель, р.п. Костюковка, ул. 9 МАЯ, 16	Для размещения офиса, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществление производства (кроме вредных производств)	0,7 х 2*	829 850	83 000
8	Помещение площадью 13,83 кв.м, расположенное на 2-м этаже в кап. строении (здание специализированное связи)	г. Гомель, р.п. Костюковка, ул. 9 МАЯ, 16	Для размещения офиса, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществление производства (кроме вредных производств)	0,7 х 2*	121 012	12 100
9	Помещение состоящее из 2-х комнат (4,1 кв.м, 6,74 кв.м), расположенное на 2-м этаже в кап. строении (здание специализированное связи)	г. Гомель, р.п. Костюковка, ул. 9 МАЯ, 16	Для размещения офиса, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществление производства (кроме вредных производств)	0,7 х 2*	94 850	10 000
10	Помещение площадью 23,5 кв.м, расположенное на 2-м этаже в кап. строении (здание специализированное связи)	г. Гомель, р.п. Костюковка, ул. 9 МАЯ, 16	Для размещения офиса, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществление производства (кроме вредных производств)	0,7 х 2*	205 625	20 560
11	Помещение площадью 50,48 кв.м (состоящее из двух комнат 14,9 кв.м, 35,58 кв.м), расположенное на 1-м этаже в кап. строении (здание специализированное связи)	г. Гомель, р.п. Костюковка, ул. 9 МАЯ, 16	Для размещения офиса, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществление производства (кроме вредных производств)	0,7 х 2,5*	441 700	44 200

Базовая ставка за 1 кв.м арендуемой площади: 0,3 ББ; * при наличии 2-х и более участников аукциона коэффициент увеличивается на 0,5

Срок аренды — 5 лет.

При заключении договоров аренды ставка арендной платы может быть скорректирована с учетом обязательности применения в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 23.10.2009 г. № 518 понижающих или повышающих коэффициентов в зависимости от вида деятельности, осуществляемой на арендуемых площадях, и категории арендатора.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений. Находящихся в республиканской собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 г. № 1049.

2011 г. на р/с 301202970016 в филиале ОАО «БПС-Банк» по г. Минску, код 3314, УНН 102353509, ОКПО 55484006. Получатель платежа: Филиал РУП «Жилкоммунтехника» «Центр «Белтехинвентаризация».

Дата проведения аукциона «19» апреля 2011 г. в 11.00 в Гомельском областном управлении филиала «Центр «Белтехинвентаризация» РУП «Жилкоммунтехника» по адресу: г. Гомель, ул. Красноармейская, 34 «а».

Организатор аукциона: ГОУ филиала РУП «Жилкоммунтехника» «Центр «Белтехинвентаризация».

В аукционе имеют право участвовать физические и юридические лица, а также индивидуальные предприниматели, при условии предоставления следующих документов:

- заявление по установленной форме;
- копии платежного поручения, заверенной банком, подтверждающего внесение задатка в размере, указанном в извещении.
- индивидуальное предприниматели — копию документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;
- юридические лица — резиденты Республики Беларусь — копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;
- юридические лица — нерезиденты Республики Беларусь — легализован-

ные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 5 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения.

При заключении соглашения о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона организатору аукциона предъявляются:

- представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя;
- физическим лицом — документ, удостоверяющий личность.

Подача документов по почте не допускается. Аукцион является открытым. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемый лот.

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение.

С участником, ставшим победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение 5 рабочих дней после оплаты стоимости предмета аукциона и возмещения затрат на организацию и проведение аукциона будут заключены договора аренды недвижимого имущества.

Документы для участия в аукционе принимаются по адресу: Гомель, ул. Красноармейская, 34 «а» с 9.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи документов «19» апреля 2011 г. до 17.00.

Заключительная регистрация в день аукциона с 10.00 до 11.00 состоится по адресу: г. Гомель, ул. Красноармейская, 34 «а» ГОУ филиала «Центр «Белтехинвентаризация». Контактные телефоны: (0232) 77 37 27, 77 52 78; 77 52 87.

Факт

НЕ УТРЫМАЛАСЯ

Жыхарка в. Сенькавічы (Івацэвіцкі раён), працуючы бухгалтарам Косаўскага псіханэўралогічнага дома-інтэрната, не ўтрымалася ад скапусі і адолеўла ўкраіні ў інтэрнэце 12 млн 409 тыс. рублёў.

Жанчына выпісала фіктыўныя табелі ўліку працоўнага часу і атрымлівала грошы. Ашуканка 6 млн рублёў ужо вярнула. На яе маёмасць накладзены арышт.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ПАДЦА «АРСЕНАЛ» КАНФІСКАВАНА 4686 БОЕПРЫПАСАЎ

Акрамя таго, за пяць дзён асноўнага этапу спецыяльных комплексных мерапрыемстваў «Арсенал» праваахоўнікамі было канфіскавана 188 адзінак незарэгістраванай зброі.

Як паведаміў «Звяздзе» намеснік начальніка Упраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС Віктар Новік, толькі ў аднаго жыхара Пятрычэва супрацьдзейна іміліцыі знайшлі цэлы склад небяспечных «цацкаў»: пісталет-кулямёт «ППШ», ствол ад малакальбернай гарматы, нямецкі карабін, ствол карабіна, 296 патронаў. Эфектыўна аказалася і папярэдняя-расту-мальная работа праваахоўнікаў: падчас мерапрыемстваў у міліцыю паступіла 180 паведамленняў пра незаконнае захоўванне грамадзянскай зброі, 129 з якіх пры правярцы пацвердзіліся. Акрамя таго, у ходзе «Арсенала» было выяўлена 359 адміністрацыйных правапарушэнняў і канфіскавана 446 адзінак зарэгістраванай зброі.

Між іншым, шмат зброі і боепрыпасаў грамадзянінамі было здадзена добраахвотна: у міліцыю прынёслі 407 ствалоў незарэгістраванай зброі, 543 — зарэгістраванай і 38659 розных боепрыпасаў. Тыя ж людзі, якія не аджукнулі на просьбы праваахоўнікаў, адкажуць на законне: заведзена 27 крымінальных спраў за парушэнне ў сферы абароту

«ІНІЦЫЯТЫВА, ІНАВАЦЫ, ІНВЕСТЫЦЫ —

ВІЗІТОЎКА ПРАЦОЎНЫХ КАЛЕКТЫВАЎ РАЁНА»

Апошні раз невялікі звяздоўскі «дэсант» высаджаўся ў Рэчыцкім раёне ў канцы мая мінулага года, калі і райцэнтр, і ўсе іншыя населеныя пункты патаналі ў бела-ружовай квецені, а магутны Дняпро, што нёс свае воды міма горада, яшчэ не ўвайшоў у свае звычайныя берагі. Тады мы наведлі некалькі працоўных калектываў, пабывалі ў Баршчоўскай сярэдняй школе, якая, дарэчы, якраз у тыя дні адзначала 70-гадовы юбілей, мелі гутарку з кіраўніком мясцовай вертыкалі, іншымі адказнымі асобамі райвыканкама. На заканчэнне сустрэчы, памятаецца, Пётр Мікалаевіч сказаў, што на 2010 год перад раёнам стаяць складаныя задачы і ўсе калектывы, незалежна ад таго, чым яны займаюцца, пастараюцца спрыяць з імі належным чынам. І вось мы зноў у Рэчыцкім раёне, на гэты раз зімой. Горад і вёскі па-ранейшаму добраўпарадкаваныя, усюды чысціня і парадак, і толькі замест пышнай зеляніны і квецені навокал пануюць снягі, снягі і снягі. І вось зноў сустрэчы ў працоўных калектывах, гутаркі з людзьмі, інтэрв'ю са старшынёй райвыканкама...

— Пётр Мікалаевіч, мінулы год уванчаў сабой чарговаю п'яцігодку. Як ваш раён справіўся з пастаўленымі задачамі?

— Мы падвялі вынікі работы народна-гаспадарчага комплексу, наладзілі злёт перадавіку вытворчасці і сацыяльнай сферы, заахоцілі лепшых, вызначылі стратэгію далейшых нашых дзеянняў. Мінулы год быў змяняльна завяршэннем выканання Праграмы, прынятай трыцім Усебеларускім народным сходам. І я скажу, што з большасцю пастаўленых задач, у тым ліку неспрадзяна і з задачамі 2010 года, мы справіліся паспяхова.

— А калі канкрэтна, пра што ў першую чаргу вы хачеце б сказаць?

Начальнік аддзела ідэалагічнай работы райвыканкама Іван ДЗЕКАВЕЦ.

— Пра тое, што на абсалютнай большасці прадпрыемстваў праходзіла тэхнічнае перааснашчэнне, што сур'ёзная работа праведзена па павышэнні канкурэнтаздольнасці прадукцыі дзякуючы і гэтаму фактору, і ўкараненню новых рэсурсаэаэрагальных тэхналогій і, вядома ж, актывізацыі інвестыцыйнай дзейнасці. Што летась было выраблена прамысловай прадукцыі больш чым на 500 мільярдаў рублёў — гэта 120,9% да ўзроўня 2009 года.

— І якія ж калектывы тут, на ваш погляд, больш за іншых вызначыліся?

— Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Рэчыцкі метызны завод», адкрытыя акцыянерныя таварыствы «Рэчыцкі камбінат хлебапрадуктаў», «Рэчыцкадрэў», «Рэчыцкі завод «Тэрмапласт», філіял «Рэчыцкі хлебзавод», прыватнае ўнітарнае прадпрыемства «Рэчыцкая малака», сумеснае адкрытае акцыянернае таварыства «Рэчыцкіцавіа».

— Многім, Пётр Мікалаевіч, вядома, што ваш раён з'яўляецца адным з тых у Беларусі, які забяспечвае станючы сальда знешнегандлёвага абароту. Што вы можаце патлумачыць па гэтым пытанні?

Цэнтральная плошча Рэчыцы.

Знаміц з гарадской мастацкай галерэі в.а. галоўнага захавальніка фондаў музея Наталія ЗАБЕВА.

— А тое, што на працягу п'яцігодкі мы захоўвалі тэндэнцыю перавышэння вартасных аб'ёмаў экспарту над імпартам. Летась, напрыклад, у нас сфарміравалася станоучае сальда знешнегандлёвага балансу таварамі і паслугамі ў памеры 68 мільёнаў долараў, і асноўны ўплыў на гэта аказалі калектывы метызнага заводу (удзельная вага — 83 працэнты), «Рэчыцкадрэва» (7 працэнтаў), «Рэчыцкага тэкстылю» (2,5 працэнта).

— Трэба думаць, што апошнім часам вашы прадпрыемствы пашырылі геаграфію краін, куды пастаўляюцца іхныя прадукцыі?

— Гэта так. Аргенціна, Балгарыя, В'етнам, Ізраіль, Індыя, Македонія, Нарвегія, Румынія, Сербія — нашы новыя дзелавыя партнёры. А калі гаварыць увогуле, дык за межы рэспублікі прадпрыемствы раёна пастаўлялі летась больш за 50 працэнтаў вырабленай прадукцыі. Супрацоўнічам больш чым з 50 краінамі свету.

— Калі ўжо вы сказалі, Пётр Мікалаевіч, пра тэхнічнае перааснашчэнне прадпрыем-

стваў, якое не вырабляецца ў нашай краіне. Вось толькі адзін з падобных прыкладаў. Так, ААТ «Бурвава кампанія «Дэльта», якая штогод значна павялічвае аб'ёмы будаўнічых работ, закупіла ў адной з італьянскіх фірмаў дзве буравыя ўстаноўкі коштам у эквіваленте адзін мільярд рублёў кожная. Вядома ж, гэта не магло не прывесці да мінушага сальда, але затое ў недалёкай перспектыве будзе створаны дадзел для дасягнення больш эфектыўнай работы прадпрыемства, у тым ліку і аказання экспертных паслуг (нагадаю, што «Дэльта» сёння ўдзельнічае ў падрыхтоўцы аб'ектаў Алімпійскіх гульняў у Сочы).

— Калі ўжо вы сказалі, Пётр Мікалаевіч, пра тэхнічнае перааснашчэнне прадпрыем-

Начальнік аддзела эканомікі райвыканкама Ніна ШКЛЕДА (першы рад) і супрацоўнікі аддзела Алена СЯРГЕЕВА, Вольга ЛАЗАРЭВІЧ, Наталія ЯГАДКА, Наталія ФРАЛОВА, Ала СЯНЬКОВА.

стваў камунальнай уласнасці, дык яно, на наш погляд, яшчэ ў большай ступені характэрнае для валаўтваральных вытворчасцяў. Прычым тут задзейнічаны і замежны капітал. Ці не так?

— Усё так. Шэраг праектаў ажыццяўляюцца ў рамках Дзяржаўнай праграмы інавацыйнага развіцця рэспублікі на 2007–2010 гады. Зараз на стадыі завяршэння на метызным заводзе буйнешая ў рэспубліцы вытворчасць так званых гарачага цынкаванага, дзе будзе выкарыстана сучасная тэхналогія антыкарызійнай аховы металічных канструкцый італьянскай фірмы. Магутнасць новай вытворчасці — 2,5 тысячы вырабаў у месяц, і ўвесь аб'ём ацынкаваных труб мяркуецца пастаўляць на экспарт.

На «Рэчыцкадрэве» летась было асвоена больш за трыццаць мільярдаў рублёў, у тым ліку 5,2 мільёна долараў за кошт інашэмай Kredytной лініі. А наогул, там працягваецца рэалізацыя інвестыцыйнага праек-

та «Мадэрнізацыя вытворчасці» на суму звыш 87 мільёнаў еўра, якім прадугледжана значнае павелічэнне аб'ёмаў драўняна-спружжавых пліт, фанеры і выпуску новай прадукцыі — ламінаванай пліты.

— У леташнім маі мы пабывалі ў ААТ «Рэчыцкі тэкстыль» і расказалі нашым чытачам, як там ішла работа над праектам «Арганізацыя тэкстыльнай вытворчасці тэкстылю для дома». Ён ужо завяршаны ці не?

— Праект рэалізаваны ў кастрычніку, на што былі зрасходаваныя інвестыцыі на 24 мільярды рублёў. У выніку быў перапрафіляваны аб'ект незакончана будаўніцтва, у якім было ўстаноўлена новае ткацкае і аддзельнае абсталяванне, і гэта з'явілася важным аргументам у павышэнні эфектыўнасці вытворчасці і асваенні выпуску канкурэнтаздольнай прадукцыі.

Пералік падобных прыкладаў магу працягваць далей. Летась нідэрландская кампанія Heineken інвеставала ў развіццё сумеснага адкрытага акцыянернага таварыства 2,1 мільёна долараў, а наогул з пачатку рэалізацыі праекта тэхнічнага пераўзбраення і мадэрнізацыі там асвоена ўжо больш за 15 мільярдаў рублёў.

Ідзе актыўнае тэхнічнае перааснашчэнне ПУП «Рэчыцмалака», рэалізуецца за кошт іранскага капіталу ў таварыстве з абмежаванай адказнасцю сумеснага прадпрыемства «Катэх-Палессе» праект на вытворчасці меднай катанкі на плошчах былога заводу «Рытм». На «Тэрмапласце» праз месяц-два пачнецца выпуск папярэдня ізаляваных гібкіх труб, якіх на Гомельшчыне яшчэ ніхто не вырабляе. У цэлым аб'ём інвестыцый у раёне летась склаў

17,6 і 12,6 працэнта больш, чым на стане на 1 студзеня 2010 года. Зараз у сектары малага і сярэдняга бізнесу раёна занята каля 4,8 тысячы чалавек, што складае прыблізна 10,3 працэнта эканамічна актыўнага насельніцтва, а ў даходную частку бюджэту ад суб'ектаў прадпрыемальніцкай дзейнасці паступіла 24,5 мільярда рублёў (гэта — 17,6 працэнта ад уся папярэдняга туды па раёне). Мы ўсяляк падтрымліваем калектывы недзяржаўнай формы ўласнасці, і таму на працягу апошніх трох гадоў назіраецца стабільны прырост колькасці працаўнікоў малага прадпрыемальніцтва.

— Пётр Мікалаевіч, некалькі гадоў таму нам давялося пабываць у гарадскім пасёлку Зарэчча і гарадзе Васілевічы вашага раёна. Там былі скаргі на слабое іх развіццё...

— Сітуацыя змянілася. Гэтыя населеныя пункты былі ўключаны ў Дзяржаўную комплексную праграму развіцця рэгіёнаў, маляў і сярэдніх гарадскіх пасяленняў на 2007–2010 гады. Летась там былі выкананы ўсе даведзена

ня прагнозы паказчыкі сацыяльна-эканамічнага развіцця. У Васілевічах зарэгістравана 15 прадпрыемстваў недзяржаўнай формы ўласнасці і 32 прадпрыемальніцкіх і ў Зарэччы адпаведна 9 і 12. Некаторыя з іх пачалі рэалізацыю інвестыцыйных праектаў.

— Праяжджаючы па Рэчыцы, мы заўважалі некалькі новых шматпавярховых дамоў...

— Летась такіх дамоў у горадзе з'явілася дзясць, а наогул у раёне была пабудавана 61 тысяч квадратных метраў жылля пры заданні 58 тысяч. Такага выскога паказчыка мы дасягнулі ўпершыню. Сёлета і ў наступныя гады будзе весіцца забудова новага жылога мікрараёна 30 а. Заданне на 2011 год — здаць у эксплуатацыю 65 тысяч квадратных метраў жылля. Гэта даволі вялікая лічба.

З прычыны таго, што апошнім часам змянілася стаўка па крэдытах, колькасць ахвотных будаваць жыллё значна павялічылася. Сёння ж могуць атрымаць трохпакетныя кватэры тыя, хто стаў у чаргу на іх у 2009 годзе. Зараз упор робіцца на тое, каб праектаваць і будаваць больш двух- і аднапакетных кватэр, бо попыт на іх узрасце.

Без з'яўлення працавала таксама прадпрыемствы транспарту і сувязі, значная работа праведзена па эфектыўным выкарыстанні дзяржаўнай маёмасці. Большасць плошчаў будынкаў і збудаванняў дзяржаўнай уласнасці эксплуатаецца па мэтавым прызначэнні, а 60 аб'ектаў камунальнай уласнасці, якія не выкарыстоўваліся, былі ўцягнуты ў гаспадарчы абарот.

— Памятанчы, якім складаным быў мінулы год для працоўнай сельскагаспадарчай галіны з-за згубных вынікаў анамальных кліматычных умоў, ці можаце вы сказаць з упэўненасцю, што зрабілі ўсё магчымае, каб забяспечыць выкананне прагнозных паказчыкаў?

Новыя дамы па вуліцы Леніна ўпрыгожылі горад.

— Не, не магу. Былі, на жаль, апроч названага вамі, пралікі, упушчэнні, недапрацоўкі, якія не дазволілі ў поўнай меры рэалізаваць вытворчы і працоўны патэнцыял, які маецца ў сельскай гаспадарцы. Такай засухі, як летась, не было з 1937 года. Афрыканскае слякота не дазволіла выканаць прагнознае заданне па вытворчасці збожжа, алею насення рапсу, бульбы, агародніны. Аб'ёмы вытворчасці прадукцыі раслінаводства

скараціліся да ўзроўня 2009 года больш чым на 10 працэнтаў. Аграпрамысловы комплекс раёна не справіўся і з тэмпам росту валавай прадукцыі.

— Няўжо ўсё так дрэнна ў працоўнай сям'і, як вы аповядаеце?

— Ды не, цяжкасцяў было шмат, але, нягледзячы на іх, раён заняў першае месца ў абласным спаборніцтве «Дажыні-2010» за дасягненне высокіх паказчыкаў на ўборцы ўраджаю збожжавых і зернебабовых культур. Для грамадскага пагаляў жывёлы на зімова-стойлавы перыяд 2010–2011 гадоў было нарыхтавана на 20 працэнтаў кармоў болей, чым на папярэднюю зімоўку.

Дзякуючы гэтаму і чалавечаму фактору аб'ёмы вытворчасці валавай прадукцыі ў жывёлагадоўлі павялічыліся на 106,3 працэнта, надоена звыш 80 тысяч тон малака (на 4,5 тысячы тон больш, чым у 2009 годзе), надой на карову склаў 5 007 кілаграмаў (у 2009 годзе — 4 843). Сярэднясутачны прывагі маладняку буйной рагатай жывёлы і свіней склаў 669 і 589 грамаў (у 2009 годзе — 649 і 571 грам адпаведна).

Рэалізацыя прадукцыі жывёлагадоўлі дала вырочку ў суме 165,2 мільярда рублёў, што вышэй ўзроўню папярэдняга года на 24,6 мільярда, а прыбытак ад той рэалізацыі вырас у тры разы.

— А як, Пётр Мікалаевіч, ідуць справы па павышэнні ўзроўню і якасці жыцця людзей?

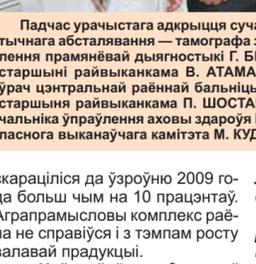
— Сярэднямесячная зарплата склала 1 320,3 тысячы рублёў, і гэта на 27,9 працэнта больш, чым у 2009 годзе, і на 12,8 працэнта вышэй, чым па вобласці. Было працаўладкавана 3 046 чалавек, адкрыта 1 447 новых рабочых месцаў (101 працэнт да задання). На набыццё абсталявання і вырабаў медыцынскага прызначэння (у тым ліку і камп'ютарнага тамаграфа) са сродкаў рэспубліканскага, абласнога і раённага бюджэту зрасходавана адпаведна 3 486, 312 і 130,9 мільёна рублёў, а на ўмацаванне і развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы ўстаноў адукацыі было накіравана 6 218,4 мільёна рублёў.

— Начальнік ідэалагічнага аддзела райвыканкама Іван Дзякавец назваў нам такія

— Не, не магу. Былі, на жаль, апроч названага вамі, пралікі, упушчэнні, недапрацоўкі, якія не дазволілі ў поўнай меры рэалізаваць вытворчы і працоўны патэнцыял, які маецца ў сельскай гаспадарцы. Такай засухі, як летась, не было з 1937 года. Афрыканскае слякота не дазволіла выканаць прагнознае заданне па вытворчасці збожжа, алею насення рапсу, бульбы, агародніны. Аб'ёмы вытворчасці прадукцыі раслінаводства

Падчас урачыстага адкрыцця сучаснага дыягнастычнага абсталявання — тамаграфа загадчык аддзялення прамянявай дыягносткі Г. БЕЛКІН, намеснік старшыні райвыканкама В. АТАМАНЧУК, галоўны ўрач цэнтральнай раённай паліклінікі В. ВАСІЛЕВІЧ, старшыня райвыканкама П. ШОСТАК і намеснік начальніка ўпраўлення аховы здароўя Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта М. КУДЗЕНЬЧУК.

Падчас урачыстага адкрыцця сучаснага дыягнастычнага абсталявання — тамаграфа загадчык аддзялення прамянявай дыягносткі Г. БЕЛКІН, намеснік старшыні райвыканкама В. АТАМАНЧУК, галоўны ўрач цэнтральнай раённай паліклінікі В. ВАСІЛЕВІЧ, старшыня райвыканкама П. ШОСТАК і намеснік начальніка ўпраўлення аховы здароўя Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта М. КУДЗЕНЬЧУК.

пачы: у раёне працуе 155 тэрытарыяльных і інфармацыйна-прапаганда-высціжкіх груп, а кіраўнікі яго, начальнікі аддзелаў, упраўленняў і службаў праводзяць прамыя лініі з насельніцтвам, дапамагаюць людзям вырашаць іхныя надзённыя задачы.

— Інакш і быць не можа. Формы і метады ідэалагічнай работы ў нас разнастайныя. Мы, мясцовая вертыкаль, у гусчынні жыцця, заўсёды стараемся быць сярод людзей, на-

шахматы ста к. Каманда па міні-футболе заняла чацвёртае месца. Нядрэнна выступілі і намеснік старшыні райвыканкама Уладзімір Бурмістраў у спаборніцтвах па дартсе.

А ў заключэнне хачу сказаць, што наша работа ў новай п'яцігодцы, якая стане перыядам абнаўлення і нацэлена на якаснае развіццё як рэспублікі ў цэлым, так і раёна, будзе яшчэ больш маштабнай. Прыкладзём усё намаганні, каб годна справіцца з пастаўленымі задачамі.

— Дарэчы, у лютым адбыліся спартакіяда і конкурс аматарскай тэорчасці сярод кіруючых работнікаў органаў выканаўчаў уплываў Гомельшчыны. Ці ўдзельнічаў перс-

ват удзельнічаем у спартыўных спаборніцтвах разам з іншымі працоўнымі калектывамі.

— Дарэчы, у лютым адбыліся спартакіяда і конкурс аматарскай тэорчасці сярод кіруючых работнікаў органаў выканаўчаў уплываў Гомельшчыны. Ці ўдзельнічаў перс-

ват удзельнічаем у спартыўных спаборніцтвах разам з іншымі працоўнымі калектывамі.

— Дарэчы, у лютым адбыліся спартакіяда і конкурс аматарскай тэорчасці сярод кіруючых работнікаў органаў выканаўчаў уплываў Гомельшчыны. Ці ўдзельнічаў перс-

ват удзельнічаем у спартыўных спаборніцтвах разам з іншымі працоўнымі калектывамі.

— Дарэчы, у лютым адбыліся спартакіяда і конкурс аматарскай тэорчасці сярод кіруючых работнікаў органаў выканаўчаў уплываў Гомельшчыны. Ці ўдзельнічаў перс-

ват удзельнічаем у спартыўных спаборніцтвах разам з іншымі працоўнымі калектывамі.

— Дарэчы, у лютым адбыліся спартакіяда і конкурс аматарскай тэорчасці сярод кіруючых работнікаў органаў выканаўчаў уплываў Гомельшчыны. Ці ўдзельнічаў перс-

ват удзельнічаем у спартыўных спаборніцтвах разам з іншымі працоўнымі калектывамі.

— Дарэчы, у лютым адбыліся спартакіяда і конкурс аматарскай тэорчасці сярод кіруючых работнікаў органаў выканаўчаў уплываў Гомельшчыны. Ці ўдзельнічаў перс-

ват удзельнічаем у спартыўных спаборніцтвах разам з іншымі працоўнымі калектывамі.

— Дарэчы, у лютым адбыліся спартакіяда і конкурс аматарскай тэорчасці сярод кіруючых работнікаў органаў выканаўчаў уплываў Гомельшчыны. Ці ўдзельнічаў перс-

ват удзельнічаем у спартыўных спаборніцтвах разам з іншымі працоўнымі калектывамі.

Завод «Тэрмапласт» у Рэчыцы.

Рыхтуецца да здачы дом праваасуддзя.

Рыхтуецца да здачы дом праваасуддзя.

Не так даўно другое жыццё атрымаў клуб фізічнай падрыхтоўкі для дзяцей і юнацтва з цудоўным басейнам.

Віктар БОЙКА, Алена ДАУЖАНОК, Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ і з архіва райвыканкама. УНН 400001745

Генеральны дырэктар адкрытага акцыянернага таварыства «Рэчыцкі камбінат хлебапрадуктаў» Аляксандр МІКАЛУЦКІ:

«Наш дэвіз: «ЯКАСЦЬ — УМОВА ЛЕПШАГА ЖЫЦЦЯ»

ЗНАЁМІМ З СУРАЗМОЎЦАМ

Родам са Шклоўскага раёна. Там жа на Магілёўшчыне закончыў сярэднюю школу і Горакскую сельскагаспадарчую акадэмію (агра-намічны факультэт). Накіраваннем на работу для яго быў вызначаны Рэчыцкі раён Гомельшчыны — калгас «Абарона краіны», дзе Аляксандр Віктаравіч вырас ад брыгадзіра трактарнай брыгады да кіраўніка прадпрыемства, якое стала не толькі адной з буйнейшых сельскагаспадарчых арганізацый у Гомельскай вобласці, але і найбольш моцнай у эканамічных адносінах.

Калектыву СВК «Абарона краіны», які Аляксандр Мікалуцкі ўзначальваў 17 гадоў, мас падзяку кіраўнікоў дзяржавы і аблвыканкама, сам ён узнагароджаны медалем «За працоўныя заслугі», Ганаровай граматай Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. Аляксандр Віктаравіч двойчы быў дэлегатам Усебеларускага народнага сходу і тры скліканні з'яўляўся дэпутатам Гомельскага абласнога Савета. На гэтай пачаснай грамадскай пасадзе ён знаходзіцца і зараз. Калектыву шматпрофільнага прадпрыемства ААТ «Рэчыцкі камбінат хлебапрадуктаў» А. Мікалуцкі ўзначаліў у сярэдзіне 2009 года.

чыцкі камбінат хлебапрадуктаў быў пераўтвораны ў адкрытае акцыянернае таварыства з такой жа назвай.

— **І хто ж і ў якой прапорцыі з'яўляецца ўладальнікамі акцый?**
— Юрыдычныя асобы — 1,12, доля дзяржавы — 91,18, фізічныя асобы (у тым ліку працоўны калектыв) — 7,42 і на балансе прадпрыемства — 0,28 працэнта акцый. На працягу некалькіх апошніх гадоў прадпрыемства працавала стабільна, займаючы значнае месца ў аб'ёмах вытворчасці сярэд аналагічных яму на Гомельшчыне. А потым у ААТ адбылося некалькі рэарганізацый.

— **Што вы маеце на ўвазе?**
— Ды тое, што таварыства пачало ўзбуйняцца за кошт далучэння да яго ў якасці філіялаў: у ліпені 2008 года — сельскагаспадарчага вытворчага кааператыва «Савецкая Беларусь», са студзеня 2009-га — Буда-Кашалёўскага хлебапрадпрыемства, калгаса імя Фрунзе і аператары адкорме буйной рагатай жывёлы Наталля Супей і аператар машынага даення Валяціна Браздзюцкая з «Дзямяхаў». У нас шмат стараных працаўнікоў, якімі мы ганарымся. Калектыв здольны на многае.

Начальнік мукамольна-крупяной вытворчасці Наталля КАЗЯРОГ.

«МЫ — ПЕРШЫЯ»

— **Аляксандр Віктаравіч, нам нясчасна, бываючы на прадпрыемстве аграрна-прамысловага комплексу рэспублікі, ды і харчовай прамысловасці, даводзіцца бачыць кубак «За харчовую бяспеку», які стаіць у вашым кабінете. За што такая ўзнагарода?**
— За тое, што наш калектыв заняў першае месца сярод прадпрыемстваў ААТ «Гомельскае хлебапрадукт» па нарыхтоўцы збожжа ўраджаю 2010 года.

— **Атрымліваецца, што вы робіце значны ўклад у харчовую бяспеку краіны...**
— Будзем лічыць, што так. Тым больш што ёсць у нас поспехі і ў жывёлагадоўлі. Хачу дадаць да гэтага наступнае. На раённых «Дажынках» у лістападзе мінулага года былі ўшанаваны нашы лепшыя працаўнікі прадпрыемства за ўдарную работу. Сярод іх — моладзевыя ўборачныя экіпажы філіяла «Савецкая Беларусь» у складзе Генадзя Навуменкі і Аляксандра Серады, аператар машынага даення Валяціна Маеўскага і аператар па вырошчванні буйной рагатай жывёлы Анжэла Сівава, брыгадзір малочна-таварнай фермы Васіль Кабаў, вядучы ветэрынарны ўрач Пётр Калацкі, аператары па абслугоўванні парасят-ад'ёмшых, свінамаат-з парасяткамі, адкорму свіней Валяціна Дуброўская, Галіна Дуброўская і Галіна Ту-

ПА ШЛЯХУ РЭАРГАНІЗАЦЫЙ

— **У гэтым асабіста вы ўпэўніліся адразу, як сталі тут генеральным дырэктарам?**
Перш чым адказаць на гэта пытанне, хачу зрабіць маленькае адступленне.

У 2013 годзе наша прадпрыемства будзе адзначаць стогадовы юбілей. Усё пачыналася ў 1913 годзе са звычайнага драўлянага млына, які пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі быў нацыяналізаваны і атрымаў назву «Млынзавод № 2». У час Вялікай Айчыннай вайны ён быў зруйнаваны, і спатрэбілася шмат намаганняў, каб аднавіць вытворчасць.

З млынзавода прадпрыемства потым перарасло ў млын-камбінат № 2, які паступова набіраў тэмпы, нарошчваючы «мускулы»: былі пабудаваны камбікормавы завод, элеватар, новы млын. У 2000 годзе Рэ-

зава, галоўны эканаміст Ірына Свірко з гэтай жа гаспадаркі. А таксама аператар машынага даення Волга Пляшун, вадзіцель Дзмітрый Хвастоў і Аляксандр Панасевіч з філіяла імя Фрунзе. Аператары па адкорме буйной рагатай жывёлы Наталля Супей і аператар машынага даення Валяціна Браздзюцкая з «Дзямяхаў». У нас шмат стараных працаўнікоў, якімі мы ганарымся. Калектыв здольны на многае.

— **Спраўды, фінансавому становішчу гэтых гаспадарак не пазайдзешціш. Яно, як відаць, крыне цыжкае. А ў тых прадпрыемствах, якія увайшлі ў вашу структуру раней, сітуацыя з грашыма была, напэўна, куда лепшая?**
Я не скажу бы, што так. Бо ў час аб'яднання з ААТ «Рэчыцкі камбінат хлебапрадуктаў» на іх таксама віселі вялікія запасы чалавек, які мелі асабіста вы?

Аператар тэрмічнай апрацоўкі каўбасных вырабаў харчкамбіната Вячаслаў ЖЫГОВІЧ.

— **У гутарцы з намі старшыня райвыканкама Пётр Шостак назваў вашу прадпрыемства адным з лідараў сельскагаспадарчых вытворчасці, якое дабілася лепшых вынікаў за мінулы год. Якім чынам гэта дасягнулася? Як мабілізоўвалі ўзбуйнены калектыв? Ці можна сказаць, што ў многім адыграў тут сваю ролю той вопыт і той аўтарытэт кіраўніка, які мелі асабіста вы?**
Адкажу так: складніку перамен у лепшы бок было некалькі. Усе іх пералічваць не буду. Галоўнае ж у тым, што людзі хочучы і ўмеючы працаваць, жадаючы мець лепшы заробкі, толькі трэба як належыць арганізаваць іх працу. Не буду ўтойваць, пры-

глядзеўшыся, зрабіў некаторыя кадравыя перастаноўкі. Давялося звольніць чатыры-пяць чалавек, і надзейнай апарай ва ўсіх справах сталі сапраўдныя прафесіяналы — намеснікі па вытворчасці Мікалай Іванавіч Дрожжа, па гандлі — Святлана Анатольеўна Гарбаценка, былы галоўны інжынер Дзмітрый Уладзіміравіч Белавусаў, які нядаўна ўзначаліў калектыв філіяла «Савецкая Беларусь», начальнік свінатаварнага комплексу Васіль Іванавіч Гапоненка, Валяціна Мікалаеўна Белава, іншыя галоўныя спецыялісты.

Вы пытаецеся, ці адыграў сваю ролю мой асабісты аўтарытэт у справе? Не прывык хваліцца, але, калі я звярнуўся да тых кіраўнікоў арганізацый, з якімі меў дзелавое партнёрства на ранейшай пасадзе, каб яны адпусцілі патрэбны нам матэрыялы, запасы часткі, абсталяванне і г. д. у доўг, у растэрміоўку, а мы разлічымся пасля з імі прадукцый, яны паверылі. Вядома ж, мы бралі крэдыты, перагледзілі ўмовы маральнага і матэрыяльнага заахвочвання, узяліся за ўмацаванне працоўнай і тэхналагічнай дысцыпліны, ды ўсе нюансы ці пералічыш.

Адным словам, у 2009 годзе не ўсе дэведзеныя паказчыкі мы выканалі, але выпуск прадукцыі павялічылі. І гэта абнадзеіла.

Вадзіцель Юрый КУЗЬМЯНЧУК.

ДАВЕДКА

Як раскажашце на сельгаспрадпрыемствах, якія набываюць камбікармы Рэчыцкага камбіната хлебапрадуктаў, апошняй вызначоўца высокімі пажыўнымі ўласцівасцямі. Аб вялікай увазе, якая ўдзяляецца павышэнню якасці прадукцыі на прадпрыемстве, сведчыць і такі факт: мука жытнёвая абдзірная атрымала брэнд «Лепшы прадукт 2010 года Рэспублікі Беларусь».

З мэтай павышэння якасці, канкурэнтаздольнасці і павелічэння эканамічнага патэнцыялу прадпрыемства, вырашэння задач па далейшым умацаванні даверу спажываўцаў да дзейнасці камбіната, дагняння і падтрымання высокіх стандартаў якасці работ і паслуг тут укаранены і сертыфікаваны наступныя сістэмы кіравання:

— менеджменту якасці вырабу мукі жытнёвай і камбікармоў, якая дзейнічае з 2007 года і адпавядае патрабаванням СТБ ISO 9001-2009, сертыфікат адпаведнасці сапраўдны да 2013 года;

— кіравання навакольным асяроддзем, якая адпавядае патрабаванням СТБ ISO 14001-2005, сертыфікат адпаведнасці сапраўдны да канца 2012 года;

— сістэма кіравання аховы працы, якая адпавядае патрабаванням СТБ 18001-2009 і была ўкаранена летась.

З мэтай зніжэння рызык узнікнення небяспекі для здароўя і жыцця спажываўцаў ААТ пры ўжыванні прадуктаў харчавання, а таксама садзейнічання міжнароднаму гандлю ў акцыянерным таварыстве стварэцца сістэма кіравання якасцю і бяспекай харчовых прадуктаў на аснове прынцыпаў НАССР.

Першы намеснік генеральнага дырэктара Мікалай ДРОЖЖА.

хах, але і ў вулічным асвятленні замест лямпачак напальвання, замянілі энергаёмкія трансфарматары, а паравое ацяпленне на вадзяное і г. д.

У выніку законмілі за год 59,2 тоны ўмоўнага паліва. І на сёлета намечана нямаля зрабіць у гэтым напрамку. Самае вялікае мерапрыемства — замена цеплаізалацыі на магістральнай цеплаправад, устаноўка тэрмарэгулятару цеплавай энергіі ў новай адміністрацыйным корпусе і г. д. Мяркую зберагчы ад усёй намечанай у гэтым плане работы 69,2 тоны ўмоўнага паліва.

— **А што ў сельскай гаспадарцы, Аляксандр Віктаравіч?**

— І тут відавочны прагрэс. Аднак не такі, якога мы чакалі. Пра няясцерпную леташнюю спеку я гаварыць не буду, усё

мы зберагальнага земляробства і павышэння эфектыўнасці ўнясення мінеральных угнаенняў і сродкаў аховы раслін, пашырэння сартавога складу высокаўраджайных сельгаскультур, удасканальвання тэхналогіі на ўсіх галінах вытворчасці.

Мінулай восенню паднялі амаль усё зябліва, пасеяўшы азімня культуру. А вясновы сяўба будзе праходзіць пад асобым кантролем. Пасеўныя агрэгаты, трактары ўжо ў высокай ступені гатоўнасці, набыта і новая тэхніка, у тым ліку і высокаэфектыўная замежная вытворчасці. Кожны дзень на палі вывозіцца арганіка як у вадкім стане, так і цвёрдым. Апошняя ў буртах ляжаць, як раней было, не будзе.

Мінеральныя ўгнаенні будуць закуплены да кілаграма і таксама лягучы ў зямельку. Сёлета хімпраполку будзем рабіць уласнымі сіламі, бо і тэхніка адпаведная ёсць, і спецыялісты. Наш арыенцір на сёлета — сабраць 45 тысяч тон збожжы. Павялічылі плошчы пад пасевы пшаніцы, рапусу, паспрабавалі вырошчваць сланечнік, грэчку. Мяркую, калі заняцца апошняй, можна будзе мець рэнтабельнасць у 70, а то і больш працэнтаў.

— **Нас, Аляксандр Віктаравіч, зацікавіла такая лічба, якую вы назвалі: вашы сельгасарганізацыі далі вырочку**

На пульце камбікормовага цэха начальнік цэха Надзея ПЫРХ і аператар пульты ўпраўлення Ірына ХУЛУП.

цы ў супастаўных цэнах скалі на суму 88 365 мільёнаў рублёў, і гэта — 117,1 працэнта да ўзроўню 2009 года і другога месца сярэдня прамысловых прадпрыемстваў раёна пасля метызнага заводу. Вытворчасць мукі склала 113,7, камбікормавай прадукцыі 117,3, выпуск спажывецкіх тавараў — 117,5 працэнта ў параўнанні з 2009 годам. Рэнтабельнасць прадукцыі павысілася з 2,8 працэнта да 3,9, а сярэдня зарплата — з 975 тысяч рублёў да 1137 тысяч. І гэтак далей. Усе паказчыкі выкананы.

— **А ці робіце вы пастайкі сваёй прадукцыі на экспарт?**
Летась Расія, Украіна, Македава, Македонія і Узбекістан закупілі ў нас 4 378 тон мукі абдзірнай. Але што характэрна? У першым паўгоддзі яна не адружчалася: пэўныя запасы ў тых краінах былі. А ў канцы года сітуацыя па вядомых летніх кліматычных умовах змянілася. Сёлета ж у студзені мы экспартавалі мукі ў колькасці 1 594 тony і ў лютым таксама больш за паўтары тысячы.

— **Мы звярнулі ўвагу на тое, што на галаўным прадпрыемстве ў два разы быў зніжаны паказчык па энергазберажэнні. За кошт чаго?**
На гэтым пытанне адкажа галоўны энергетык.

— **Аляксандр Міхедзька:**
Мы дзейнічалі па намечанай праграме па энергазберажэнні і выканалі пяць з шасці з запланаваных і яшчэ дзевяць дадатковых аргтэхмерапрыемстваў. У прыватнасці, замянілі электрарухавікі на менш магутныя там, дзе была патрэба ў гэтым, энергазберагальныя лямпачкі прымянілі не толькі ў цэ-

ведваючы яе зручнае ўздзеянне на раслінаводчую і жывёлагадоўчую галіну.

Назваў толькі некалькі аб'ектаў рэалізацыі прадукцыі, работ і паслуг (з падаткамі) склала 83 787 мільёнаў рублёў (у 2009 годзе — 69 859 мільёнаў), прыбытак ад іх — 390 мільёнаў (у 2009 годзе яго не было зусім), а рэнтабельнасць ад усёй відаў дзейнасці дасягнула 6,2 працэнта супраць 3,4 у папярэднім годзе. І гэтак далей.

Тым не менш, прааналізаваўшы сітуацыю, мы зрабілі выснову, што некаторыя нашы службы і кіраўнікі філіялаў яўна недапрацавалі, і таму дзе-нідзе былі дапушчаны вялікія недаборы прадукцыі.

Вось чаму звярнулі ўвагу, напрыклад, на неабходнасць жорсткага захавання аптымальнага тэрмінаў сяўбы і ўборкі культур, рэалізацыі мер па павышэнні ўрадлівасці глебы і маштабным прымяненні сістэ-

Добрай славай сярод працоўнікаў карыстаецца сталовая камбіната, дзякуючы і загадчыцы яе Алене ІМЯШАНСКАЙ.

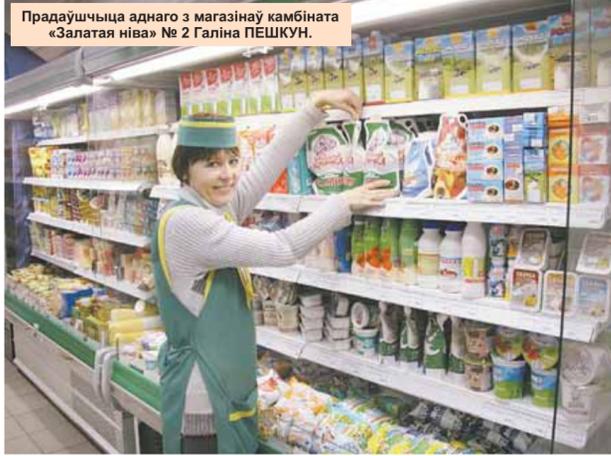
ДАВЕДКА

На прадпрыемстве актыўна дзейнічае вытворча-тэхналагічная лабараторыя, якая аснашчана сучасным абсталяваннем, адпавядае патрабаванням сістэмы акрэдытацыі паверчальных і выпрабавальных лабараторый Рэспублікі Беларусь і якая ў 1997 годзе была атэставана на тэхнічную кампетэнтнасць у адпаведнасці з патрабаваннямі СТБ ISO/МЭК 17025 па вясмянашчці відаў выпрабаванняў. Калектыву яе ажыццяўляе кантроль паказчыкаў якасці, як таго патрабуюць схемы тэхнамічнага і ветэрынарна-санітарнага кантролю, вытворчасці камбікормавай прадукцыі, мукі жытнёвай хлебапякарнай, абслугоўвае элеватар.

Нядаўна лабараторыя правяла такі эксперымент. Калі прадпрыемства набыло добрыя ферментныя прэпараты, калектыву яе ўпершыню распрацаваў рэцэптуру камбікармоў з уводам 50 працэнтаў жыта і прымяненнем тых ферментаў у сваіх філіялах. Вынік атрымаўся неаблагі. Таму гэтую навінку мяркуючы ўкараніць у шасці раёнах вобласці, якія закупляюць камбікармы ў камбіната.

ЛЁГКІХ ПЕРАМОГ НЕ БЫВАЕ

— **А што па выніках 2010 года?**
— Калі аналізаваць іх у прамысловасці, дык выпуск прадук-

Прадаўшчыца аднаго з магазінаў камбіната «Залатая ніва» № 2 Галіна ПЕШКУН.

ў суме 83 787 мільёнаў рублёў. А гэта ж, як мы ведаем, складае палову вырुकкі сельгаспрадпрыемстваў усяго Рэчыцкага раёна...

— Так, мы — буйнейшыя вытворцы сельгаспрадукцыі ў ім. Агульная зямельная плошча — 38 708 гектараў, сельгасугоддзяў — 33 043 і ворыва ў тым ліку з іх — 15 190 гектараў. Пагалоўе свіней — 45 212, буйной рагатай жывёлы — 17 509 (102,3 і 103,8 працэнта адпаведна да колькасці іх у 2009 годзе). Выраслі прывагі жывёлы, з 5 161 кілаграма малака на карову надой у 2010 годзе павялічыліся да 5 282 кілаграмаў, а ў «Савецкай Беларусі» яны склалі летася 6 899 кілаграмаў. Раўненне астатніх — на гату гаспадарку.

— Са сказанага вынікае, што ваша прадпрыемства з'яўляецца сапраўднай фабрыкай па вытворчасці мяса-малочнай прадукцыі...

— Вядома ж, калі ўплывае, што ў нас свая ўласная перапрацоўка мяса на харчовай камбіната ў філіяле «Савецкая Беларусь» і ў ПУП «Золка-Агра», два забойныя цэхі і за год вырабляецца каля тысячы тон каўбаснай прадукцыі, вэндліны, паўфабрыкатаў. Зараз праводзяцца работы па рэканструкцыі харчовай камбіната, закупляецца найноўшае абсталяванне, каб пашырыць асартымент вырабаў, палепшыць іх якасць, павялічыць рэнтабельнасць. У трэцім квартале наладзім тут вытворчасць пельменяў. Гэта будзе сапраўды натуральны прадукт, дарэчы, як і ўсе іншыя. Я не падпісаў ніводнай паперы на закупку розных дабавак да іх. Таму людзі і набываюць з ахвотай нашыя прадукты. За мінулы год рэалізавана іх на 7 мільярдаў рублёў, а сёлета мы павінны выйсці на лічы 12 мільярдаў.

У гутарку ўключалася намеснік генеральнага дырэктара па гандлі і грамадскім харчаванні Святлана ГАРБАЦЕНКА:

— Пытанню развіцця фірменнага гандлю, калі ААТ узначаліў Аляксандр Віктаравіч, надаецца асабліва ўвага. У Рэчыцы ў нас цэлая сетка магазінаў, якія маюць прыгожую назву «Залатая ніва». Восі і зараз ідзе рэканструкцыя аднаго з іх на галоўным прадпрыемстве, плануецца адкрыць чарговы на вуліцы Нафтавікоў з гандлёвай залай 200 квадратных метраў. Будзецца магазін на буда-кашальёўскай участку камбіната.

Асартымент тавараў у нашым гандлі даволі шырокі, асобныя крамы пераводзім на самаабслугоўванне. Калі раней месечная выручка складала 215 мільёнаў у месяц, дык зараз — 650. Карыстаюцца ў пакупніцкім поспеху і белабуланчаны і кандытарскія вырабы нашай сталовай. Летася гандаль прынес нам 34 мільёны рублёў прыбытку. Грошай мы не пазычаем ні ў кога, банкаўскіх крэдытаў не бяром.

— Дык гэта для гандлю не бераце, Аляксандр Віктаравіч, а без іх вы абсціся, напэўна, як і многія іншыя прадпрыемствы, не можаце. Ці не так?

— Безумоўна, вы маеце працыю. Здраецца, што і пратэрмінаваную запазычанасць перад банкам імаем, хоць у цэлым ікмінемся іх не дапускаць. Нам было б куды ляжаць, калі б нашы

ААТ «Рэчыцкі камбінат хлебапрадуктаў»
247500,
г. Рэчыца Гомельскай вобласці,
вул. Фрунзэ, 1,
тэл. 8 (02340) 2 30 27, факс: 4 19 36
E-mail: rkhp@tut.by

дзеляцца партнёры своечасова разлічаліся за прадукцыю, якую атрымліваюць. Гэта многія СВК і КСУПы і іншыя арганізацыі. Па стане на 1 студзеня 2011 года дэбторская запазычанасць перавышала крэдыторскую больш як на два мільярды рублёў.

— І якія меры вы прымаеце да даўжнікоў, бо, прабаце, ваша ААТ з'яўляецца своеасаблівым «кредытным інстытутам» у адносінах да жывёлагадоўчых комплексаў, птушкафабрык, хлебазаводаў, іншых арганізацый аграпрамысловага комплексу?

— Я — не навічок у сельскай гаспадарцы і добра разумю сітуацыю ў ёй, цяжкасці, якія там маюць месца. Таму ў гаспадарчых судах па тых запазычанасцях не звяртаюся, усе пытанні з кіраўнікамі тых арганізацый стараюся адрэгуляваць з узаемааруменнем: складаем графікі пагадненняў запазычанасцёў, робім залкі іх прадукцыяй і г. д.

Галоўны эканаміст планова-эканамічнага аддзела Жана ІВАНЧЫКАВА прыслухоўваецца да парад вопытнага спецыяліста Любові КАШЛІНАВАЙ, якая займала гэтую пасаду раней.

БУДАВАЦЬ — ЗНАЧЫЦЬ ДУМАЦЬ АБ ПЕРСПЕКТывЕ

— Аляксандр Віктаравіч, нядаўна па прадпрыемстве з'явілася пасада намесніка генеральнага дырэктара па будаўніцтве, якому займае былы галоўны інжынер УКБ райвыканкома Анатоль Харлан. З чым гэта звязана?

— А з тым, што мы глядзім у перспектыву, маючы намер уперунена ісці наперад. Уявіце сабе, што на сённяшні дзень колькасць будаўніцтваў у нас дасягнула лічы 80.

— Дык гэта ж цэлае ўпраўленне...

— А будзе яшчэ больш. Шмат якія работы выконваюцца гаспадарчым спосабам пад кіраўніцтвам прапрабаў або інжынераў-будаўнікоў, якія ёсць у кожным структурным падраздзяленні. Сярод апошніх новабудуляў — МТФ у Сцяпанюўцы на 620 гадоў буйной рагатай жывёлы, цэх раздоў у Свірыдавічах, перааснашчэнне чатырох пазіцый на свінакомплексе і г. д. Шырокі крокам ідзе рэканструкцыя памяшканняў рознага прызначэння. У нас нават ёсць звязно па мантажы абсталявання. Будзем новы адміністрацыйны корпус у Заспе, куды сёлета пераедзем з Рэчыцы, маніруем устаноўку па перапрацоўцы 30 тысяч тон у год насення рапсу на алей. У 2012 годзе павінны быць пабудаваны модуль па рафінацыі, ачышчэнні і разліву яго ў ПЭТ-бутэлькі.

Многа будзем і сёлета: склад для захоўвання насення рапсу на 20 тысяч тон, маніруем сушылку збожжа, увядзем у строй дзейныя малочна-таварную ферму на тысячу гадоў буйной рагатай жывёлы ў Гарошкаве. Там прадугледжана пабудова чатыры, а ў Заспе — 12 дамоў для спе-

Рэдакцыя выказвае падзяку галоўнаму эканамісту і эканамісту прадпрыемства Жанне Іванчыкавай і Любові Кашлінавай за дапамогу ў падрыхтоўцы матэрыялу.

Яшчэ адзін новы магазін адкрыўся пры камбіната. Прадавец Алена ПІШЧЫК заўсёды рада пакупнікам.

цыялістаў. В я д з ё м р э к а н с т р у к ц ы ю с в і н а к о м п л е к с у на 24 тысячы жывёл...

— І што — гэта ўсё гаспадарчым спосабам?

— На самых буйных аб'ектах будучы задзейнічаны будаўнічыя трэсты № 27 з Гомеля і № 20 са Светлагорска. Шэраг работ там будзе весці і мы. Хто будзе — той развіваецца, глядзіць наперад.

— Мы бачылі, што вашу сталовую на галоўным прадпрыемстве наведвала многа людзей, прычым і з іншых прадпрыемстваў... і гэта адно са сведчанняў клопату аб паліяванні ўмоў для персаналу.

Наконт гэтага хачу сказаць, што сталі ўдзяляць больш увагі сацыяльным момантам. У бытавых памяшканнях ёсць душ, робяцца зніжкі на харчаванне

Мука жытнёвая хлебапакарна сертыфікавана як у нацыянальнай сістэме адпаведнасці Рэспублікі Беларусь, так і сістэме сертыфікацыі Расіі і адпавядае ўсім казахскім бяспекі ў адпаведнасці з рэспубліканскімі дапушчальнымі нормама і медыкабіялагічнымі патрабаваннямі. Летас было выраблена 11 137 тон мукі, што складае 113,7 працэнта да ўзроўню папярэдняга года.

Найбольшую ўдзельную вагу ў агульным аб'ёме вытворчасці займаюць камбікормы і кармамесці — каля 90 працэнтаў. Яны дэкараваны, маюць высокую якасную паказчыкі і падраздзяляюцца на:

- камбікормы поўнарацыённыя, якія цалкам забяспечваюць патрэбы жывёлы, птушкі і рыбы ў харчовых, мінеральных і біялагічна актыўных рэчывах;
- камбікормы-канцэнтраты з павышаным утрыманнем пратэіну, мінеральных рэчываў і мікрадабавак для забеспячэння біялагічна паўнацэннага кармлення жывёлы;
- кармавыя сумесі і дабаўкі кармавыя, прызначаныя для падкармкі дамашніх жывёлы і птушкі;
- камбікорм «Эканом-клас», прызначаны для выкарыстання ў рацыёнах для жывёлы ў прыватных гаспадарках;
- бялкова-вітамінныя мінеральныя дабаўкі, якія ўключаюць сабой аднародную сумесь бялкоў, мінеральных кармавых сродкаў і біялагічна актыўных рэчываў для павышэння кашчэўнасці зерневых кармавоў мясцовай вытворчасці для ўсіх відаў жывёлы і птушкі.

Камбінат пастаянна праводзіць работу па распрацоўцы і ўкараненні новых відаў прадукцыі. Летас была выраблена дабаўка кармавая ліпінтарымліваючая і мука абойная з трыпшале. Сёлета плануецца пачаць вытворчасць дабаўкі кармавой метылінаўтрымліваючай і асвоіць выпуск мукі з цэльнага зерня.

У мінулым годзе камбікормавы цэх вырабіў кармоў для буйной рагатай жывёлы, свінней, птушкі і сабак 114 707 тон і 133 365 тон бялкова-вітамінных мінеральных і кармавых дабавак, кармамесцяў, зерці і г. д. Летас вытворчасць прадукцыі ісца ў спастаўных цэхах складала 117,1 працэнта пры дэведзеным заданні 117 працэнтаў. Сёлета плануецца вырабіць мукі 14 185 тон (127,4 працэнта да ўзроўню 2010 года) і 135,2 тысячы тон камбікормавай прадукцыі (101,4 працэнта).

Віктар БОЙКА, Алена ДАУЖАНОК, Марыя ЖЫЛІНСКАЯ (фота).

Галаўное прадпрыемства — камбінат хлебапрадуктаў — у сваёй дзейнасці ахоплівае два напрамкі: вытворчасць мукамольнай і камбікормавай прадукцыі. Прычым на працягу трох апошніх гадоў ён выйшаў на першае месца па аб'ёмах выпуску камбікорму сярод прадпрыемстваў сістэмы хлебапрадуктаў вобласці і з'яўляецца лідарам у вытворчасці жытнёвай мукі. Выпускаяцца тут і мука з трыпшале, і, як і жытнёвая, яна вырабляецца трох сартоў, якія выкарыстоўваюцца ў хлебапакарна

ДАВЕДКА

Галаўное прадпрыемства — камбінат хлебапрадуктаў — у сваёй дзейнасці ахоплівае два напрамкі: вытворчасць мукамольнай і камбікормавай прадукцыі. Прычым на працягу трох апошніх гадоў ён выйшаў на першае месца па аб'ёмах выпуску камбікорму сярод прадпрыемстваў сістэмы хлебапрадуктаў вобласці і з'яўляецца лідарам у вытворчасці жытнёвай мукі. Выпускаяцца тут і мука з трыпшале, і, як і жытнёвая, яна вырабляецца трох сартоў, якія выкарыстоўваюцца ў хлебапакарна

— Пэнсія за выслугу гадоў не выплачваецца ў перыяды працы, якая дае права на такую пенсію. Праца ў дзіцячым школе мастацтваў павінна на выслугу не да. Адпаведна, падчас працы ў школе мастацтваў выплацца пенсіі за выслугу гадоў будзе здзяйсняцца ў агульным парадку незалежна ад пасады.

— Наколькі верагоднае змяненне праваў выхадца на пенсію за выслугу гадоў для выхавальнікаў дзіцячых дашкольных устаноў і дзіцячых дамоў?

— Сапраўды, цяпер па прапанове Міністэрства адукацыі вывучаецца пытанне аб магчымасці змянення ўмоў зніжэння права на прафесійнае пенсійнае страхаванне асобных катэгорыяў педагогічных работнікаў і, у прыватнасці, выхавальнікаў дзіцячых дашкольных устаноў і дзіцячых дамоў. Аднак казаць што-небудзь канкрэтнае тут пакуль рана.

— Чаму пенсіянеры, якія працуюць, атрымліваюць 100 працэнтаў пенсіі?

— Гэта не зусім так. Пенсія без абмежаванняў выплачваецца толькі асобам, якія працуюць у сельскай гаспадарцы і пры гэтым непасрэдна занятыя вытворчасцю сельгаспрадукцыі. Ва ўсіх астатніх пенсіянеры падчас працы не ўлічваецца індывідуальны каэфіцыент заробку, які перавышае 1,3.

— Ці плануецца ў будучыні абмежаванні для пенсіянераў, якія працуюць?

— Трэба разумець, што пенсія — гэта выплата ўзаемнага страхавання, а не дадатковае павышэнне даходу. Таму абмежаванні на выплату пенсіі працуючым пенсіянерам, якія вызначаны цяпер, захаваныя. Прычым цяпер іх выкарыстання могуць быць іншымі. У прыватнасці, найбольш абгрунтаваным падаецца абмежаванне, звязанае з бягучымі заробкамі (даходамі) пенсіянера.

— Ці магчыма зніжэнне абмежаванняў па каэфіцыенте для інавалідаў, якія працуюць?

— Гэты варыянт не разглядаецца. Бо зніжэнне абмежаванняў па каэфіцыентах пенсіянераў, якія працуюць, прывяло б да зніжэння ўзроўню даходаў тых, хто працаваў ужо не можа.

— Ці можа разлічваць чалавек, які пераедзе на сталае месца жыхарства ў Германію, на атрыманне беларускай пенсіі ў будучыні?

— Не. Паводле заканадаўства, пенсійнае забеспячэнне грамадзян нашай краіны, якія пражываюць за мяжой, здзяйсняецца на падставе двухбаковых пагадненняў з краінамі пражывання. А такога пагаднення з Германіяй у нас няма.

— Як прызначаецца пенсія чалавеку, які запрацаваў частку стажу ў Беларусі, а частку ў Латвіі?

— Паводле двухбаковага дагавора паміж нашымі краінамі, пенсія за беларускі стаж павінна выплачвацца Рэспублікай Беларусь, а за латвійскі стаж — Латвійскай Рэспублікай. Прычым падчас прызначэння пенсіі і вылічэння яе памеру кожная з дзяржаў будзе выкарыстоўваць нормы свайго заканадаўства.

— Наколькі рэальна з'яўляецца адна з прапанов вызначыць 10-працэнтную даплату да пенсіі шматдзетным маці?

— Варта нагадаць, што шматдзетныя маці маюць пэўныя пенсійныя льготы — напрыклад, пры пэўных умовах тут ёсць магчымасць зніжэння ўзросту выхадца на пенсію. Аднак ісці на пашырэнне падобных льгот немагчыма. Пенсійныя выдаткі ў Беларусі ўжо дасягаюць 10 працэнтаў ВУП, насельніцтва працягвае старэць, і ў такіх варунках неабходна думаць

У ЭПІЦЭНТРАХ ДЗЯРЖАўНАЙ ПАЛІТЫКІ НАКАПЛЕННІ — ТОЛЬКІ ПА ЖАДАННІ

— Гэта не зусім так. Пенсія без абмежаванняў выплачваецца толькі асобам, якія працуюць у сельскай гаспадарцы і пры гэтым непасрэдна занятыя вытворчасцю сельгаспрадукцыі. Ва ўсіх астатніх пенсіянеры падчас працы не ўлічваецца індывідуальны каэфіцыент заробку, які перавышае 1,3.

— Ці плануецца ў будучыні абмежаванні для пенсіянераў, якія працуюць?

— Трэба разумець, што пенсія — гэта выплата ўзаемнага страхавання, а не дадатковае павышэнне даходу. Таму абмежаванні на выплату пенсіі працуючым пенсіянерам, якія вызначаны цяпер, захаваныя. Прычым цяпер іх выкарыстання могуць быць іншымі. У прыватнасці, найбольш абгрунтаваным падаецца абмежаванне, звязанае з бягучымі заробкамі (даходамі) пенсіянера.

— Ці магчыма зніжэнне абмежаванняў па каэфіцыенте для інавалідаў, якія працуюць?

— Гэты варыянт не разглядаецца. Бо зніжэнне абмежаванняў па каэфіцыентах пенсіянераў, якія працуюць, прывяло б да зніжэння ўзроўню даходаў тых, хто працаваў ужо не можа.

— Ці можа разлічваць чалавек, які пераедзе на сталае месца жыхарства ў Германію, на атрыманне беларускай пенсіі ў будучыні?

— Не. Паводле заканадаўства, пенсійнае забеспячэнне грамадзян нашай краіны, якія пражываюць за мяжой, здзяйсняецца на падставе двухбаковых пагадненняў з краінамі пражывання. А такога пагаднення з Германіяй у нас няма.

— Як прызначаецца пенсія чалавеку, які запрацаваў частку стажу ў Беларусі, а частку ў Латвіі?

— Паводле двухбаковага дагавора паміж нашымі краінамі, пенсія за беларускі стаж павінна выплачвацца Рэспублікай Беларусь, а за латвійскі стаж — Латвійскай Рэспублікай. Прычым падчас прызначэння пенсіі і вылічэння яе памеру кожная з дзяржаў будзе выкарыстоўваць нормы свайго заканадаўства.

— Наколькі рэальна з'яўляецца адна з прапанов вызначыць 10-працэнтную даплату да пенсіі шматдзетным маці?

— Варта нагадаць, што шматдзетныя маці маюць пэўныя пенсійныя льготы — напрыклад, пры пэўных умовах тут ёсць магчымасць зніжэння ўзросту выхадца на пенсію. Аднак ісці на пашырэнне падобных льгот немагчыма. Пенсійныя выдаткі ў Беларусі ўжо дасягаюць 10 працэнтаў ВУП, насельніцтва працягвае старэць, і ў такіх варунках неабходна думаць

аб рацыянальным выкарыстанні пенсійных сродкаў.

Да таго нельга не заўважыць: пенсійныя льготы вялікім ступеням для павышэння нараджальнасці не з'яўляюцца. Тут неабходныя іншыя крокі — скажам, павелічэнне дзяцічых дапамог.

— Ці можа быць уведзена ў нас па прыкладзе Расіі змешаная накіпальна-размеркавальная пенсійная сістэма?

— Даводзіцца канстатаваць факт: увядзенне ў пенсійную сістэму Расіі накіпальнай часткі не апраўдала ўскладзеных на яе надзей. Бягучыя пенсіі адносна даходаў грамадзян, якія працуюць, у гэтай краіне рэзка знізіліся. А пенсійныя накіпальныя шмат у чым «з'ела» інфляцыя, і асабліва хуткім гэты працэс аказвае ва ўмовах эканамічнага крызісу. Прычым зноў жа заўвага: падобныя праблемы зведвалі і краіны-навічкі Еўрасаюза, якія таксама пайшлі на накіпальні.

А вось размеркавальная пенсійная сістэма «старых» членаў ЕС аказалася больш трывалым.

Таму ў Беларусі мы не плануем рабіць пенсійныя накіпальныя абавязковыя. І разам з тым, назлашчавы сродкі на будучую пенсію добраахвотна ў нас сёння ніхто не забараняе. Для гэтага можна скарыстацца адной са страхавых пенсійных праграм, якія прапануюць нашы страхавыя арганізацыі.

— Якімі могуць быць вынікі пераармавання страхавой пенсійнай нагрукі паміж наймалымі і работнікамі?

— Можна нагадаць, што адной з пераходных для развіцця бізнесу з'яўляецца высокі ўзровень узносаў на сацыяльнае страхаванне. Аднак узносы — гэта пенсіі, дзіцячыя дапамогі, дапамогі па часовай непрацаздольнасці і іншыя сацыяльныя выплаты. Таму непасрэдным вынікам зніжэння ўзроўню узносаў стала б змяншэнне сацыяльных гарантый. А на гэта дзяржава пайсці не можа.

Бізнес з гэтым згодны і прапануе іншы шлях — перакласці адчувальную частку страхавой нагрукі з наймалым на работнікаў. І такі варыянт можа быць прымальным. Аднак некалькі адзін момант: адначасова прадстаўніцтва дзельцаў колаў не выказаюць намеру адэкватна павялічыць работнікам заробкі, што кампенсавала б ім павышэнне страхавых узносаў. І з улікам пагоднай неадзначанай сітуацыі ўзгодненая пазіцыя на гэтым пытанні на сёння няма.

— Ці плануецца ў Беларусі павысіць пенсійны ўзрост?

— Не. Цяпер варыянт павышэння пенсійнага ўзросту ў нашай краіне не разглядаецца.

— Гэта не зусім так. Пенсія без абмежаванняў выплачваецца толькі асобам, якія працуюць у сельскай гаспадарцы і пры гэтым непасрэдна занятыя вытворчасцю сельгаспрадукцыі. Ва ўсіх астатніх пенсіянеры падчас працы не ўлічваецца індывідуальны каэфіцыент заробку, які перавышае 1,3.

— Ці плануецца ў будучыні абмежаванні для пенсіянераў, якія працуюць?

— Трэба разумець, што пенсія — гэта выплата ўзаемнага страхавання, а не дадатковае павышэнне даходу. Таму абмежаванні на выплату пенсіі працуючым пенсіянерам, якія вызначаны цяпер, захаваныя. Прычым цяпер іх выкарыстання могуць быць іншымі. У прыватнасці, найбольш абгрунтаваным падаецца абмежаванне, звязанае з бягучымі заробкамі (даходамі) пенсіянера.

— Ці магчыма зніжэнне абмежаванняў па каэфіцыенте для інавалідаў, якія працуюць?

— Гэты варыянт не разглядаецца. Бо зніжэнне абмежаванняў па каэфіцыентах пенсіянераў, якія працуюць, прывяло б да зніжэння ўзроўню даходаў тых, хто працаваў ужо не можа.

— Ці можа разлічваць чалавек, які пераедзе на сталае месца жыхарства ў Германію, на атрыманне беларускай пенсіі ў будучыні?

— Не. Паводле заканадаўства, пенсійнае забеспячэнне грамадзян нашай краіны, якія пражываюць за мяжой, здзяйсняецца на падставе двухбаковых пагадненняў з краінамі пражывання. А такога пагаднення з Германіяй у нас няма.

— Як прызначаецца пенсія чалавеку, які запрацаваў частку стажу ў Беларусі, а частку ў Латвіі?

— Паводле двухбаковага дагавора паміж нашымі краінамі, пенсія за беларускі стаж павінна выплачвацца Рэспублікай Беларусь, а за латвійскі стаж — Латвійскай Рэспублікай. Прычым падчас прызначэння пенсіі і вылічэння яе памеру кожная з дзяржаў будзе выкарыстоўваць нормы свайго заканадаўства.

— Наколькі рэальна з'яўляецца адна з прапанов вызначыць 10-працэнтную даплату да пенсіі шматдзетным маці?

— Варта нагадаць, што шматдзетныя маці маюць пэўныя пенсійныя льготы — напрыклад, пры пэўных умовах тут ёсць магчымасць зніжэння ўзросту выхадца на пенсію. Аднак ісці на пашырэнне падобных льгот немагчыма. Пенсійныя выдаткі ў Беларусі ўжо дасягаюць 10 працэнтаў ВУП, насельніцтва працягвае старэць, і ў такіх варунках неабходна думаць

аб рацыянальным выкарыстанні пенсійных сродкаў.

Да таго нельга не заўважыць: пенсійныя льготы вялікім ступеням для павышэння нараджальнасці не з'яўляюцца. Тут неабходныя іншыя крокі — скажам, павелічэнне дзяцічых дапамог.

— Ці можа быць уведзена ў нас па прыкладзе Расіі змешаная накіпальна-размеркавальная пенсійная сістэма?

— Даводзіцца канстатаваць факт: увядзенне ў пенсійную сістэму Расіі накіпальнай часткі не апраўдала ўскладзеных на яе надзей. Бягучыя пенсіі адносна даходаў грамадзян, якія працуюць, у гэтай краіне рэзка знізіліся. А пенсійныя накіпальныя шмат у чым «з'ела» інфляцыя, і асабліва хуткім гэты працэс аказвае ва ўмовах эканамічнага крызісу. Прычым зноў жа заўвага: падобныя праблемы зведвалі і краіны-навічкі Еўрасаюза, якія таксама пайшлі на накіпальні.

А вось размеркавальная пенсійная сістэма «старых» членаў ЕС аказалася больш трывалым.

Таму ў Беларусі мы не плануем рабіць пенсійныя накіпальныя абавязковыя. І разам з тым, назлашчавы сродкі на будучую пенсію добраахвотна ў нас сёння ніхто не забараняе. Для гэтага можна скарыстацца адной са страхавых пенсійных праграм, якія прапануюць нашы страхавыя арганізацыі.

— Якімі могуць быць вынікі пераармавання страхавой пенсійнай нагрукі паміж наймалымі і работнікамі?

— Можна нагадаць, што адной з пераходных для развіцця бізнесу з'яўляецца высокі ўзровень узносаў на сацыяльнае страхаванне. Аднак узносы — гэта пенсіі, дзіцячыя дапамогі, дапамогі па часовай непрацаздольнасці і іншыя сацыяльныя выплаты. Таму непасрэдным вынікам зніжэння ўзроўню узносаў стала б змяншэнне сацыяльных гарантый. А на гэта дзяржава пайсці не можа.

Бізнес з гэтым згодны і прапануе іншы шлях — перакласці адчувальную частку страхавой нагрукі з наймалым на работнікаў. І такі варыянт можа быць прымальным. Аднак некалькі адзін момант: адначасова прадстаўніцтва дзельцаў колаў не выказаюць намеру адэкватна павялічыць работнікам заробкі, што кампенсавала б ім павышэнне страхавых узносаў. І з улікам пагоднай неадзначанай сітуацыі ўзгодненая пазіцыя на гэтым пытанні на сёння няма.

— Ці плануецца ў Беларусі павысіць пенсійны ўзрост?

— Не. Цяпер варыянт павышэння пенсійнага ўзросту ў нашай краіне не разглядаецца.

— Гэта не зусім так. Пенсія без абмежаванняў выплачваецца толькі асобам, якія працуюць у сельскай гаспадарцы і пры гэтым непасрэдна занятыя вытворчасцю сельгаспрадукцыі. Ва ўсіх астатніх пенсіянеры падчас працы не ўлічваецца індывідуальны каэфіцыент заробку, які перавышае 1,3.

— Ці плануецца ў будучыні абмежаванні для пенсіянераў, якія працуюць?

— Трэба разумець, што пенсія — гэта выплата ўзаемнага страхавання, а не дадатковае павышэнне даходу. Таму абмежаванні на выплату пенсіі працуючым пенсіянерам, якія вызначаны цяпер, захаваныя. Прычым цяпер іх выкарыстання могуць быць іншымі. У прыватнасці, найбольш абгрунтаваным падаецца абмежаванне, звязанае з бягучымі заробкамі (даходамі) пенсіянера.

— Ці магчыма зніжэнне абмежаванняў па каэфіцыенте для інавалідаў, якія працуюць?

— Гэты варыянт не разглядаецца. Бо зніжэнне абмежаванняў па каэфіцыентах пенсіянераў, якія працуюць, прывяло б да зніжэння ўзроўню даходаў тых, хто працаваў ужо не можа.

— Ці можа разлічваць чалавек, які пераедзе на сталае месца жыхарства ў Германію, на атрыманне беларускай пенсіі ў будучыні?

— Не. Паводле заканадаўства, пенсійнае забеспячэнне грамадзян нашай краіны, якія пражываюць за мяжой, здзяйсняецца на падставе двухбаковых пагадненняў з краінамі пражывання. А такога пагаднення з Германіяй у нас няма.

— Як прызначаецца пенсія чалавеку, які запрацаваў частку стажу ў Беларусі, а частку ў Латвіі?

— Паводле двухбаковага дагавора паміж нашымі краінамі, пенсія за беларускі стаж павінна выплачвацца Рэспублікай Беларусь, а за латвійскі стаж — Латвійскай Рэспублікай. Прычым падчас прызначэння пенсіі і вылічэння яе памеру кожная з дзяржаў будзе выкарыстоўваць нормы свайго заканадаўства.

— Наколькі рэальна з'яўляецца адна з прапанов вызначыць 10-працэнтную даплату да пенсіі шматдзетным маці?

— Варта нагадаць, што шматдзетныя маці маюць пэўныя пенсійныя льготы — напрыклад, пры пэўных умовах тут ёсць магчымасць зніжэння ўзросту выхадца на пенсію. Аднак ісці на пашырэнне падобных льгот немагчыма. Пенсійныя выдаткі ў Беларусі ўжо дасягаюць 10 працэнтаў ВУП, насельніцтва працягвае старэць, і ў такіх варунках неабходна думаць

Рээстр ілжэпрадпрымальніцкіх структур: адкрыць хочацца, але страшна

У канцы 2002 года ў нашай краіне быў створаны спецыяльны рээстр арганізацый, якія функцыянуюць як ілжэпрадпрымальніцкія структуры. Сёння ў гэтым рээстры ўтрымліваюцца звесткі пра 2571 ілжэпрадпрымальніцкую структуру, але доступ да гэтага рээстра маюць толькі Міністэрства па падатках і зборах, КДК, МУС і КДБ. І некаторыя прадстаўнікі бізнэс-супольнасці даўно ставілі перад Міністэрствам па падатках і зборах пытанне: маўляў, адкрыць гэтую інфармацыю для ўсіх — няхай бізнэсмены таксама бачаць, з якімі структурамі мець дзелавыя стасункі можа быць небяспечна. І вось з'явілася інфармацыя, што Міністэрства па падатках і зборах распрацоўвае праект указа Прэзідэнта, які б зрабіў рээстр ілжэпрадпрымальніцкіх структур адкрытым для карыстання. Аднак, як высветлілася на абмеркаванні праекта ўказа на пасяджэнні Савета па развіцці прадпрымальніцтва, у гэтым лагічным на першы погляд рашэнні могуць прысутнічаць і негатывыя моманты.

«МілаградФіш» ІДЗЕ НАПЕРАД

Алеся КАЗЛОВА: «Наша рыбка — смаката!»

Калі Мікалай Башмакоў вучыўся ў Беларускай палітэчнай інстытуцыя спецыяльнасці «Інжынер-электрык», ён не думаў, што яго заняткам пасля заканчэння ВНУ стане прыватнае прадпрыемства. Але жыццё ёсць жыццё, і здарылася менавіта так. Па дзяржаўным размеркаванні ён працаваў у Магілёве на прадпрыемстве электрычных сетак інжынераў рэзійнай аховы і аўтаматыкі, а потым пераехаў у Рачыцу, куды яго запрасілі на прыватнае ўнітарнае прадпрыемства, якое пазней атрымала назву «МілаградФіш» і профілем якога з'яўляецца перапрацоўка рыбы.

У 2004 годзе, — расказвае Мікалай Георгіевіч, — тут быў рыбавадарны цэх, які належаў індывідуальнаму прадпрыемству, ды неўзабаве яго закрылі ў сувязі з тым, што не ўсё ладзілася са строгім выкананнем санітарных правілаў і нормаў. А для таго, каб цалкам аднавіць ім, трэба было перагледзець вытворчасць, укладзі ў яе нямала фінансавых сродкаў. Восем гаўмі пытаннямі мы і займаліся на працягу некалькіх гадоў — з 2005 па 2008, у выніку чаго і была атрымана патрэбная ліцэнзія.

Асноўным відам дзейнасці прыватнага прадпрыемства з'яўляецца перапрацоўка марской рыбы і аптвы гандаль ёю. У першым выпадку гэта саленне і продаж селядцоў, салакі, кількі, скумбры, мойва, у другім

Намеснік дырэктара АКСАНА МІЗЕНЦАВА і тэхнолаг Надзея ЗАБІРАН у вытворчай лабараторыі.

мы атрымлівалі 4-5 тон рыбнай сыравіны, то зараз — трыццаць тон, што сведчыць аб паспяховым пашырэнні вытворчасці. У нашых планах, магчыма, перапрацоўка і іншых відаў рыбы, для чаго трэба будзе, акрамя ўсяго іншага, распрацаваць тэхнічны ўмовы і строга прытрымлівацца дзяржаўных стандартаў.

Дарэчы, ужо сёння калектыву ПУП «МілаградФіш» актыўна займаецца павелічэннем асартыменту прадукцыі. Маецца на ўвазе будаўніцтва вэндларнага цэха, якое меркавалася закончыць летас. Аднак па розных прычынах зрабіць гэта не ўдалося. Таму тэрмін уводу цэха ў эксплуатацыю адкладзены на сёлетні год. Дарэчы, будаўніцтва цэха адзін з асноўных напрамкаў развіцця гаспадарчых прадпрыемства адкрыла кредитную лінію на 520 мільёнаў рублёў. Дарага вэндларнага камерна, між іншым, ужо набыта.

Сёння на прадпрыемстве працуе сорок чалавек. Абсалютная большасць — гэта жанчыны. Мужчыны не шмат: электрык і г. д. Калі будзе зладзены ў строй вэндларны цэх, дабавіцца яшчэ 15 чалавек. У адрозненне ад ранейшых часоў, цякучасці караў сёння няма. Першапачаткова ж трапілі на работу і выкладчыкі, якія доўга затрымацца тут проста не маглі: дысцыпліна і патрабаванні даволі высокія.

— Работніку які паказвае лепшыя вынікі ў працы, — працягвае апавесць Мікалай Георгіевіч, — мы заахочваем і маральна, і матэрыяльна. Па выніках работы за мінулы год гэта адчулі на сабе тэхнолаг Надзея Забіран, майстар Ганна Сохар, грузчык Аляксандр Свіст, рыбаперапрацоўшчыца Наталля Сазанова.

У гутарку ўключалася тэхнолаг Надзея Забіран, якая расказала, як наладжаны вытворчы працэс. У выніку захавання ўсіх санітарных нормаў і правілаў, тэхналагічных і іншых патрабаванняў, кантролю з боку работніку ўласнай асцярожнасцю лабараторыі, а таксама службаў раённай санстанцыі і абласнога цэнтру стандартызацыі і метралогіі салёная рыба «МілаградФіш» набывае такі смак, што, спяваючы, яе, толькі палыць будзе аблізваць. У гэтым мы ўпэўніліся самі ў час дэгустацыі.

Дырэктар Мікалай БАШМАКОЎ.

З намі на прадпрыемстве была начальнік аддзела эканоміі Рэчыцкага райвыканкама Ніна Шкледзі, якая сказала, што ў абласным конкурсе «Лепшы прадпрыемальнік Гомельскай вобласці 2009 года» ПУП «МілаградФіш» было яго лаўрэатам. А летас аб'ём продажаў рыбы як засаленай, так і замарожанай склаў 3,5 мільярда рублёў, а выплаты ў бюджэт падаць, зборам і пошлін 640 мільёнаў рублёў. Прадпрыемства набірае тэмпы. Сёлета яно паўдзельнічае ў такім жа конкурсе, але ўжо ў іншай намінацыі — «Вытворчасць тавараў і паслуг» — і таксама спадзяецца на поспех.

Падчас размовы Мікалай Башмакоў сказаў, што па ўсім пытанню, з якімі прадпрыемства звяртаецца ў райвыканкам, яно знаходзіць падтрымку.

Віктар БОЙКА, Алена ДАУЖАНОК, Марыя ЖЫЛІНСКАЯ (фота).

ПУП «МілаградФіш»
247500,
г. Рэчыца Гомельскай вобласці,
вул. Камунальнага прызаву, 14,
тэл. 8 (02340) 2-14-34
E-mail: mfmok14@mail.ru

«НОВАЯ ПЕСНЯ АДЛЮСТРОЎВАЕ МОЙ НАСТРОЙ!»

ДНЯМІ ў Дзюсельдорфе завяршылася жараб'юка краін-удзельніц песеннага шоу «Еўрабачанне-2011». Беларусі, якая выступіць ў другім паўфінале 12 мая, дастаўся шаснаццаць парадкавы нумар.

Лтаральна ў апошні момант беларусы змянілі конкурснае песню. На сустрэчу кіраўнікоў нацыянальных дэлегацый «Еўрабачання», дзе прадстаўнікі 43 краін-удзельніц павінны былі падаць фінальны версію сваёй песні, беларуская дэлегацыя прывезла ўжо новую песню, а таксама зняты на яе кліп. Замест «Born in Bielorrussia» Анастасія будзе выконваць «I love Belarus». Кампазіцыю напісалі Яўген АЛЕЙНІК і Святлана ГЕРАСЬКАВА.

— Песня для «Еўрабачання» павінна адрэагаваць на сэрца спужаючы, — дэлеціць разважамі аўтар песні Яўген Алейнік. — Тама самавызначэння востра стаіць для многіх еўрапейскіх народаў. Менавіта таму мы напісалі песню пра Беларусь. Спадзяюся, што людзі падтрымаюць нас у нашым імкненні распеваць пра сваю краіну і прагласваюць «за».

У новай песні ўвёс час гучаць цымбалы. Аўтары спадзяюцца, што такім чынам ім удалося падкрэсліць этнічны матывы Беларусі. Да таго ж, як прызначэнца Яўген Алейнік, цымбалы — нацыянальна-інструмент не толькі Беларусі, але і Малдовы, Румыніі і лішчэ шэрагу краін, якія выступаюць у нашым паўфінале. А гэта, на думку кампазітара, можа даць дадатковыя шанцы беларусам для выхату ў фінал.

А ЯК АСТАТНІЯ?
Расію на конкурсе прадставіць 23-гадовы спявак і акцёр **Дзмітрый Вароб'ёў** (вядомы глядачам па ўдзеле ў праекце «Лёд і полымя», на конкурсе выступіць пад псеўданімам Алекс Староў). Ад Малдовы на «Еўрабачанне» завуляны гурт «Здоб шы Зудбу», які ездзілі на конкурс у 2005-м (6 месца), а Ізраіль і ўвогуле выбраў для ўдзелу пераможцу конкурсу 1998 года Дану Інтэрнэшынал.

РАЗЫНКА БЕЛАРУСІ — У ЦЫМБАЛАХ?
За апошнія два тыдні абмеркаванне конкурснай песні Беларусі (а цяпер і кліпа) збірае бурны дыскусію на форумах і ў сацыяльных сетках. Даішло нават да паранування Анастасіі Віннікавай з немкай Ленай Маер-Мандрут. Але па прызнанні самой Анастасіі, да павышанай увагі яна ставіцца станоўча: «Гэта добра, калі я прыцягваю іх увагу, значыць людзі цікавіцца конкурсам».

З Насціям мы сустрэліся на здымках праграмы «Музычны рынг» (праект здымае тэлекампанія «Карамболь» для канала «СТБ»), у адным з выпускуў якой беларуска будзе змагацца з леташнім удзельнікам Еўрабачання, датчанінам Томасам Невэргрынам.

— Мне вельмі падабаецца мая новая песня, з якой я буду прадстаўляць Беларусь, — прызналася Насця. — Аўтары дакладна ўлавілі мой настрой — песня акрамя і адлюстроўвае мой унутраны стрывань. Перш за ўсё павінна адлюстроўваць нацыянальны каларыт — тут я цалкам згодная з мям кампазітарам Яўгенам Алейнікам. Калі мы будзем гнацца за Беенсэ ці за Мадонай, нічога не будзе. У нас ёсць свае прыгажосці, і яна нічым не саступае Еўропе ці Амерыцы.

Аналізуючы песні канкурсантаў з іншых краін, Анастасія прызнаецца, што найбольш яе ўраўі гурт «3JS» з Нідэрландаў. А што да выступлення беларускіх удзельнікау на конкурсе ў паўфінале гадзі, то малода слявацка кіруецца прычыпам «Не судзі і не будзеш асуджаны».

ХТО ЗДЫМАЎ КЛІП?
Здымкі доўжыліся 12 гадзін. Рэжысёрам кліпа на песню «I love Belarus» выступіў Аляксандр Патапаў, вядомы па шматлікіх праектах АНТ. Менавіта Аляксандр рэжысёраваў такія праекты, як «Міс Беларусь-2010», «Бітва тытанай», «Музычны суд» і «Эстрада кактэйль». Кліп для «Еўрабачання» зняў і фармацэ т.зв. плакатнага віда (мастацкай відэавізіі). Для здымак задзейнічалі шмат свэтавога і святлодзіднага абсталявання. У кліпе прынілі ўдзел артысты балета — танцоры ў нацыянальных касцюмах, бэк-вакал і цымбаліст. Ролік можна паглядзець на сайце «АНТ».

— Я з 14 гадоў марыла, што траплю на Еўрабачанне, — здзіўляе Анастасія. — Інтуіцыя на мяжы фантастыкі, як той казаў. Я ведала, што гэты дзень прыйдзе. Восем ён і прыйшоў. У кожнага свайго шчаслівы шанец.

Ва ўніверсітэце маладой спявачка далі вольнае наведванне, тым не менш Насця працягвае па магчымасці наведваць заняткі. А вось дадому слявацка дагэтуль кожны дзень ездзіць у Дзяржынск.

Ілья ЛАПАТО.
Фота прэс-службы АНТ.

Ведай нашых Байцы мінскага клуба «Патрыёт» пазнаёмлі палякаў з беларускай мовай

ТАЙБАКСЁР Дзясніс Ганчаронак скончыў двубой ў мястэчку Староград Гданьскі дзума сакрушальнымі накаўтамі. А яго трэнер Дзмітрый Пясецкі пасля турніра прэзентаваў палякам беларускамоўную версію сайта клуба «Патрыёт».

Пасля публікацыі ў «Звяздзе» матэрыялаў «Бітва за роднае слова», дзе апавядалася пра дыскрымінацыю беларускай мовы ў шэрагу сфераў нашага грамадства, мінскі байцоўскі клуб «Патрыёт» прыняў рашэнне стварыць карпаратыўны інтэрнэт-сайт, дзе была б версія на роднай мове.

Такім чынам, старонка **patriotgym.com** днямі прапінсалася ў сусветным паўцінні. Сайт мае тры моўныя версіі. Па-беларуску можна пачытаць інфармацыю аб клубе, прафайлы байцоў, звесткі пра трэнераў і іншае.

У дзень, калі сайт запрацаваў, галоўны трэнер «Патрыёта» Дзясніс Ганчаронак (90 кг) знаходзіўся ў польскім мястэчку Староград Гданьскі, дзе стартваў міжнародны прафесійны турнір Victory and Glory.

Дзясніс, неаднаразовы чэмпіён свету па тайксім боксе і зорка нацыянальнай зборнай, змагаўся на прафесійных правілах (байцы надзяваюць толькі пальчаткі і абарону на пах). Пераможца павінен быў стаць лепшым у двух паяднінках вечара.

Глядацкая аўдыторыя была агаломшана, калі Дзясніс за паўхвіліны цяжка накаўтаваў паляка Збігнева Ставіцкага: сапернік не адрозва змог падняцца пасля цяжкага левага бакавога наустрач.

Ужо праз дваццаці хвілін Ганчаронак вышэйша на рынг супраць мясцовай зоркі — кікбоксёра Лукаша Буткевіча. Беларус зрабіў падманны рух і, як паленам, прыклаў суперніка на галаве ўдарам правай нагі. Другі цяжкі накаўт... Дзясніс стаў пераможцам прафесійнай чэвіркі, і яго чакае тытульны двубой за пояс Victory and Glory. Хоць гэта для беларускага

хутка дэбютуе ў так званых высілкіх людзей, якія дбаюць пра здаровы беларускі патрыятызм, пярэдуць да таго, што мы адчуем сябе вядучымі на міжнароднай арэне і сапраўды талерантнай нацыяй.

Дзясніс ГАНЧАРОНАК і трэнер Дзмітрый ПЯСЕЦКІ дэманструюць пальчаткі, у якіх баец зрабіў шэраг накаўтаў.

— Нашаму клубу няма і двух гадоў. Тым не менш ён займае міжнародную вядомасць. У «Патрыёце» займаюцца Дзясніс Ганчаронак, Віталій Гуркоў (неаднаразовы чэмпіён свету па тайксім боксе ў сярэдняй вазе), зорка прафесійна-каікбоксінга Забіт Самедаў, які версія на роднай мове.

— Я ўспрамаю на хуткую руку, таму, магчыма, вы знойдзеце нямала памылак, якія ў хуткім часе будуць выпраўлены. Беларускамоўная версія з часам стане галоўнай.

— Чаму вы вырашылі зрабіць такі патрыятычны крок?

— Гледчыні марнальна мяне сустракалі, пасля турніру падыходзілі і фатаграфаваліся, знаёміліся, — заўважае баец Дзясніс Ганчаронак.

Беларусь спартыўная 150 тысяч долараў атрымае беларускі спартсмен, які завае золата Алімпіяды ў Лондане ці Сочы

Дзя мяне таксама не мае значэння нацыянальнасць суперніка ці колер скуры...

Палякі, якіх некаторыя лічаць фанабарыстамі і задзірыстымі, могуць даць беларусам прыклад. Не раз падчас міжнародных байцоўскіх турніраў ці футбольных матчаў у Мінску мне даводзілася чуць ад некаторых нашых «бальшчыкаў» ганарлівыя рэмаркі наконт інашэмаду. Моцныя людзі так не паступаюць.

У 1994-м годзе, калі Беларусь упершыню прыняла ўдзел у Алімпійскіх гульнях, прызавыя за залаты медаль складалі 15 тысяч долараў, за срэбраны медаль — 7,5 тысячы, за бронзу — 5 тысяч.

Медальны план Алімпіяды ў беларусы таксама ўжо вызначаны. На бліжэйшых летніх Алімпійскіх гульнях у Лондане перад беларускай зборнай пастаўлена задача зававаць 25 медалёў, а на зімовых Гульнях у Сочы — 5 узнагарод. І як прызаюцца прадстаўнікі Нацыянальнага алімпійскага камітэта Беларусі, такія медальныя надзеі — цалкам рэальныя: за 2010 год на першынствах Еўропы і свету беларусы зававалі 515 медалёў.

— У Лондане пастаўлена задача зававаць пяць залатых медалёў і пастарацца ўвайсці ў 10-ку мацнейшых краін свету, — зазначыў міністр спорту і турызму Беларусі Алег КАЧАН. — Падрывтоўка да Алімпійскіх гульняў, як вядома, складаецца з чатырох цыклаў: сёння мы знаходзімся ў трэцім цыкле падрывтоўкі. У 2010-м мы павінны былі стварыць трохразовы рэзерв спартсменаў, зольных прэтэндаваць на прызавыя месцы на чэмпіянатах Еўропы, свету і Алімпіяды. Сёння падрывтоўка для ўдзелу ў Лонданскай Алімпіядзе вядуць 275 кандыдатаў ў 31 відзе спорту.

За перыяд незалежнасці наша краіна прымала ўдзел у Алімпійскіх гульнях ужо дзевяць разоў. Беларусамі зававалі 73 алімпійскія медалі — 11 залатых, 23 срэбраныя і 39 бронзавых. І які вынік, воль ужо не першы год Беларусь знаходзіцца ў дваццаты лепшых спартыўных краін свету.

— Спартыўна-матэрыяльная база, створаная за апошні час, гаворыць пра тое, наколькі імкліва развіваецца спорт у Беларусі, — працягвае Алег Качан. — Чаго сёння не хапае спартсменам, не ведаю. Напэўна, усё зроблена з боку дзяржавы для таго, каб яны завабавалі медалі. Задачы, безумоўна, не з лёгкіх, але яны цалкам рэальныя, пры ўмове, што ўдача і далей будзе з намі.

На сёння беларусамі ўжо зававалі дзве ліцэнзіі на Алімпіяды ў Лондан. Дадаткова НАК Беларусі разлічвае на атрыманне ліцэнзіі ў кульвоў страйбле, цяжкай атлетыцы, грэка-рымскай барацьбе, боксе, мастацкай гімнастыцы, акадэмічнай грэблі і грэблі на байдарках і каноз. Канчатковы склад беларускай зборнай на Алімпіяду стане вядомы ў ліпені 2012 года.

Дырэктар Васіль ГАЙДАШ.

— Усё пачалося ў сумнаведомых дзевяностах гадах, калі распалася вялікая адзіная краіна. Да гэтага я працаваў на дзяржаўным прадпрыемстве ў Рэчыцы электрамеханікам па рамоне і абслугоўванні гандлёвага тэхналагічнага абсталявання, з якога звольніўся з прычыны яго фінансавага бюсісла. Разам з трыма сябрамі і знаёмымі вырашылі на свае ўласныя сродкі стварыць прыватную арганізацыю, куды перайшлі і некалькі чалавек з той дзяржаўнай установы. Пачалі займацца тымі сферамі дзейнасці, кожнай з якіх кіраваў канкрэтны заснавальнік прадпрыемства. Праз пазны перыяд застаўся толькі занятка, за які быў адказны я: рамонт гандлёва-тэхналагічнага і халадзільнага абсталявання ў сталовых, рэстаранах, магазінах і г. д.

Васіль Леанідавіч добра памятае той час. Кліентаў даводзілася шукаць самім, бо да прыватнікаў асаблівага даверу не было. Толькі яны не адступалі і гарантавалі ўсім высокую якасць выканання работ. Першы заказ атрымалі ад аб'яднаня рабочых сталовых «Беларуснафта» і зрабілі ўсё адмыслова. Адбылося гэта 1 сакавіка 1993 г.

Калектыву «Пінгвіна» тады налічваў усяго шэсць чалавек з бухгалтарам. Але што гэта былі за людзі? Добра падрыхтаваныя спецыялісты — Валерый Шуянікоў, Пятро Паўлянок, Уладзімір Бандаронак, Вячаслаў Язерскі. Майстры на ўсе рукі: кожны з іх — і вадзіцель, і слесар, і механік, і электрык, і газаваршчык, адным словам — халадзільшчык. І сёння ў «Пінгвін» падбіраюцца такія ж высокакласныя кадры.

Таму цалкам заканамерна, што, дзякуючы такому воль падыходу да справы, ПРУП пачаў набіраць аўтарытэт (заказы выконваліся своечасова, якасць работ была на вышынні). І дырэктар прыйшоў да высновы, што прадпрыемству на сілах пашырыць вытворчасць. А менавіта: у дадатак да ўсяго пачалі абслугоўваць касавыя апараты і рамантаваць іх, а таксама электронныя вагі розных арганізацый — тым больш што ў калектыву прыйшоў выдатны майстар гэтай справы Анатоль Ярыжка.

А далей — болей. У пачатку 2002 года «Пінгвін» вырашыў займацца рамонтам бытавой тэхнікі шырокага профілю, бо мясцовыя дзяржаўнае прадпрыемства гэты кірунак пачалі згасаць і людзі адтуль прэтэнзі перайсці сюды на работу. У той момант панашцавала атрымаць высокакласнага спецыяліста Сяргея Глезава. Васілю Леанідавічу удалося зававаць кантакты з кіраўніком сталічнага заводу халадзільнікаў «Атлант», якім ён рас-

Томас НЕВЭРГРЫН: «ЗНАЙДЗІЦЕ СВАЮ РАЗЫНКУ!»

Слявак Томас Невэргрын, які летас у дудзе са спявак Шані прадстаўляў на «Еўрабачанні» Данію (4 месца ў фінале), у эксклюзіўным інтэрв'ю «Звяздзе» расказаў пра сваё бачанне поспеху на конкурсе.

— Насамрэч няма ніякіх рэцэптаў паспяхоўнасці, але канкурсант павінен адрознівацца ад іншых удзельнікаў, — тлумачыць Томас. — Лена як спявачка была, відаць, горшая на конкурсе. Але ў яе быў свой шарм. Усе глядзелі на яе бліскучую сукенку (хоць, верагодна, сукенку яна купіла ўсяго за пяць долараў) — і не важа. Шарм Лены — гэта яе рызыка.

Нягледзячы на высокую ўзровень папулярнасці конкурсу ў Еўропе, спявак не лічыць, што перамога ў ім можа даць штуршок у кар'еру: — Пабудова кар'еры на гэтым конкурсе, я лічу, немагчыма. Дзіма Білан, які перамог, ці тыя ж АББА, — яны былі папулярнымі і да конкурсу. А вось стаячыца так сур'ёзна да выбару канкурсантаў не толькі ў вас. У Даніі, напрыклад, стаўленне да «Еўрабачання» такое ж. У нас былі добрыя песні, якія не выдзілі нават у фінал, а былі зусім ніякія ў плане цікавасці, але маглі трапіць у першую дзясятку.

Нашай сёлетняй песні Томас не чуў, увогуле ён паслухаў толькі пераможцу свайго адбору ў Даніі, песня яму не вельмі падабаецца, але тым не менш, знаходзіць яе вельмі фарматнай. А вось перамогу сёлета слявак прычымае Украіне: — Я думаю, што перамога Украіна. Я, праўда, не чуў яшчэ іх песні, але адчуваю, што яны павінны «стрэльніць». Я памятаю і вашых «3+2» — тыповая песня «Еўрабачання» ў стылі Кіркорава. І што на сцене неабавязкова. Тое ж і з выступленнем Лены. Ніякага шоу ці перформанса. Увогуле я б раўі беларусам шукаць сваю рызыку — тое, што цалкам адрозніваецца ад іншых. Думаю, у вас добрыя перспектывы ў гэтым конкурсе, бо вышы суседзі — гэта расіяне і ўкраінцы. І шанцы перамагчы ў вас ёсць. Толькі не апускайце рукі.

Ілья ЛАПАТО.

«Пінгвін» нырае глыбока

Не будзем інтрыгаваць чытача назвай гэтага матэрыяла (маўляў, як яе разумець?), а патлумачым адрозна наступнае. У горадзе Рэчыца ёсць прыватнае рамонтнае ўнітарнае прадпрыемства «Пінгвін», якое развіло такую дзейнасць («нырае глыбока»), што неаднаразова атрымлівала падзякі не толькі ад сваіх спажытоў — юрыдычных і фізічных асоб — за аказаныя паслугі, але і ўзнагароджвалася Ганаровымі дыпламамі аблвыканкама, райвыканкама і абласной гандлёва-прамысловай палаты. Але аб усім па парадку. Воль што расказаў нам дырэктар прадпрыемства Васіль Гайдаш.

— Усё пачалося ў сумнаведомых дзевяностах гадах, калі распалася вялікая адзіная краіна. Да гэтага я працаваў на дзяржаўным прадпрыемстве ў Рэчыцы электрамеханікам па рамоне і абслугоўванні гандлёвага тэхналагічнага абсталявання, з якога звольніўся з прычыны яго фінансавага бюсісла. Разам з трыма сябрамі і знаёмымі вырашылі на свае ўласныя сродкі стварыць прыватную арганізацыю, куды перайшлі і некалькі чалавек з той дзяржаўнай установы. Пачалі займацца тымі сферамі дзейнасці, кожнай з якіх кіраваў канкрэтны заснавальнік прадпрыемства. Праз пазны перыяд застаўся толькі занятка, за які быў адказны я: рамонт гандлёва-тэхналагічнага і халадзільнага абсталявання ў сталовых, рэстаранах, магазінах і г. д.

Васіль Леанідавіч добра памятае той час. Кліентаў даводзілася шукаць самім, бо да прыватнікаў асаблівага даверу не было. Толькі яны не адступалі і гарантавалі ўсім высокую якасць выканання работ. Першы заказ атрымалі ад аб'яднаня рабочых сталовых «Беларуснафта» і зрабілі ўсё адмыслова. Адбылося гэта 1 сакавіка 1993 г.

Калектыву «Пінгвіна» тады налічваў усяго шэсць чалавек з бухгалтарам. Але што гэта былі за людзі? Добра падрыхтаваныя спецыялісты — Валерый Шуянікоў, Пятро Паўлянок, Уладзімір Бандаронак, Вячаслаў Язерскі. Майстры на ўсе рукі: кожны з іх — і вадзіцель, і слесар, і механік, і электрык, і газаваршчык, адным словам — халадзільшчык. І сёння ў «Пінгвін» падбіраюцца такія ж высокакласныя кадры.

Таму цалкам заканамерна, што, дзякуючы такому воль падыходу да справы, ПРУП пачаў набіраць аўтарытэт (заказы выконваліся своечасова, якасць работ была на вышынні). І дырэктар прыйшоў да высновы, што прадпрыемству на сілах пашырыць вытворчасць. А менавіта: у дадатак да ўсяго пачалі абслугоўваць касавыя апараты і рамантаваць іх, а таксама электронныя вагі розных арганізацый — тым больш што ў калектыву прыйшоў выдатны майстар гэтай справы Анатоль Ярыжка.

А далей — болей. У пачатку 2002 года «Пінгвін» вырашыў займацца рамонтам бытавой тэхнікі шырокага профілю, бо мясцовыя дзяржаўнае прадпрыемства гэты кірунак пачалі згасаць і людзі адтуль прэтэнзі перайсці сюды на работу. У той момант панашцавала атрымаць высокакласнага спецыяліста Сяргея Глезава. Васілю Леанідавічу удалося зававаць кантакты з кіраўніком сталічнага заводу халадзільнікаў «Атлант», якім ён рас-

казаў пра сітуацыю ў Рэчыцы і дамовіўся аб пастаўцы запчастак да іх на палязяднай ападе, гарантуючы якасны рамонт гэтых тэхнік.

Забягаючы наперад, скажам, што «Пінгвін» адкрыў у Рэчыцы краму па продажы не толькі халадзільнікаў, але і іншай складанага бытавой тэхнікі. А затым усталіла чарга рамонт пральных машын-аўтаматаў. Пра рамонт тэлевізараў, электраправаў і іншага мы ўжо і не гаворым. Слп паслуг прадпрыемствам і арганізацыям Рэчыцкага, Светлагорскага, Лоеўскага і Хойніцкага раёнаў і насельніцтва сёння даволі шырока.

А ў задумках кіраўніка прадпрыемства, дзе зараз працуе 33 чалавекі, рамонт тэлефонаў як звычайных, так і мабільнай сувязі (ужо рыхтуюцца дакументы на сертыфікацыю), адкрыццё яшчэ аднаго магазіна і г. д. «Пінгвін» выкупіў некалькі будынкаў і адмовіўся ад ацяплення і цэнтралізаваным парадкам. Тут усталіваўся газгенаратарны кацёл, у якім спяльваюцца танныя мясцовыя віды паліва ў такім чынам ацяпляюць будынік. Эканомія. Набылі неабходную колькасць аўтатранспарту, аснацілі вытворчасць элект

ПЕРШЫ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00 (з сурдаперакладам), 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.05 Навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00 Нашы навіны.

МІР

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00.

ЛАД

6.35, 22.35 Серыял «Універ», 7.00 Ладная раўнаца.

АЎТОРАК, 22 САКАВІКА

ПЕРШЫ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00 (з сурдаперакладам), 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 16.55, 18.00, 19.00, 22.50 Навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Нашы навіны.

МІР

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00.

ЛАД

6.35, 22.35 Серыял «Універ», 7.00 Ладная раўнаца.

8 КАНАЛ

7.00, 10.55, 16.30, 19.45, 21.05, 23.55 «Надвор'е».

ТНТ

5.00 «Невытлумачальна, але факт».

ВТБ

6.00, 23.15 «PLAY».

БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раўнаца Расіі».

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.05 «НТБ раўнаца».

8 КАНАЛ

7.00, 10.55, 16.30, 19.45, 21.05, 23.55 «Надвор'е».

ТНТ

5.00 «Невытлумачальна, але факт».

ВТБ

6.00, 23.15 «PLAY».

БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раўнаца Расіі».

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.05 «НТБ раўнаца».

8 КАНАЛ

7.00, 10.55, 16.30, 19.45, 21.05, 23.55 «Надвор'е».

ТНТ

5.00 «Невытлумачальна, але факт».

ВТБ

6.00, 23.15 «PLAY».

БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раўнаца Расіі».

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.05 «НТБ раўнаца».

НАША КІНО

6.30, 12.30 Камедыя «Асцярожна, бабуня!».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Капус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Фільм-казка «Іван ды Мар'я».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ПА-ЗА ЧАСАМ» (зша, 2003 г.) Для Мата Лі Утлака кабар пертаварэаца ў яву пасля таго, як ён з лепшых намераў ройць некалькі небяспечных памылак.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Вікторыя».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ХЕЛЕН» (зша - вялікабрытанія - германія - канада, 2009 г.) Дзяўчына па імені Хелен валодае розумам і прыгажосцю.

НАША КІНО

6.30, 10.30, 14.30 М'я «Вок і Ах».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

НАША КІНО

6.30, 12.30 Камедыя «Асцярожна, бабуня!».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Капус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Фільм-казка «Іван ды Мар'я».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ПА-ЗА ЧАСАМ» (зша, 2003 г.) Для Мата Лі Утлака кабар пертаварэаца ў яву пасля таго, як ён з лепшых намераў ройць некалькі небяспечных памылак.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Вікторыя».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ХЕЛЕН» (зша - вялікабрытанія - германія - канада, 2009 г.) Дзяўчына па імені Хелен валодае розумам і прыгажосцю.

НАША КІНО

6.30, 10.30, 14.30 М'я «Вок і Ах».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

НАША КІНО

6.30, 12.30 Камедыя «Асцярожна, бабуня!».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Капус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Фільм-казка «Іван ды Мар'я».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ПА-ЗА ЧАСАМ» (зша, 2003 г.) Для Мата Лі Утлака кабар пертаварэаца ў яву пасля таго, як ён з лепшых намераў ройць некалькі небяспечных памылак.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Вікторыя».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ХЕЛЕН» (зша - вялікабрытанія - германія - канада, 2009 г.) Дзяўчына па імені Хелен валодае розумам і прыгажосцю.

НАША КІНО

6.30, 10.30, 14.30 М'я «Вок і Ах».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

НАША КІНО

6.30, 12.30 Камедыя «Асцярожна, бабуня!».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Капус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Фільм-казка «Іван ды Мар'я».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ПА-ЗА ЧАСАМ» (зша, 2003 г.) Для Мата Лі Утлака кабар пертаварэаца ў яву пасля таго, як ён з лепшых намераў ройць некалькі небяспечных памылак.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Вікторыя».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ХЕЛЕН» (зша - вялікабрытанія - германія - канада, 2009 г.) Дзяўчына па імені Хелен валодае розумам і прыгажосцю.

НАША КІНО

6.30, 10.30, 14.30 М'я «Вок і Ах».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

НАША КІНО

6.30, 12.30 Камедыя «Асцярожна, бабуня!».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Капус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Фільм-казка «Іван ды Мар'я».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ПА-ЗА ЧАСАМ» (зша, 2003 г.) Для Мата Лі Утлака кабар пертаварэаца ў яву пасля таго, як ён з лепшых намераў ройць некалькі небяспечных памылак.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Вікторыя».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ХЕЛЕН» (зша - вялікабрытанія - германія - канада, 2009 г.) Дзяўчына па імені Хелен валодае розумам і прыгажосцю.

НАША КІНО

6.30, 10.30, 14.30 М'я «Вок і Ах».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

НАША КІНО

6.30, 12.30 Камедыя «Асцярожна, бабуня!».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Капус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Фільм-казка «Іван ды Мар'я».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ПА-ЗА ЧАСАМ» (зша, 2003 г.) Для Мата Лі Утлака кабар пертаварэаца ў яву пасля таго, як ён з лепшых намераў ройць некалькі небяспечных памылак.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Вікторыя».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

ФІЛЬМ ДНЯ

«ХЕЛЕН» (зша - вялікабрытанія - германія - канада, 2009 г.) Дзяўчына па імені Хелен валодае розумам і прыгажосцю.

НАША КІНО

6.30, 10.30, 14.30 М'я «Вок і Ах».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Куючкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Драма «Мужчынакая размова».

СЕРАДА, 23 САКАВІКА

ПЕРШЫ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00 (з сурдаперакладам), 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 16.55, 18.00, 19.00, 22.50 Навіны. 6.05, 7.10, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусы!».

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Нашы навіны. 6.05 «Наша раніца».

ЛАД

6.35, 23.05 Серыял «Універ», 7.00 Ладная раніца.

ПЕРШЫ

9.40, 17.50 Серыял «Ты маё жыццё». 10.45 Камедыя «Сабака на сене».

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Нашы навіны. 6.05 «Наша раніца».

ЛАД

6.35, 23.05 Серыял «Універ», 7.00 Ладная раніца.

ПЕРШЫ

13.30 Серыял «Старшакласнік». 14.05 Серыял «Міліцэйская акадэмія».

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Нашы навіны. 6.05 «Наша раніца».

ЛАД

6.35, 23.05 Серыял «Універ», 7.00 Ладная раніца.

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.05 «НТБ раніца». 8.35 Серыял «Таксістка».

8 КАНАЛ

7.00, 10.55, 17.25, 18.30, 19.40, 21.05, 23.50 «Надвор'е».

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Нашы навіны. 6.05 «Наша раніца».

ЛАД

6.35, 23.05 Серыял «Універ», 7.00 Ладная раніца.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Нядзельны тата».

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«НЕ ГАВАРЫ НИ СЛОВА» (зША - Аўстралія, 2001 г.) Псіхіятр Натан бярэцца за лячэнне Элізабет, якая пакутуе ад прыпадкаў агрэсіі.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Нядзельны тата».

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«НЕ ГАВАРЫ НИ СЛОВА» (зША - Аўстралія, 2001 г.) Псіхіятр Натан бярэцца за лячэнне Элізабет, якая пакутуе ад прыпадкаў агрэсіі.

ТВ 1000 ТБ1000

9.30 Экстрэмальны спорт. «Everide Spirit!».

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«НЕ ГАВАРЫ НИ СЛОВА» (зША - Аўстралія, 2001 г.) Псіхіятр Натан бярэцца за лячэнне Элізабет, якая пакутуе ад прыпадкаў агрэсіі.

ТВ 1000 ТБ1000

9.30 Экстрэмальны спорт. «Everide Spirit!».

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«НЕ ГАВАРЫ НИ СЛОВА» (зША - Аўстралія, 2001 г.) Псіхіятр Натан бярэцца за лячэнне Элізабет, якая пакутуе ад прыпадкаў агрэсіі.

EUROSPORT

9.30 Экстрэмальны спорт. «Everide Spirit!».

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«НЕ ГАВАРЫ НИ СЛОВА» (зША - Аўстралія, 2001 г.) Псіхіятр Натан бярэцца за лячэнне Элізабет, якая пакутуе ад прыпадкаў агрэсіі.

travel TRAVEL

5.00, 10.00, 14.00, 17.00, 20.00, 21.00 Сувесны падарожнік.

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«НЕ ГАВАРЫ НИ СЛОВА» (зША - Аўстралія, 2001 г.) Псіхіятр Натан бярэцца за лячэнне Элізабет, якая пакутуе ад прыпадкаў агрэсіі.

ЧАЦВЕР, 24 САКАВІКА

ПЕРШЫ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00 (з сурдаперакладам), 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 16.55, 18.00, 19.00, 23.40 Навіны.

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Нашы навіны. 6.05 «Наша раніца».

ЛАД

6.35, 23.05 Серыял «Універ», 7.00 Ладная раніца.

ПЕРШЫ

13.40 Гадзіна суда. Справы сямейныя.

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Нашы навіны. 6.05 «Наша раніца».

ЛАД

6.35, 23.05 Серыял «Універ», 7.00 Ладная раніца.

8 КАНАЛ

7.00, 10.55, 16.55, 17.25, 18.30, 19.40, 21.05, 23.30 «Надвор'е».

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Нашы навіны. 6.05 «Наша раніца».

ЛАД

6.35, 23.05 Серыял «Універ», 7.00 Ладная раніца.

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.05 «НТБ раніца». 8.40 Серыял «Таксістка».

8 КАНАЛ

7.00, 10.55, 16.55, 17.25, 18.30, 19.40, 21.05, 23.30 «Надвор'е».

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Нашы навіны. 6.05 «Наша раніца».

ЛАД

6.35, 23.05 Серыял «Універ», 7.00 Ладная раніца.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Нядзельны тата».

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«ЧАЦВЕРТЫ ВІД» (зША, 2009 г.) Дзеянінны фільм адыёаказу ў ЗША ў горадзе Ном (Аляска) ў 1960 годзе.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Нядзельны тата».

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«ЧАЦВЕРТЫ ВІД» (зША, 2009 г.) Дзеянінны фільм адыёаказу ў ЗША ў горадзе Ном (Аляска) ў 1960 годзе.

ТВ 1000 ТБ1000

9.30, 18.00, 1.15 Фігурнае катанне. Чэмпіянат свету.

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«ЧАЦВЕРТЫ ВІД» (зША, 2009 г.) Дзеянінны фільм адыёаказу ў ЗША ў горадзе Ном (Аляска) ў 1960 годзе.

ТВ 1000 ТБ1000

9.30, 18.00, 1.15 Фігурнае катанне. Чэмпіянат свету.

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«ЧАЦВЕРТЫ ВІД» (зША, 2009 г.) Дзеянінны фільм адыёаказу ў ЗША ў горадзе Ном (Аляска) ў 1960 годзе.

EUROSPORT

9.30, 18.00, 1.15 Фігурнае катанне. Чэмпіянат свету.

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«ЧАЦВЕРТЫ ВІД» (зША, 2009 г.) Дзеянінны фільм адыёаказу ў ЗША ў горадзе Ном (Аляска) ў 1960 годзе.

travel TRAVEL

5.00, 10.00, 14.00, 17.00, 21.00, 2.00 Сувесны падарожнік.

2 ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Казус Кукоцкага».

ДЗІЦЯЧЫ СВЕТ

5.00, 9.00, 13.00 Камедыя «Кудык праз галаву».

23.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«ЧАЦВЕРТЫ ВІД» (зША, 2009 г.) Дзеянінны фільм адыёаказу ў ЗША ў горадзе Ном (Аляска) ў 1960 годзе.

21.05 «НТБшнікі». 15.10 «За сямю пліткамі». 22.20 Серыял «Тэрміналы». 0.05 Драма «Гульні д'бала».

7.00, 10.55, 18.30, 19.40, 21.05, 23.45 «Надвор'е». 7.05, 17.35 Серыял «Прытворчык».

5.00 «Невытлумачална, але факт». 6.00, 11.10 «Нікеладэон на ТНТ».

7.30, 1.00 «Клас». Серыял. 8.30, 18.00 «Універ». Сітком. 9.30, 13.00, 18.30 Серыял «Нашчлівы разам».

10.00 Серыял «Гораць». 11.00 Трылер «Рэгенезіс». 12.55, 15.40 «Кінаболот». 13.15 Драма «Гранд-Гатэль».

15.15 «Сакратны палігон». 16.30 «Рэкасы пра жывёл». 17.00 «Адушкваецца адчыві-нак».

18.35 Серыял «Брыльянты для Джульеты». 19.40 Серыял «Нікіта». 20.50 «Венарчыца».

21.00 «К-відаз для ўсёй сям'і». 21.10 Трылер «Вогненная сцяна». 23.20 «Бульбокс».

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».

6.10, 17.20 «Мінчына». 6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».

7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт». 8.30 «Патрожа, 38. Каманда Патроўскага». Серыял.

9.30 «Аўтапанарама». 10.00 «Пляч гісторыі».

10.40 «Трымай мяне мацней». Серыял. 11.30 «Далёкія сваякі».

11.40, 17.30 «Званая вясчара». 12.35 «Агонь каханья». Серыял.

13.50 «Ваенная тайна». 14.40 «Дурні, дарогі, грошы». Серыял.

15.30 «Хірамант 2». Серыял. 16.50 «Рэпарцёрскія гісторыі».

6.00, 23.30 «PLAY». 8.00, 18.00, 23.00 Скетч-шоу «6 кадраў».

9.00, 13.00, 20.00 Серыял «Татавы дочки».

10.00, 15.00, 19.00 Серыял «Кадэцтва».

11.00, 14.00 Серыял «Цуды. сот».

12.00 Серыял «Адчайныя хатня гаспадыні».

16.00 Камедыя «Прафесіяналы».

21.00 Камедыя «Матадор».

7.00 «Раніца Расіі». 9.20, 18.50 «Еўфрасіння».

10.10 «Мой сярэбраны шар. Клаўдзія Шульжэнка».

11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.

11.30, 17.20 «Кулагін і партнёры».

12.00 Серыял «Цуд».

13.00, 16.50, 19.50, 0.15 Навіны—Беларусь.

14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.

15.25 «3 новым домам» Ток-шоу.

16.15 «Гарадок». 17.50 Серыял «Пляч хвілін да метро».

20.30 «Юрмала». Фестываль гумарыстычных праграм.

22.25 Меладрама «Калі не хапае каханья».

0.25 «Песні сапраўдных мужчын». Юрыю Візбору прывісчаецца...

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

15.05 «Прафесія — рэпарцёр».

16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».

19.35 «Следства вялі...».

20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

6.05 «НТБ раніца». 8.35 «Апошняе слова». Ток-шоу.

9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».

10.20 «Іноў прывітанне!».

11.15 «Вочная стаўка».

12.05 «Да суда».

13.35 «Суд прысяжных: галюна справа».

СКАНВОРД + СУДОКУ

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

Сканворд і судоку з адказаў і тлумачэннямі. Слова: Цяпля для рук, Рэйцэнтр у Віцебскай вобласці, «Почыр» галася спевака, Сталіца Індыі, Дробныя пшанічныя крупы, Глыбокі выраз у верхняй частцы жаночага адзення (фрагмент карціны І.Хруцкага), Тое, што і Ізмурод, Вулкан на востраве Сіцылія, Касцяк збудаванні, машыны, вырабу, Разрад, ступень у званнях, Малая планета № 1566, Сарочка без рукавоў і без каўняра, Расійскі гумны, рыстырык, Вэксальнае абавязнае сельства, Мяс на паўначы Францыі, Эпапея «Жан-Крыстоф» (аўтар), Задзякальнае сузор'е, Гатунак велікай трывалай паперы, Буйны паласаты драпёжнік, Пластычнае арганічнае рэчыва, Сарочка без рукавоў і без каўняра, Расійскі гумны, рыстырык, Вэксальнае абавязнае сельства, Мяс на паўначы Францыі, Эпапея «Жан-Крыстоф» (аўтар), Задзякальнае сузор'е, Друкорпуснае судна, Крапасьціцадэль у Хіве, Бухары, Напад на ферзу ў шахматах, Савецкі бігун, чэмпіён Алімпіады 1956 года, Лёгкае шукоевае тканіна, Масіў зямлі, зарослы дрэвамі, Ганаровае званне, пасада, Замцаванне распаленым металам, Ахоўны галаўны ўбор, Напой з зярняткаў і кава, Англіійскі шахматны гросмайстар, У кіно, тэатры запяцкі перад вуходам, Нармальны стан арганізма, Горад-порт на рацэ Сена, Доўгія «вусікі» на калосі, Багіна Месяца ў грэчаскай міфалогіі, Напой з зярняткаў і кава, Англіійскі шахматны гросмайстар, Дакументальнае сведчанне, Нармальны стан арганізма, Горад-порт на рацэ Сена, Доўгія «вусікі» на калосі, Багіна Месяца ў грэчаскай міфалогіі, Напой з зярняткаў і кава, Англіійскі шахматны гросмайстар.

Трохі алкаголю за вячэрай дапаможа рабоце сэрца Штодзённае ўжыванне невялікай колькасці алкаголю дазваляе пазбегнуць хвароб сардэчна-сасудзістай сістэмы. Такія высновы зробілі вучоныя Вялікабрытаніі пасля 30 гадоў даследаванняў, паведамляе ВВС. Навуковая праца, выдадзеная ў «Брытанскім медыцынскім часопісе», паказала: людзі, якія ўмерана выпіваюць, менш схільныя да сардэчна-сасудзістай захворванняў. Рызыка пацярпець ад хваробы сэрца ў іх на 14-25 працэнтаў ніжэй, чым у людзей, якія не ўжываюць алкаголю зусім. Даследаванне пацвердзіла здагадку спецыялістаў адносна таго, што ўжыванне алкаголю дапамагае ўтрымліваць узровень халестэруну ў крыві на нармальным для здаровага чалавека узроўні. Ад вучоных не лічаць вынікі навуковай працы падставай для з'яўлення алкаголем. «Калі вы не п'яце, гэта не прычына пачынаць. Станоўчы эффект з прычыны ўжывання алкаголю можа быць дасягнуты пры захаванні здаровай дыеты і фізічнай актыўнасці. Варта памятаць, што ўжыванне вялікай колькасці алкаголю павяшчае рызыку ціск і можа выклікаць сардэчны прыступ. Таксама магчыма развіццё ракавых утварэнняў», — кажа Кэці Рос з Брытанскага фонду сэрца.

Мужчыны балбоцць больш чым жанчыны Насуперак распаўсюджанаму перакананню, мужчыны ў жыцці — большыя пляткаркі, чым жанчыны, высветлілі навукоўцы з Манчэстэрскага ўніверсітэта. Пры гэтым прадстаўнікі моцнай паловы чалавецтва не адзначаюць красамоўства, адзначае ІТАР-ТАСС. Да таіх высноў даследчыкі прыйшлі, аналізуючы паводзіны людзей і адзначаючы іх размовы, падзеленыя на «сур'ёзныя гутаркі» і «бытавое зносіны». Так, аказалася, у побыце мужчыны штодня прамаўлялі значна больш слоў, чым жанчыны. Але ўсе іх словы ў цэлым утрымліваюць менш інфармацыі і не адзначаюцца маўленчай разнастайнасцю. Гэта значыць часткова паўтараюцца адны і тыя ж словы, няма яркіх эпітэтаў, параўнанняў. Атрымліваецца, мужчыны проста не здольныя на арыгінальнае, экспрэсіўнае кампліменты. Як паказала даследаванне, іх кампліменты можна прадказаць у 90 працэнтах выпадкаў. Гэты факт дамы павінны прымаць да ўвагі, падкрэсліваючы вучоныя. «Рэабілітаваць» мужчыны здольныя толькі ў тых выпадках, калі ідзе абмеркаванне сур'ёзных пытанняў. А вось бытавыя тэмы іх абязбоджваюць. Каментуе адзін з аўтараў даследавання Джэфры Біці: «У звычайнай размове менавіта мужчыны пачынаюць гаварыць дэля таго, каб проста гаварыць. Яны выкарыстоўваюць агульныя фразы, мова іх максімальна спрощана, мае мінімальную інфармацыйную нагрузку».

На заметку На гэтых апытываючых рэчываў залежыць эмацыянальны тонус. Вечарам іх шмат, і вы глядзіце ў будучыню з аптымізмам. Да раніцы ўзровень эндарфінаў падае, і настроі зводзіцца да нуля. Вам дапаможа кубачка кавы з некалькімі кавалачкамі шакаладу. Кафэін і шакалад павялічваюць выпрацоўку эндарфінаў, якія прыносяць адчуванне заспакоення. Дарчы, адна з самых частых прычын, што выводзяць нас з раўнавагі раніцай, — застойныя з'явы. У гадзіны сну кроў прылявае да галавы, а яе вадкая частка прасочваецца ў тканіны. Вынік — цяжкая галава з-за павышэння ўнутрычарнаго ціску, боль у вачах з-за росту ціску ўнутры вачэй, закладзеннасць носа, непрыгожыя мышы пад вачыма. Таму за 1,5—2 гадзіны да сну не ўжывайце чай, сокі, ільняны напой. Ночны нэркі адпачываюць, а ільняны вадкасць пераходзіць у падскурную клетчатку твару і цела, з'яўляючыся прычынай пухляцкіх адкладаў. Выкарыстоўвайце высокія падэшкі і адмоўцеся ад дзіцячых звычайных спадняў на жываце, інакш раніцай вас напаліць галаўны боль. Калі ж ацёка не ўдалося пазбегнуць, выпіце каву, кефір, яблычны сок, мёд з брусніцы — яны валодаюць лёгкім мажораным эфектам і яны выводзяць лішнюю вадку з тканак. Вольга ШАУКО.

СУДОКУ

У квадраце 9x9 клетак размяшчаюць лічбы ад 1 да 9 уключна такім чынам, каб у кожным радку, кожным слупку, у блоках 3x3 клеткі, абмежаваных тлустай лініяй, кожная лічба сустракалася толькі адзін раз, без паўтараў.

Судоку сетка з лічбамі.

Дэкартаўная засцэжка на поасе сукені, спадніцы, і пад, (выраб творчых майстэрні «Сталёвая спадніца»).

Дзеці — кветкі жыцця :-)

Бацькі сядзяць на канале, абняўшыся. Пляцкавае Алена задумна глядзіць на іх, потым кажа: — Хопці абдымацца! Нас і так ужо шмат!

Дзве сяброўкі. — Найважнейшы элемент у дыеце для пахудзення — гэта сон!

— Гэта як? — Своечасова не заснула — аб'елася пражкамі!

Адэса, прывоз. Гандляр рыбай — папунку, які збіраецца сыходзіць, нічога не купіўшы: — Слухайце, так справа не пойдзе! Або вы апранаеце даўжэйшы пінаж, або крадзеце карацейшую рыбу.

— Мне ўчора жонка зрабіла падарунак! — Які? — Заснула перад самым пачаткам футбольнага матчу Лігі чэмпіёнаў.

Дыялог ў сцябе. — Дзяўчаты, колькі каштуе самая прстая і маленькая швейная машынка? — Самая маленькая швейная машынка — іголка.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНУЦЬ З ЗАДАВАЛЬНЕННЕМ, ПРАЧНУЦА — БАДЗЁРЫМ

У канцы сакавіка наша краіна прайройдзе на летні час. Стрэлкі гадзінніка трэба будзе перавесці на адну гадзіну наперад. Змяненне прывычнага рытму сну ў пэўнай ступені ўплывае на арганізм чалавека. Як адзначылі кандыдаты медыцынскіх навук, загадчыкі кафедры псіхатэрапіі БелМАПА Ірына БАЙКОВА, пераход часу на адну гадзіну кампенсуецца арганізмам на працягу тыдня. У гэты перыяд адаптацыі ў нашай людзей магчымыя эмацыянальныя хістанні, можа з'явіцца раздражняльнасць, цалкам верагоднае парушэнне рытму сну. Ён становіцца перарывістым, могуць узнікнуць цяжкасці з засыненнем. У такім выпадку рэкамендуецца папрымаць левая траву, якія валодаюць заспакаляльным дзеяннем: валерыян, мелісу, хмель. Можна з іх рабіць чай.

Савае цяжкасці могуць быць і з ранішняй прычынам: цяжар і кружэнне ў галаве, адсутнасць апетыту, зніжэнне і інш. Ігнараваць такія сімптомы не варта, лепш навучыцца прыставаўвацца да іх.

Напрыклад, прычынай такіх непрыемнасцяў на званку будзільніка быццам на пажаў. Гала кружыцца, у вачах цмненне, у полі зроку мілігацьці мушкі, па целе паўзаюць мурашкі. Усе гэта хварэаць параджэнне мога, якому не хапае кіслароду. Калі вы хутка ўстаеце з ложка, кроў адлівае ад галавы і верхняй паловы тулава, артырыяльны ціск падае. Таму, прачнуўшыся, не спяшаюцца ўставаць, мінімум пяць хвілін пальяжце, пацігніцеся ўсім целам, папазхайце. Гэта дапаможа актывізаваць мазгавы кровазварот. Каб галава не

закружылася, не рабіце рэзкіх рухаў, устаючы з ложка. Спачатку сядзьце, потым звесце ногі і пачытайце падмісцце. Можна скарыстацца і такой парадай: перавадзіце сігналную стрэлку будзільніка на 15—20 хвілін наперад. Нічога, што падём зацягнуўся. Сэрцу і сасудам патрабуецца час, каб прыставаўвацца да работы ў вертыкальным становішчы.

На прычынае ўплывае і паніжэнна тэмпература цела. Раніцай яна ў сярэднім на 0,6 градуса ніжэйшая, чым вечарам. Нізкая тэмпература — знак, што арганізм яшчэ не працруўвае. Абмен рэчываў замаруджаны, ахоўныя сілы адпачываюць, унутраныя органы працуюць напалушы, страўнікавы сок не выдзяляецца.

У гэтым выпадку станце пад гарачы душ, а калі добра прагрэецца, зрабіце вадку настолькі прахалоднай, наколькі вы ў стане

вытрымаць. Гэта дапаможа ўзбадзёрчы і разбудзіць сонны арганізм. Павышаны ўзровень цукру ў крыві таксама не робіць прычынае комфортнага. Справа ў тым, што раніцай колькасць глюкозы ў крыві самая высокая. Калі кроў насычана цукрам, то ёсці не хочацца, і вы адмаўляецеся ад сьняданку ці перакрываеце на хуткую руку. Шклянка соку з тостам, спончак абястлушчанага агаруці ці шматкі з малаком — вось і ўсё ёжа. Аднак праз гадзіну-паўтары ўзровень глюкозы пачынае зніжацца, абдужаючы «воўчы» апетыт, а да абедзеннага перальну яшчэ веліка далёка. Таму, каб не цярпець ад голаду на працы, сьнедаіце сытна.

Аднак майце на ўвазе: ніякіх каш і ласунаў на сьняданак — у іх шмат вугляводаў, якія арганізм пераўтварае ў глюкозу, а яе і так хапае ў ранішняй гадзіне. Тлущыны — вось у чым зараз спраўдзіць мае патрэбу ваш арганізм. Яны лепш за ўсё засойваюцца ў пачатку дня, паколькі ў гэты час ліпаза (фермент, які і расщепляе) знаходзіцца на піку актыўнасці. Згараючы, тлущыны забяспечваюць арганізм біяэнергіям палівам да самага абеду. Ідэальны сьняданак — бутэрброд з маслам, 2—3 лустачкі хліба, 5—6 арэху, сметановы ёгурт, тварог, бліныці ці аладкі са шматнамі, свежазавараны чай.

Прычынае не будзе бадзёрым, калі існуе дэфіцыт эндарфінаў у кары мозга.

Што рабіць?

ПІРСІНГ — працэс праколвання якой-небудзь часткі цела з далейшым усаўваннем туды металічнага ўпрыгажэння. Папулярнасць гэтага віду «самаўпрыгажвання» няўніўна расце. Пракалоўце стала модным усё на свеце: ад цягліца-какетлівага пупка і левай ноздры (ліччыца, што гэта апошняе лакацыя прысвечана Індыіскай багіні каханя Лакшмі) да адкрыта задзірлівых пракалоў языка, саскоў і геніталій. Прычым малосеннымі дзірачкамі ў мяккіх тканках справа не абмяжоўваецца. Сярод экстрэмалаў модныя так званыя «тунэлі», калі дзірка ў плоці расцягваецца да некалькіх сантыметраў. Прылічкі пірсінгу лічаць яго ледзь ці не лепшым спосабам самавыразацца, а заадно і прастымуляваць энергетычныя кропкі. Праціўнікі і сярод іх нямаюць медыкаў — заклікаюць ставіцца да пірсінгу асцярожна, кіруючыся прынцыпам: сем разоў адмерай і толькі адзін — праціраў.

Думаеце, «пракалоўце і пайшоў»? Не усё так проста! Перш чым рашыцца на гэту працэдур, узвачце ўсе «за» і «супраць».

Плюсы: • У адрозненне ад татуіроўкі, добра зроблены пірсінг — сапраўды трансформер. Праз некі час, калі «болт» надасць, упрыгажэнне можна змяніць і зноў зямель чыгвалізаннае выгляд.

• Пірсінг — гэта спосаб вылучыцца з натоўпу, выглядаць больш прываба.

• Пірсінг у інтымных месцах (саскі, геніталіі) павялічвае задавальненне ад сэксуальных ласк.

Мінусы: • Які б від пірсінгу вы ні выбралі, першыя 2 тыдні неабходна выключыць наведванне сауны, басейна, купанне ў прыродных вадаёмах.

• Неўважлівыя адносіны да пракалатга месца могуць прывесці да мясцовых інфекцый, абсцэсу або заражэння крыві.

• Не усё «ярсіднікі» і «ціпкікі» бяскрыдныя. Напрыклад, пірсінг на

КАБ ПРАКАЛОЎЦІ І НЕ «ПРАКАЛОЎЦА»

неабходна кансультацыя ўрача. Пры пірсінгу пупка знаўцы рэкамендуецца пастаняна насіць ахоўны антыбактэрыяльны тампон — 2 тыдні, а ў астатніх выпадках, калі працэс загойвання ідзе больш марудна, чым гэты ўзбуйляецца ў ідэале, накладваць антысептычны кампрэс на ноч.

Калі пірсінг зроблены на губах або языку, ротавую поласць неабходна 3—5 разоў на дзень, асабліва пасля таго, як паласкае спецыяльным пастылатэгічным расстварам. На ўвесь час зарастання праколу ў роце неабходна адмовіцца ад курэння і ўжывання алкаголю, інакш працэс загойвання расцягнецца надоўга.

УВАГА! Пры ускладненнях — пачырваненні, прыпухласці, свербі — адразу звяртайцеся да ўрача. Які і любое хірургічнае ўмяшанне, працэдура пірсінгу можа аказацца небяспечнай у рукх неперадасцяналу.

Яе правядзенне можа пагражаць вялікай кровастрайці пры пракалоўцы языка, а на твары і ў вухах размешчана шмат важных сасудаў і нерваў, пашкодзіўшы якія можа нанесці значную шкоду. Асабліва важна паштоджанне нерва твару.

ПІРСІНГ СУПРАЦІЎЛІВАЮЦА: • Пры абстрактных любых хранічных захворваннях.

• Пры наяўнасці скурных (спарыза, экзэма) і сістэмных (чырвоная ваўчанка, сістэмная склера-

дармія і інш.) хвароб.

• Пры дрэннай згусласнасці крыві, пры любых захворваннях з парушэннем працэсу згітлівасці (цукровы дыябет, гепатыт і інш.).

• Пры схільнасці да ўтварэння келюдыня (выпуклы) рубцоў.

• Не рэкамендуецца рабіць пірсінг пры павышанай тэмпературы, наяўнасці скаротных расстройств, пасля цяжкіх траўм, падчас аслаблення арганізма (менструацыя, цяжарнасць у жанчын).

• Пры наяўнасці алергічнай рэакцыі на прэпараты лідкаінавай групы (пры праколе з анестэзіяй) або на металы.

УВАГА! Выбарчыцы ўпрыгажэнне для пірсінгу, звартаеце ўвагу не толькі на яго форму, але і на склад. Сучасныя пірсінг-ўпрыгажэнні робіцца з тытану, хірургічнай сталі і іншых півалеагренных матэрыялаў. Некаторыя ж металы, напрыклад, нікель, медзь, зольныя выклікаюць алергію. (Частва чалавек проста не падзярае ў сьбе наяўнасці такога непрыемнага асаблівасці арганізма. Хоць выяўляе гэта дастаткова проста: звярніце ўвагу на месцы, дзе скура судакранаецца, напрыклад, з металічным гузікам або закліпкам на джынсах. Калі ў гэтых месцах ёсць пачырваненні, лепш не рызыкаваць.)

Падарытавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

ДАРЭЧНЫ Псіхалагі сиварджаюць: захвалены пірсінгам і татуіроўкамі — заўсёды сігнал аб незадавальненні сабой і ўласным целам. Задумайцеся: можа, замест таго, каб зрабіць чарговую «дзірку», варта разабрацца ў сабе?

На заметку

18 сакавіка 1921 год — 90 гадоў назад падпісаны Рыжскі мірны дагавор аб спыненні ваіны і нармалізацыі адносін з Польшчай. Дагавор заключаны паміж РСФСР і УССР з аднаго боку і Польшчай — з другога (прадстаўнікі Беларускай ССР да перамоў далучаны не былі). Паводле заключэння пагадненняў, Заходняя Беларусь і Заходняя Украіна адышлі да Польшчы.

1875 год — нарадзіўся Марцін Міхайлавіч Кухта, беларускі друкар, выдавец кніг на беларускай мове. У 1906 годзе ў Вільні заснаваў друкарню з правам выдаваць кнігі на еўрапейскіх мовах. Менавіта ў яго друкарні выйшаў першы нумар беларускай газеты «Наша ніва». Друкаваў творы Ф. Яскавіча, М. Багдановіча, Цёткі, Я. Коласа, іншых беларускіх пісьменнікаў, а таксама беларускія календары, зборнікі-песеннікі. Выпуская забаронены царскай цензурай творы.

«Нам патрэбны дзве катэгорыі зняёмцы: тыя, каму можна скардзіцца на жыццё, і тыя, перад кім можна хваліцца».

Логан Пірсал Сміт (1865—1946), амерыканскі эсэіст і крытык.

«СЕСЦІ ПА ЧЫНУ»

Прынцыпова важнае значэнне ў сямейна-родавых абрадах мела і форма стала. Фактычна яна ўвасабляла сабой самую гаючую ідэю агульнародавай урычасціцы. Вясельны стол нагадаў птушчу з двума крыламі (якая павіна будзе прынесці першыя цыта новастараннага сямі), літару «П», пры гэтым яго цэнтр знаходзіўся ў покуці. Якраз там, пад абразамі, пад двума «крыламі» бабулінага руніка-набожніка сядуць маладыя пасля вянчання. Укладанні: уздоўж аднаго «крыла» стала сядуць прадстаўнікі роду нявесты, уздоўж другога — жаніха.

Памінальны стол увасабляў зусім іншую ідэю. Калі шлюб злучаў сямейную пару, то смерць разлучала яе, пакідала на зямлі толькі адно сямейнае крыло, таму форма жалобнага стала нагадавала літару «І», або той самы тунель, па якім душа нябожчыка пакіне гэты свет і адправіцца ў царства продкаў.

У такім выпадку яшчэ і яшчэ раз трэба задумацца над тым, ці правільна мы робім, калі фактычна ўсе абрадавыя сталы (у тым ліку і вясельныя) ставім у выглядзе літары «П»? Два рады сталюў, за якімі спінамі адно да аднаго сядуць прадстаўнікі двух родаў, ніяк не зольны генерываць ідэю падданства. Наадварот, у энергетычным плане такія формы рытуальных сталюў надаюць закладваюць праблему мікродатна непаразумення (сварак, спрэчак, жадання падвярнуцца адно да аднаго спінай).

Самая пачаснае месца — на покуці — заўсёды належала жаніху і нявесте. Побач з імі садзіліся самыя блізкія сябры: шафер і шаферка, бацькі, маршалка, хросныя бацькі. Кожнае «крыло» вясельнага стала запаўняла моладзь і блізкія сваякі ў адпаведнасці з іх узростам: самы маладзёжныя госці, тыя яны былі бліжэй да маладых, а чым старэйшыя — тым далей ад покуці, або бліжэй да парог, да вясельна будучай сустрэчы з продкамі. Этнаграфічныя звесткі канца XIX ст. сведчаюць і пра наступную важную акалічэннасць: «Пасля прыезду маладых з-пад вянца пачынаецца банкет. Усе жанітныя госці запрашаюцца бацькамі нявесты да абедзеннага стала, а маладыя і ўвесь вясельны поезд запрашаюцца дзяўчатамі — сяброўкамі маладой у асобную хату».

Прыведзены прыклад выразна сведчаць пра тое, што ў некаторых мясцінах існавала строгае правіла: неаднаўта моладзь за вясельны стол не запрашалі. У асобным месцы — улетку пад яблыню і садзе, змой — у суседняй хаце, для іх накрывалі свой стол. Лічылася, што за святковым сталом, прысвечаным шлюбнай урычасціцы, павінны былі знаходзіцца толькі сямейныя пары — жанітныя людзі, каб ты самым паспрыяць заручэнню жаніха і нявесты на доўгія гады. Людзі верылі ў тое, што прыстунасць за сталом удаўца або «дзеюха» — злоўчыца-пераростка — магло справакаваць непаразуменні паміж маладымі. Акрамя таго, за вясельным сталом, які правіла, гучалі неадвухсонныя пароды маладым, пеліся жартоўныя прыпеўкі, якія не павінны былі чыць падлеткі і моладзь перадушлібогага ўзросту.

У вясельным абрадзе беларусаў існаваў і такі звычай, калі ў хаце нявесты за стол запыралі толькі гасцей з боку жаніха, а радзінна нявесты павіна была «прыслугоўваць», каб у сямі мужа іх дачку не крэйдулі і дагаджалі ёй так, як на вяселлі дагаджалі яны радзіннае жаніха.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

РТУЦЬ ЗАМЕСТ СКАРБУ

Пры дапамозе мінашкульніка навуачна-цэпавы Чырвонабярэжскага дзяржаўнага аграрнага каледжа ў Жлобінскім раёне па заданні дырэктара праводзіць пошукавыя работы на наяўнасць у глебе прадметуў даўніны. Справа ў тым, што каледж размешчаны на тэрыторыі былой панскай сядзібы і ўмяла сабой гістарычны помнік. Як паведамілі ў прэс-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС, замест скарба хлопец знайшоў у грунце шклянны срэбны з-пад дзіцячых харчавання. Ёмістасць была запоўнена сярэбрыстым рэчывам. Маса знаходзенай ртуті складала прыкладна 350-400 грамаў, слядоў яе разліву не выяўлена. Метал канфіскаваны выратавальнікамі для далейшай утылізацыі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адкажэнне за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 2200113, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.300. Індэкс 63850. Зак. № 1284. Нумар падпісанні ў 19.30. П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адкажэнне за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 2200113, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.300. Індэкс 63850. Зак. № 1284. Нумар падпісанні ў 19.30. П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12